

Praktische gids over het belang van het kind in het kader van internationale bescherming

Praktische gids over het belang van het kind in het kader van internationale bescherming

maart 2026

Het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) is op 19 januari 2022 omgedoopt tot Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA). Alle verwijzingen naar het EASO, EASO-producten en EASO-instanties gelden als verwijzingen naar het EUAA.

Manuscript voltooid in februari 2026

Tweede editie

Het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) of personen die namens het EUAA optreden, zijn niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel van de onderstaande informatie wordt gemaakt.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2026

Print ISBN 978-92-9418-741-3 doi:10.2847/1270924 BZ-01-26-026-NL-C
PDF ISBN 978-92-9418-740-6 doi:10.2847/5574033 BZ-01-26-026-NL-N

© Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA), 2026

Overname met bronvermelding toegestaan.

Voor gebruik of overname van elementen die geen eigendom van het EUAA zijn, is mogelijk de rechtstreekse toestemming van de respectieve rechthebbenden vereist. Het EUAA bezit geen auteursrecht ten aanzien van de volgende onderdelen:

- Foto voorblad: #1236374223, ©Adobe Stock, 2026.
- Bladzijde 23: pictogrammen © EUAA

Over de gids

Waarom deze gids? Het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) heeft de opdracht de activiteiten van de EU-lidstaten en de geassocieerde Schengenlanden (EU+-landen ⁽¹⁾) bij de toepassing van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (CEAS) te vergemakkelijken en te ondersteunen. Overeenkomstig de algemene doelstelling van het EUAA om de effectieve toepassing van het GEAS te bevorderen en convergentie mogelijk te maken, ontwikkelt het EUAA gemeenschappelijke operationele normen en indicatoren, richtsnoeren en praktische instrumenten.

Hoe is deze gids tot stand gekomen? Deze gids werd samengesteld door deskundigen uit het hele EUAA, met waardevolle bijdragen van de Europese Commissie, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA), de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (UNHCR) en UNICEF ⁽²⁾. De praktische gids is geschreven door het EUAA met een werkgroep van deskundigen die een adviserende rol hebben vervuld, afkomstig van de Deense immigratiedienst (Helle Andersen, speciaal adviseur), SolidarityNow (Domniki Georgopoulou, manager programmaontwikkeling), METAdrasi (Eudokia Efcharis Grillaki, senior deskundige kinderbescherming), Nidos (Kaat Hogendoorn, juridisch adviseur), de Internationale Organisatie voor Migratie – IOM (Stylianos (Stelios) Arvanitidis, senior medewerker kinderbescherming) en Save the Children (Federica Toscano, senior beleidsadviseur, Children on the move). Voordat de laatste hand aan de gids werd gelegd, zijn via het netwerk van kwetsbaarheidsdeskundigen van het EUAA alle EU+-landen geraadpleegd. In maart 2026 werd de gids door de raad van bestuur van het EUAA goedgekeurd.

Voor wie is deze gids bedoeld? Deze gids is in de eerste plaats bedoeld voor opvangambtenaren, asiel- en migratie-ambtenaren, behandelaars van asioldossiers, personen die het onderhoud voeren, voogden, besluitvormers en beroepsbeoefenaars die werkzaam zijn bij kinderbeschermingsdiensten of die de asielautoriteiten ondersteunen. Hij is ook relevant voor beleidsmakers in nationale beslissingsautoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de beoordeling en verwerking van asielaanvragen. Daarnaast vormt de gids een waardevolle bron van informatie voor kwaliteitsfunctionarissen, juridisch adviseurs, beroepsinstanties en andere beroepsbeoefenaars betrokken bij de bescherming en juridische vertegenwoordiging van kinderen in het kader van internationale bescherming in de EU.

Hoe moet deze gids worden gebruikt? Deze gids is gestructureerd om een praktische, stapsgewijze leidraad te bieden voor de integratie van het belang van het kind in asielprocedures en opvangtrajecten. Er wordt een overzicht in gegeven van belangrijke rechtskaders, procedurele waarborgen en operationele overwegingen om op rechten gebaseerde en kindvriendelijke besluitvorming te waarborgen.

⁽¹⁾ De 27 EU-lidstaten alsook IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

⁽²⁾ De definitieve richtsnoeren weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs de standpunten van UNHCR en UNICEF.

Deze gids kan in combinatie met het [formulier voor de beoordeling van het belang van het kind](#) worden gebruikt, dat een aanvullend instrument biedt ter beoordeling en bescherming van het belang van het kind in asiel- en opvangomgevingen. De bijlagen bevatten aanvullende referentiematerialen om de autoriteiten te ondersteunen bij de uitvoering van consistente en doeltreffende maatregelen ter bescherming van kinderen.

Hoe verhoudt deze gids zich tot nationale wetgeving en praktijken?

De praktische gids bevat algemene richtsnoeren en kan worden gebruikt als referentie of inspiratiebron voor het actualiseren en/of verbeteren van specifieke op nationaal niveau ontwikkelde standaardwerkwijzen voor kinderen. Dit is een instrument voor zachte convergentie.

Hoe verhoudt deze gids zich tot andere instrumenten van het EUAA? De

Praktische gids van het EUAA over het belang van het kind in het kader van internationale bescherming dient te worden gebruikt in combinatie met andere beschikbare praktische gidsen en instrumenten. Alle praktische instrumenten van het EUAA zijn openbaar en online beschikbaar op de EUAA-website: <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>

Disclaimer

Deze gids doet geen afbreuk aan het beginsel dat alleen het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd is om een gezaghebbende uitlegging van het EU-recht te geven.

Na een eerste periode waarin het pact ten uitvoer wordt gelegd, dient dit document mogelijk te worden bijgewerkt, waar nodig.

Inhoudsopgave

Lijst van afkortingen.....	6
1. Inleiding	8
1.1. Terminologie.....	9
2. Begrip “belang van het kind”	13
2.1. Pact en toepassing van het BIC	15
2.1.1. Beoordeling van het belang van het kind.....	20
2.1.2. Multidisciplinaire aanpak en geïntegreerd systeem voor kindbescherming	26
3. Belang van het kind tijdens de screening.....	32
3.1. Het BIC toepassen tijdens de screening	34
4. Belang van het kind in de asielprocedure	38
4.1. Het BIC toepassen tijdens de asielprocedure	39
4.1.1. Een verzoek doen	39
4.1.2. Registratie en indiening van het asielverzoek.....	40
4.1.3. Persoonlijk onderhoud en behandeling van het verzoek.....	46
4.1.4. Beroep tegen een negatieve beslissing	51
5. Belang van het kind in het kader van het asielmigratiebeheer	57
5.1. Gemeenschappelijk kader voor migratiebeheer	57
5.2. Duidelijke regels voor het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat	58
5.3. Relevante procedurele waarborgen in de verordening asiel- en migratiebeheer	61
5.3.1. Doel van de BIA in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer	64
6. Belang van het kind in opvangvoorzieningen.....	70
6.1. Begrip “belang van het kind” in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).....	70
6.2. Het BIC toepassen in opvangvoorzieningen.....	71
6.2.1. Huisvesting, gezondheid en onderwijs	73
6.3. Extra waarborgen voor niet-begeleide kinderen in opvangvoorzieningen.....	74
6.4. Bewaring en alternatieven voor bewaring	79
Bijlagen	83
Bijlage I – Persoonlijk asielonderhoud met een kind.....	83
Bijlage II – Waarborgen en verantwoording	85
Bijlage III – Aanpak van de leeftijdsbeoordeling waarbij het belang van het kind voorop staat.....	89
Bijlage IV – Voorbeelden van ondersteuning op maat voor kinderen in opvangvoorzieningen in het kader van de BIA.....	92
Bijlage V – Formulier voor de beoordeling van het belang van het kind	94

Lijst van afkortingen

Afkorting	Definitie
asielprocedure-verordening	Asielprocedureverordening – Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie en tot intrekking van Richtlijn 2013/32/EU
BIA	Beoordeling van het belang van het kind
BIC	Belang van het kind
CEAS	Gemeenschappelijk Europees asielstelsel
EU	Europese Unie
EU+-landen	EU-lidstaten en IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland
EUAA	Asielagentschap van de Europese Unie
EU-Handvest	Handvest van de grondrechten van de Europese Unie
informatie over het land van herkomst	Informatie over het land van herkomst
lidstaten	EU-lidstaten
niet-begeleid kind	“Niet-begeleid kind” wordt gebruikt als een synoniem voor niet-begeleide minderjarige en wordt gedefinieerd als een kind/minderjarige die niet-begeleid door een voor hem of haar volgens het recht of de praktijk van de betrokken lidstaat verantwoordelijke volwassene op het grondgebied van een EU+-land aankomt, zolang die minderjarige niet daadwerkelijk onder de hoede van een dergelijke volwassene is gesteld. Onder dit begrip valt ook een kind/minderjarige die, nadat hij of zij op het grondgebied van de EU+ is aangekomen, zonder begeleiding is komen te verkeren ⁽³⁾ . De term omvat ook van hun gezin/familie gescheiden kinderen, dat wil zeggen kinderen die worden begeleid door familieleden of andere volwassen gezinsleden die niet hun ouders of wettelijke voogden zijn.
richtlijn opvangvoorzieningen (2024)	Richtlijn opvangvoorzieningen – Richtlijn (EU) 2024/1346 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming

⁽³⁾ Bepaald in artikel 3, lid 7, van de asielprocedureverordening en artikel 3, lid 11, van de verordening asielnormen.

Afkorting	Definitie
UNHCR	Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen
verordening asiel- en migratiebeheer	Verordening betreffende asiel- en migratiebeheer – Verordening (EU) 2024/1351 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende asiel- en migratiebeheer, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/1147 en (EU) 2021/1060 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 604/2013
verordening asielnormen	Verordening asielnormen – Verordening (EU) 2024/1347 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, en voor de inhoud van de verleende bescherming, tot wijziging van Richtlijn 2003/109/EG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad.
Vluchtelingen-verdrag	Het Verdrag van 1951 betreffende de status van vluchtelingen en het bijbehorende Protocol van 1967 (in de asielwetgeving van de EU en door het HvJ-EU aangeduid als “het Verdrag van Genève”)
VRK	Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind

1. Inleiding

Kinderen, met inbegrip van die welke aankomen zonder ouder of gebruikelijke verzorger, maken integraal deel uit van de bevolkingsgroep die naar Europa komt met het oog op internationale bescherming. De omstandigheden waarin ze zich bevinden en hun behoeften en toekomstwensen lopen sterk uiteen. Voor de werking van een eerlijk en doeltreffend asielstelsel is het van essentieel belang dat inzicht wordt verkregen in deze aspecten en gepaste actie wordt ondernomen.

Op EU-niveau is in artikel 3, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (“VEU”) de doelstelling vastgelegd dat de Unie **de bescherming van de rechten van het kind bevordert** ⁽⁴⁾. Deze algemene doelstelling is vervolgens nader uitgewerkt in wetgevende teksten van lagere niveau, zoals bijvoorbeeld de mededeling van de Commissie uit 2017 over de bescherming van migrerende kinderen ⁽⁵⁾, waarin het belang van het kind (“best interests of the child”, hierna ook: “BIC”) centraal wordt geplaatst. Bovendien heeft de Commissie in 2024 “Aanbevelingen over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kindbescherming in het belang van het kind” opgesteld ⁽⁶⁾, die eveneens van belang kunnen worden geacht voor de uitvoering van het pact.

In verschillende EU-richtlijnen en -verordeningen, waaronder die van het **migratie- en asielpact** ⁽⁷⁾ (hierna ook: “het pact”), wordt de nadruk gelegd op het veiligstellen en beschermen van kinderen en wordt het BIC-beginsel vooropgesteld als de eerste overweging voor de lidstaten.

In juni 2022 heeft de Raad van de Europese Unie conclusies **aangenomen over de rechten van het kind** ⁽⁸⁾ waarin de aandacht vooral uitgaat naar de **bescherming van de rechten van het kind in crisis-** of noodsituaties en de lidstaten wordt gevraagd die kinderen beter te beschermen.

De Europese Unie heeft haar kader inzake migrerende kinderen verder versterkt door middel van een reeks aanvullende wetteksten, beleidsmaatregelen en initiatieven, waaronder de herziene richtlijn ter bestrijding van mensenhandel ⁽⁹⁾, die in mei 2024 is aangenomen,

---

⁽⁴⁾ Geconsolideerde versie van het Verdrag betreffende de Europese Unie, PB C 326/17, 26 oktober 2012, artikel 3, <https://link.europa.eu/xgcjkM>.

⁽⁵⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad: Bescherming van migrerende kinderen, COM/2017/0211 final van 12 april 2017, <https://link.europa.eu/HD7bdY>.

⁽⁶⁾ Aanbeveling (EU) 2024/1238 van de Commissie over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kindbescherming in het belang van het kind – Specifieke maatregelen ter bescherming van migrerende kinderen, paragrafen 55-58, <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>.

⁽⁷⁾ Europese Commissie: Directoraat-generaal Migratie en Binnenlandse Zaken, “Migratie- en asielpact”, https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_en.

⁽⁸⁾ Zie persmededeling van de Raad van de EU van 9 juni 2022: “Raad neemt conclusies aan over de rechten van het kind”, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/06/09/council-adopts-conclusions-rights-child/>.

⁽⁹⁾ Richtlijn (EU) 2024/1712 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj>.

evenals ruimere EU-beleidsmaatregelen die gericht zijn op het verbeteren van het welzijn van kinderen en het versterken van de coördinatie tussen beschermingsstelsels.

In de EU-wetgeving worden niet alleen onmiddellijke bescherming en procedurele waarborgen geboden, maar wordt steeds meer belang gehecht aan het waarborgen van continue ondersteuning voor kinderen, zowel tijdens als na de hele asielprocedure. Dit houdt onder meer in dat in overeenstemming met hun belang, hun sociale inclusie en integratie op de langere termijn worden bevorderd.

In dit verband wordt het belang van integratiemaatregelen uitdrukkelijk benadrukt in overweging 52 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) ⁽¹⁰⁾, terwijl in het Actieplan voor integratie en inclusie (2021-2027) ⁽¹¹⁾ verdere concrete maatregelen worden voorgesteld om het hoofd te bieden aan integratiegerelateerde uitdagingen.

Al deze ontwikkelingen samen onderstrepen de noodzaak om de **systemen voor kindbescherming** verder te versterken door middel van een **geïntegreerd systeem voor casemanagement** en een betere **samenwerking en coördinatie** tussen de diverse belanghebbenden, teneinde de bescherming en veiligheid van alle kinderen binnen de Unie te verzekeren.

Tot slot zijn in verschillende onderling verbonden wetgevingselementen van het **migratie- en asielpact**, dat in juni 2026 in werking treedt, uitgebreide regels vastgesteld voor het beheer van migratie en voor de invoering van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel, om te zorgen voor een billijk en efficiënter migratiebeheer ⁽¹²⁾.

1.1. Terminologie

In de EU-wetgeving inzake asiel en migratie worden zowel de termen “**kind**” als “**minderjarige**” gebruikt om te verwijzen naar iedere persoon **jonger dan 18 jaar**. In deze gids wordt echter de voorkeur gegeven aan de term “kind”, in overeenstemming met het beginsel van het internationaal recht inzake het “belang van het kind”, dat voortvloeit uit het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind (CRC) ⁽¹³⁾.

Hoewel asielzoekende kinderen soms samen met verzorgers aankomen – in dat geval wordt de term “**begeleide kinderen**” gebruikt – kunnen kinderen ook alleen aankomen. Onder “**niet-begeleid kind**” wordt een minderjarige verstaan die zonder begeleiding van een voor hem of haar hetzij wettelijk, hetzij volgens de praktijk van de betrokken lidstaat verantwoordelijke

⁽¹⁰⁾ Richtlijn (EU) 2024/1346 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (PB L, 2024/1346 van 22.5.2024), <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>.

⁽¹¹⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, Actieplan voor integratie en inclusie 2021-2027, COM/2020/ 758 final van 24 november 2020, <https://link.europa.eu/j4RGjh>.

⁽¹²⁾ Europese Commissie: Directoraat-generaal Migratie en Binnenlandse Zaken, “Migratie en asielpact – Vragen en antwoorden”, <https://link.europa.eu/ntqVbf>.

⁽¹³⁾ Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, Verzameling van verdragen, vol. 1577, blz. 3, 20 november 1989, <https://www.refworld.org/legal/agreements/unga/1989/en/18815>.

volwassene op het grondgebied van de lidstaten aankomt, en zolang die minderjarige niet daadwerkelijk onder de hoede van een dergelijke volwassene is gesteld, met inbegrip van een minderjarige die, na het grondgebied van een lidstaat te zijn binnengekomen, zonder begeleiding is komen te verkeren ⁽¹⁴⁾. In het EU-asielacquis vallen **van hun familie gescheiden kinderen** onder de categorie niet-begeleide kinderen.

Wat betreft **familieleden** richt het pact zich op de rechtsinstrumenten met betrekking tot het kerngezin, zoals de echtgenoot of de ongehuwde partner (overeenkomstig de wetgeving of praktijk van de lidstaat) en de minderjarige of volwassen kinderen ten laste van het paar ⁽¹⁵⁾. Voor niet-begeleide kinderen dienen de lidstaten passende maatregelen te ondernemen om na te gaan of er gezinsleden, broers of zussen, of familieleden van de niet-begeleide minderjarige op het grondgebied van de lidstaten aanwezig zijn, waarbij het belang van het kind wordt beschermd ⁽¹⁶⁾.

Het VN-Comité voor de rechten van het kind stelt dat onder het begrip “gezin” biologische ouders, adoptie- of pleegouders, broers en zussen of, indien van toepassing, een echtgenoot of echtgenote kunnen vallen, evenals leden van de uitgebreide familie of de gemeenschap ⁽¹⁷⁾.

In deze gids verwijst de term “**familie**” naar de **biologische ouders**, de **naaste familieleden met ouderlijke verantwoordelijkheden** of de **personen aan wie wettelijk de zorg** voor een minderjarige **is toevertrouwd** (bijvoorbeeld adoptieouders) ⁽¹⁸⁾. Als er sprake is van niet-begeleide kinderen, vallen daar ook hun ouders, broers en zussen of andere familieleden onder ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ Artikel 2, lid 11, van Verordening (EU) 2024/1356 (screeningverordening), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>; artikel 3, lid 7, van Verordening (EU) 2024/1348 (asielprocedureverordening), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>; artikel 2, lid 11, van Verordening (EU) 2024/1351 (verordening asiel- en migratiebeheer), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>; artikel 2, lid 5, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁵⁾ Zie voor meer informatie ook overweging 9 van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/86/oj>; artikel 2, lid 8, punten a) tot en met d), van de verordening asiel- en migratiebeheer; artikel 2, lid 3, punten a) en b), van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁶⁾ Artikelen 23 en 25 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁷⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, *Algemeen commentaar nr. 6 (2005) – Treatment of unaccompanied and separated children outside their country of origin*, 2005, CRC/GC/2005/6, <https://digitallibrary.un.org/record/566055?v=pdf>.

⁽¹⁸⁾ Zie voor meer informatie en bijzonderheden ook overweging 9 van Richtlijn 2003/86/EG, zie voetnoot 15; artikel 2, lid 8, punten a) tot en met d), van de verordening asiel- en migratiebeheer; artikel 2, lid 3, punten a) en b), van de richtlijn opvangvoorzieningen (EU).

⁽¹⁹⁾ Zie ook de artikelen 2, 23 en 25 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

Elk kind zonder begeleiding heeft recht op een **voogd** ⁽²⁰⁾ of **vertegenwoordiger** ⁽²¹⁾. In het wetgevingskader worden de termen “vertegenwoordiger” en “voogd” door elkaar gebruikt om te verwijzen naar de benoeming van een **gekwalficeerde, onafhankelijke persoon** die verantwoordelijk is om een kind te vertegenwoordigen en namens het kind op te treden ter bescherming van het belang en het algehele welzijn van het kind. Omwille van de consistentie wordt in deze gids overal de term “voogd” aangehouden. Wanneer wordt verwezen naar tijdelijke benoemingen ⁽²²⁾, wordt in plaats daarvan de term “geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden” gebruikt.

Het is van cruciaal belang dat een dergelijke gekwalficeerde, onafhankelijke persoon wordt benoemd om de algehele bescherming van een kind te waarborgen. In een **stelsel voor kindbescherming** worden de nodige maatregelen genomen en strategieën uitgewerkt om te **voorkomen** dat het kind **schade wordt berokkend**, en wordt, indien nodig, gezorgd voor een tijdige, **kindgerichte** en **op de behoeften afgestemde aanpak** voor kinderen die zich in een moeilijke situatie bevinden en/of het slachtoffer zijn geweest van verwaarlozing, uitbuiting en/of geweld. De preventie- en responsmechanismen worden geïntegreerd in een casemanagementproces.

Een **kinderbeschermingsmedewerker** is een beroepsbeoefenaar die werkzaam is bij een bevoegde autoriteit of een andere instantie en die rechtstreeks contact onderhoudt met een kind, zijn of haar gezinsleden en voogden ter behartiging van het belang van het kind. De kindbeschermingsambtenaar heeft de taak ervoor te zorgen dat de behoeften van een kind

---

⁽²⁰⁾ Overeenkomstig artikel 3, lid 18, van de verordening asielnormen: “voogd: een natuurlijke persoon of een organisatie, met inbegrip van een overheidsorgaan, die door de bevoegde autoriteiten is aangewezen om een niet-begeleide minderjarige bij te staan, te vertegenwoordigen en namens hem of haar te handelen, voor zover van toepassing, om ervoor te zorgen dat de niet-begeleide minderjarige kan genieten van de rechten en kan voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van deze verordening, waarbij zijn of haar belangen en algemeen welzijn worden gewaarborgd”.

⁽²¹⁾ De term “vertegenwoordiger” wordt gebruikt in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024), de asielprocedureverordening, de verordening asiel- en migratiebeheer, de screeningverordening en de Eurodac III-verordening. Overweging 25 van de screeningverordening luidt als volgt: “Er moet een vertegenwoordiger worden benoemd om de niet-begeleide minderjarige tijdens de screening te vertegenwoordigen en bij te staan of, indien geen vertegenwoordiger is benoemd, moet er een persoon worden aangewezen die is opgeleid om het belang en het algemene welzijn van de minderjarige te beschermen”. Artikel 13 van de screeningverordening bepaalt verder: “De vertegenwoordiger beschikt over de nodige vaardigheden en deskundigheid, onder meer op het gebied van de behandeling en de specifieke behoeften van minderjarigen”. Soortgelijke vermeldingen zijn terug te vinden in artikel 23 van de asielprocedureverordening en artikel 2, lid 13, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024): “vertegenwoordiger”: een door de bevoegde autoriteiten aangestelde natuurlijke persoon of organisatie, met inbegrip van een overheidsdienst, die beschikt over de benodigde vaardigheden en deskundigheid, onder meer inzake de behandeling en de specifieke behoeften van minderjarigen, om een niet-begeleide minderjarige te vertegenwoordigen, bij te staan en namens hem op te treden, naargelang het geval, teneinde de belangen en het algemeen welzijn van die niet-begeleide minderjarige te beschermen”. Artikel 2 van de verordening asiel- en migratiebeheer definieert de vertegenwoordiger als “een persoon of een organisatie die door de bevoegde instanties is aangewezen om een niet-begeleide minderjarige bij te staan en te vertegenwoordigen in procedures waarin in deze verordening is voorzien, teneinde het belang van het kind te behartigen en zo nodig de handelingsbevoegdheid voor de minderjarige uit te oefenen”. De term “voogd” wordt gebruikt in het kader van de verordening asielnormen. Volgens de respectieve definities hebben zij dezelfde rol, maar verrichten zij andere taken. Om de continuïteit van de vertegenwoordiging van de niet-begeleide minderjarige te waarborgen, kan de voogd uit hoofde van de verordening asielnormen echter dezelfde persoon zijn als de vertegenwoordiger die is aangewezen uit hoofde van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) of de asielprocedureverordening.

⁽²²⁾ Artikel 13, lid 3, van de screeningverordening.

tijdig, op een kindgerichte en op basis van een op hun rechten afgestemde manier worden beoordeeld en eraan tegemoet wordt gekomen om de algemene bescherming en veiligheid van het kind te waarborgen en risico's zoveel mogelijk te voorkomen en te beheersen.

Al naargelang de nationale context kunnen kinderbeschermingsambtenaren verbonden zijn aan een specifieke kinderbeschermingsautoriteit, een jeugdrechtbank, een instelling voor maatschappelijk welzijn of een andere relevante administratieve instantie die belast is met de bescherming van de rechten van het kind.

Ook andere ambtenaren die contact hebben met de kinderen, zoals medewerkers van lokale beschermingsdiensten en degenen die verantwoordelijk zijn voor de registratie of de vaststelling van de vluchtelingenstatus, moeten in staat worden gesteld om het BIC te waarborgen.

Hoewel het BIC-beginsel gedurende de gehele asielprocedure en het hele opvangtraject geldt, betreft de **beoordeling van het belang van het kind (BIA)** een proces waarin alle relevante elementen worden vastgesteld, beoordeeld, geëvalueerd en afgewogen om de autoriteiten te ondersteunen bij het nemen van een beslissing in een specifiek dossier dat betrekking heeft op een individueel kind of, in voorkomend geval, een groep kinderen. De BIA wordt uitgevoerd door de persoon die de beslissing neemt en zijn medewerkers – ook in een multidisciplinair team – telkens wanneer de autoriteiten een beslissing nemen die van invloed kan zijn op de rechten, het welzijn of de ontwikkeling van het kind, onder meer in belangrijke procedurele of aan opvang gerelateerde stadia, en waarbij de deelname van het kind en de voogd vereist is ⁽²³⁾.

Het **BIC-beginsel** vormt, samen met de onderling samenhangende processen van de BIA en, indien van toepassing, de bepaling van het belang van het kind, een kader om ervoor te zorgen dat alle beslissingen die kinderen betreffen die internationale bescherming behoeven, steeds in hun belang worden genomen. De **vaststelling van het belang van het kind** beschrijft het formele proces met strikte procedurele waarborgen die zijn bedoeld om het belang van het kind te bepalen met het oog op bijzonder **belangrijke beslissingen** (bv. hervestiging). Bij dit proces moet rekening worden gehouden met diverse factoren, waaronder het standpunt van het kind en van andere relevante personen die de beslissing nemen, en de uitkomst van de BIA. Voor zover de vaststelling van het belang van het kind betrekking heeft op beslissingen inzake duurzame oplossingen voor niet-begeleide en van hun familie gescheiden kinderen, valt dit onderwerp buiten het bestek van deze gids ⁽²⁴⁾.

⁽²³⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) over het recht van het kind zijn belangen de eerste overweging te laten zijn* (art. 3, punt 1), 2013, CRC/C/GC/14, https://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/gc/crc_c_gc_14_eng.pdf.

⁽²⁴⁾ UNHCR *Guidelines on Determining the Best Interests of the Child* (2008), <https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/4566b16b2.pdf>. Zie ook VN-Comité voor de rechten van het kind, *Algemeen commentaar nr. 14 (2013)*, zie voetnoot 23 hierboven, waarin staat dat “[h]et doel van het vaststellen van de belangen van het kind in een kwetsbare situatie [...] niet uitsluitend gerelateerd [moet] zijn aan het volle genot van alle in het Verdrag voorziene rechten, maar ook aan overige mensenrechtennormen die verband houden met deze specifieke situaties, zoals de rechten die aan de orde komen in bijvoorbeeld het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap of het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen” en dat “[f]actoren die indruisen tegen de rechten vervat in het Verdrag of die gevolgen hebben die indruisen tegen deze rechten [...] niet als aanvaardbaar [kunnen] worden beschouwd bij de beoordeling wat het beste is voor een kind of voor kinderen”.

2. Begrip “belang van het kind”

De rechten van het kind worden beschermd door het internationaal recht en het **Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind (VRK)** ⁽²⁵⁾. Als ondertekenaars van het VRK moeten de lidstaten de rechten van kinderen zoals vastgelegd in het Verdrag eerbiedigen, beschermen en waarborgen voor elk kind, ongeacht hun nationaliteit of verblijfsstatus.

Het VRK en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest) ⁽²⁶⁾ bevatten samen een reeks grondrechten waarop alle kinderen aanspraak kunnen maken, met als overkoepelende doelstelling hun bescherming en welzijn te waarborgen. Deze rechten zijn van bijzonder belang in de asielsectie, waar kinderen kunnen worden blootgesteld aan verhoogde risico's en kwetsbaarheden. Tot de belangrijkste rechten behoren die welke hieronder worden toegelicht.

Recht op non-discriminatie (artikel 2 van het VRK en artikel 21 van het EU-Handvest)

Iedere persoon moet objectief worden behandeld en als individuele persoon worden beschouwd. Het is cruciaal dat vooroordelen over bepaalde nationaliteiten, etniciteiten of geslachten worden vermeden.

Recht op identiteit en nationaliteit (artikelen 1, 7 en 8 van het VRK)

Leeftijd is evenzeer een onderdeel van de identiteit van een persoon als zijn of haar naam, nationaliteit, burgerschap en gezinssituatie. De leeftijd bepaalt de rechten en plichten van een persoon evenals de plichten van de staat ten aanzien van de persoon.

Recht om hun mening vrijelijk te uiten en recht om te worden gehoord (artikelen 12 en 14 van het VRK en artikelen 24 en 41 van het EU-Handvest)

Dit is een grondrecht met verstrekkende gevolgen. Het omvat het recht van het kind om zijn mening vrijelijk te uiten, het recht dat zijn mening in overweging wordt genomen en dat aan zijn mening passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit.

⁽²⁵⁾ Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, Verzameling van verdragen, vol. 1577, blz. 3, 20 november 1989, <https://www.refworld.org/legal/agreements/unga/1989/en/18815>.

⁽²⁶⁾ Europese Unie, Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, 26 oktober 2012, 2012/C 326/02, http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2012/oj.

Recht op gezinsleven (artikel 9 en 10 van het VRK en artikel 7 van het EU-Handvest)

Dit recht waarborgt dat kinderen een gezinsleven hebben en dat een kind niet tegen zijn wil van zijn ouders wordt gescheiden, behalve in situaties waarin een scheiding noodzakelijk is in het belang van het kind en wordt ondersteund door het nodige advies op basis van een BIA-beoordeling die is uitgevoerd in samenwerking met of door de bevoegde autoriteiten.

Naast deze specifieke rechten geldt het beginsel van het belang van het kind op algemene wijze voor alle handelingen, beslissingen en procedures die gevolgen hebben voor kinderen. Overeenkomstig artikel 3, lid 1, van het VRK verwijst dit beginsel naar de verplichtingen van de ondertekenende partijen om ervoor te zorgen dat **bij alle handelingen die kinderen betreffen**, het **belang van het kind** de **eerste overweging vormt**. Dit wordt eveneens benadrukt in het **EU-Handvest** in artikel 24, waarin ook wordt verduidelijkt dat dit van toepassing is ongeacht of dergelijke handelingen worden verricht door overheidsinstanties of particuliere instellingen. Het VRK als het EU-Handvest zijn beide van toepassing op alle kinderen binnen de EU: zowel kinderen die EU-burgers zijn, migrantenkinderen, als kinderen die asiel aanvragen in Europa.

Het Comité voor de Rechten van het Kind verduidelijkt in de juridische analyse in zijn **algemeen commentaar nr. 14 (2013)** ⁽²⁷⁾ dat **bij alle maatregelen** rekening moet worden gehouden met het BIC, d.w.z.:

“... dat bij alle maatregelen die betrekking hebben op een kind of kinderen hun belangen de eerste overweging moeten zijn. Het woord “maatregel” heeft niet alleen betrekking op besluiten, maar ook op alle handelingen, gedragingen, voorstellen, diensten, procedures en andere maatregelen...” ⁽²⁸⁾

Het Comité benadrukt tevens dat **niet optreden of verzuimen op te treden ook onder “maatregelen” valt** (bijv. wanneer de instanties voor maatschappelijk welzijn niet tegemoetkomen aan de vastgestelde behoeften).

Volgens het Comité moet de term “betreffende” breed worden opgevat en wordt daarom voorgesteld dat dergelijke maatregelen zowel maatregelen omvatten bedoeld voor kinderen (bijv. in verband met gezondheid, zorg of onderwijs), als maatregelen die zowel kinderen als andere bevolkingsgroepen raken (bijv. in verband met milieu, huisvesting of vervoer) ⁽²⁹⁾.

⁽²⁷⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen commentaar nr. 14 \(2013\)](#), zie voetnoot 23.

⁽²⁸⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen commentaar nr. 14 \(2013\)](#), zie voetnoot 23, paragraaf 17.

⁽²⁹⁾ Zie paragraaf 13, onder b) “Implementing child rights in early childhood” in het VN-Comité voor de rechten van het kind, *Algemeen Commentaar nr. 7 (2005): Implementing Child Rights in Early Childhood*, CRC/C/GC/7/Rev.1, 20 september 2006 <https://www.refworld.org/legal/general/crc/2006/en/40994>.

Zoals nader bepaald door het Comité ⁽³⁰⁾, is het concept van het BIC drievoudig, zoals hieronder wordt aangegeven.

- 1. Een materieel recht:** het recht van het kind zijn belangen te laten beoordelen en de eerste overweging te laten zijn wanneer verschillende belangen in aanmerking worden genomen om tot een besluit te komen over de zaak in kwestie en de waarborg dat dit recht wordt geïmplementeerd wanneer een besluit moet worden genomen over een kind, een omschreven of niet omschreven groep kinderen of kinderen in het algemeen.
- 2. Een fundamenteel, interpretatief rechtsbeginsel:** indien een wettelijke bepaling op meer dan een manier kan worden geïnterpreteerd, moet gekozen worden voor de interpretatie die de belangen van het kind het beste dient.
- 3. Een procedureregulering:** wanneer een besluit moet worden genomen dat betrekking heeft op een specifiek kind, een omschreven groep kinderen of kinderen in het algemeen, moet het besluitvormingsproces een evaluatie van de mogelijke gevolgen (positief of negatief) van het besluit voor het betrokken kind of de betrokken kinderen omvatten.

Het **Comité voor de Rechten van het Kind** wees er ook op dat het concept van het BIC, dat is geïntroduceerd in artikel 3 van het VRK, bedoeld is om “zowel het volledige en daadwerkelijke genot van alle in het Verdrag erkende rechten als de holistische ontwikkeling van het kind te waarborgen” ⁽³¹⁾.

2.1. Pact en toepassing van het BIC

Het BIC moet als leidend beginsel alle handelingen en beslissingen sturen van de autoriteiten en van diegenen die zijn aangesteld om het kind te ondersteunen gedurende het gehele asiel- en opvangtraject.

⁽³⁰⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen commentaar nr. 14 \(2013\)](#), zie voetnoot 23.

⁽³¹⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen commentaar nr. 14 \(2013\)](#), zie voetnoot 23.

Figuur 1. Waarborgen en garanties voor het kind in het pact

⁽³²⁾ Artikel 12 van de screeningverordening: "Voorlopige medische controles en beoordeling van de kwetsbaarheid".

⁽³³⁾ Artikel 13, lid 3, van de screeningverordening.

⁽³⁴⁾ Artikel 27, lid 9, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽³⁵⁾ Artikel 23 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽³⁶⁾ Overweging 62 en artikel 67, lid 13, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽³⁷⁾ Artikel 8, lid 2, punt f), van de asielprocedureverordening.

⁽³⁸⁾ Artikel 20 van de asielprocedureverordening.

⁽³⁹⁾ Overweging 35 van de asielprocedureverordening.

⁽⁴⁰⁾ Artikel 25 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁴¹⁾ Artikel 27 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

screeningverordening	verordening asiel- en migratiebeheer	asielprocedure-verordening	richtlijn opvangvoorzieningen
Wanneer er ernstige twijfel bestaat over de leeftijd, wordt dit gemeld aan de bevoegde autoriteiten ⁽⁴²⁾. Bij de screening worden diensten/overheden voor kindbescherming betrokken ⁽⁴³⁾. Informatie, onder meer over de asielprocedure, wordt op een kindvriendelijke wijze verstrekt ⁽⁴⁴⁾. Het kind dat internationale bescherming aanvraagt, heeft recht op een tolk en op kosteloze juridische counseling.	Verplichting om alle zaken waarbij kinderen betrokken zijn met prioriteit te behandelen ⁽⁴⁵⁾. Zo snel mogelijk en uiterlijk 15 werkdagen na de datum waarop het verzoek is gedaan een geschikte persoon aanstellen om tijdelijk als vertegenwoordiger/voogd op te treden. De voogd wordt betrokken bij de gehele asielprocedure ⁽⁴⁶⁾. Risico's die verband houden met de veiligheid en beveiliging van het kind (bijv. het risico op mensenhandel) worden beoordeeld ⁽⁴⁷⁾.	Het kind heeft recht op een tolk en op kosteloze juridische counseling ⁽⁴⁸⁾. Wanneer er twijfel bestaat over de leeftijd van de verzoeker ⁽⁴⁹⁾, dient de lidstaat ofwel die twijfel weg te nemen door een leeftijdsbeoordeling uit te voeren (met behulp van de minst ingrijpende methode) ⁽⁵⁰⁾, of ervan uit te gaan dat de verzoeker een kind is ⁽⁵¹⁾. Het persoonlijk onderhoud wordt gevoerd door een persoon die gekwalificeerd is om met kinderen te praten ⁽⁵²⁾.	Binnen 15 werkdagen na de datum van indiening van het verzoek wordt voor het niet-begeleide kind een geschikte persoon aangewezen om tijdelijk als vertegenwoordiger/voogd op te treden ⁽⁵³⁾. Recht op eenheid van gezin ⁽⁵⁴⁾. Het kind heeft toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning, vrijetijdsactiviteiten ⁽⁵⁵⁾, en rehabilitatiediensten ⁽⁵⁶⁾ indien van toepassing en andere aspecten van ondersteuning (niet-materiële opvangvoorzieningen).

⁽⁴²⁾ Artikel 25 van de asielprocedureverordening.

⁽⁴³⁾ Overweging 25 en artikel 8, lid 9, van de screeningverordening.

⁽⁴⁴⁾ Artikel 11 van de screeningverordening.

⁽⁴⁵⁾ Artikel 23, lid 1 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁴⁶⁾ Artikel 23, lid 2 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁴⁷⁾ Overweging 47 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁴⁸⁾ Artikel 8, lid 2, punt d) en leden 3 en 4 van de asielprocedureverordening.

⁽⁴⁹⁾ Artikel 25 van de asielprocedureverordening.

⁽⁵⁰⁾ Artikel 25 van de asielprocedureverordening.

⁽⁵¹⁾ Alleen in een situatie waarin een veronderstelde minderjarige voldoet aan de voorwaarden voor de toepassing van de **verplichte** grensprocedure (artikel 45 van de asielprocedureverordening), valt de verzoeker tijdens de uitvoering van de leeftijdsbeoordeling voorlopig onder de grensprocedure. In een dergelijke situatie moet de vermeende minderjarige op de locatie van de grensprocedure alle procedurele waarborgen krijgen (aanstelling van een voogd; afronding van de leeftijdsbeoordeling binnen 30 dagen na het doen van het verzoek om bescherming op grond van artikel 23, lid 3, van de asielprocedureverordening en artikel 25, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024); verstrekken van de nodige zorg en ondersteuning overeenkomstig de richtlijn opvangvoorzieningen (2024)). Belangrijk is dat er moet worden voorzien in omstandigheden die geschikt zijn voor niet-begeleide kinderen als bedoeld in artikel 13, leden 2 en 3, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024). Hieronder vallen onder meer toegang tot vrijetijds- en recreatieve activiteiten, met inbegrip van spelactiviteiten die bij hun leeftijd passen, toegang tot gekwalificeerde beroepsbeoefenaars die zijn opgeleid om met kinderen te werken, en de garantie dat minderjarigen gescheiden van volwassenen in bewaring worden gehouden.

⁽⁵²⁾ Artikel 22, lid 3, van de asielprocedureverordening.

⁽⁵³⁾ Artikel 27, lid 1, punt b), van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁵⁴⁾ Artikel 26, lid 2, punt a), van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁵⁵⁾ Artikel 26, leden 3 en 4, en artikel 16 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁵⁶⁾ Artikel 26, lid 4, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

screeningverordening	verordening asiel- en migratiebeheer	asielprocedure-verordening	richtlijn opvangvoorzieningen
Van elk kind worden de specifieke behoeften en kwetsbaarheden beoordeeld ⁽⁵⁷⁾. Er wordt een screeningformulier ingevuld en de informatie wordt doorgegeven aan de bevoegde autoriteiten om een soepele overgang naar de opvang- en asielprocedure te waarborgen ⁽⁵⁸⁾.	Nauwe samenwerking tussen de lidstaten ⁽⁵⁹⁾ op het gebied van gezinshereniging en/of andere overdrachten ⁽⁶⁰⁾ of herplaatsing. Het kind heeft recht op een tolk ⁽⁶¹⁾ en op kosteloze juridische counseling ⁽⁶²⁾.	Het kind krijgt kosteloze rechtsbijstand tot en met de fase van de beroepsprocedure ⁽⁶³⁾.	Het kind heeft recht op een tolk en op kosteloze juridische counseling ⁽⁶⁴⁾. Kinderen zonder begeleiding zijn in de regel vrijgesteld van de grensprocedure ⁽⁶⁵⁾ en mogen niet in hechtenis worden genomen ⁽⁶⁶⁾. Toegang tot informatie over opvang ⁽⁶⁷⁾.
Resultaten Positief: inspanningen op het gebied van integratie ⁽⁶⁸⁾ door middel van toegang tot onderwijs en de arbeidsmarkt ⁽⁶⁹⁾. Negatief: Recht op een doeltreffende voorziening in rechte ⁽⁷⁰⁾. Toegang tot kosteloze rechtsbijstand en vertegenwoordiging om in beroep te gaan tegen een afwijzende beslissing, wanneer dit in het belang van het kind is ⁽⁷¹⁾. Informatie over (vrijwillige) terugkeer. Het kind/het gezin kan tijdens de terugkeerprocedures een beroep doen op een tolk. Gezinnen met kinderen en niet-begeleide kinderen komen niet in aanmerking voor opvang in de terugkeercentra ⁽⁷²⁾.			

Bron: EUAA

⁽⁵⁷⁾ Artikel 12 van de screeningverordening: "Voorlopige medische controles en beoordeling van de kwetsbaarheid".

⁽⁵⁸⁾ Artikel 17 van de screeningverordening.

⁽⁵⁹⁾ Artikel 60, lid 4, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁶⁰⁾ Artikel 6 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁶¹⁾ Artikel 22, lid 4, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁶²⁾ Overweging 39, artikel 19, lid 1, punt l), en artikel 21 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁶³⁾ Artikel 17 van de asielprocedureverordening.

⁽⁶⁴⁾ Overweging 26 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024): "Verzoekers die in bewaring worden gehouden, dienen daadwerkelijk de noodzakelijke procedurele waarborgen te kunnen genieten, zoals een beroep op rechterlijke toetsing en het recht op gratis juridische bijstand en vertegenwoordiging, indien van toepassing uit hoofde van deze richtlijn."

⁽⁶⁵⁾ Artikel 42, lid 3, punt b), en artikel 53, lid 1, van de asielprocedureverordening, behalve wanneer er bezorgdheid bestaat over de nationale veiligheid of de openbare orde ten aanzien van de verzoeker.

⁽⁶⁶⁾ De richtlijn opvangvoorzieningen (2024) verwijst naar bepaalde verwachtingen, zoals wanneer werd vastgesteld dat de minderjarige een bedreiging vormt voor de veiligheid, en verwijst naar overweging 40, waarin staat dat minderjarigen nooit in bewaring mogen worden gesteld in een gevangenis of een andere faciliteit die voor rechtshandavingsdoeleinden wordt gebruikt, en naar artikel 13, lid 2, punt b), van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁶⁷⁾ Artikel 5 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁶⁸⁾ Overweging 43 en artikel 5 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁶⁹⁾ Artikel 16, leden 1 en 2, artikel 17 van de richtlijn opvangvoorzieningen en overwegingen 48 en 53.

⁽⁷⁰⁾ Overweging 91 van de asielprocedureverordening.

⁽⁷¹⁾ Artikel 17 van de asielprocedureverordening.

⁽⁷²⁾ Europese Commissie, *Een nieuw gemeenschappelijk Europees terugkeersysteem*, maart 2025, <https://link.europa.eu/6hRgBW>.

Kort samengevat

Het belang van het kind zoals geregeld in het pact

- is een doorlopend proces,
- stelt het kind centraal en besteedt daarbij in de eerste plaats aandacht aan zijn individuele situatie, omstandigheden, perspectieven en behoeften,
- vereist een systematische en geïntegreerde aanpak van de bescherming van het kind.

Dit laatste punt moet met name worden gewaarborgd aan de hand van de onderstaande maatregelen.

- De correcte en snelle identificatie van het kind vormt een cruciale basis voor de beoordeling van het BIC. Elke aanwijzing dat een verzoeker om internationale bescherming mogelijk een kind is, leidt ertoe dat onmiddellijk kindspecifieke waarborgen worden toegepast, waaronder de aanwijzing van een geschikte persoon om tijdelijk op te treden als vertegenwoordiger of voogd voor ieder niet-begeleid kind (zelfs wanneer geen schriftelijk bewijs van leeftijd, zoals een geboorteakte of identiteitsdocument, voorhanden is).
- Een **kind wordt als zodanig geïdentificeerd** en zijn behoeften, kwetsbaarheden alsook de mogelijke risico's die hij loopt worden onverwijld beoordeeld.
- De **bevindingen van de BIA worden gebruikt** als basis voor beslissingen over passende ondersteunings- en beschermingsmaatregelen. Indien mogelijk worden dergelijke maatregelen in overleg met de ouders, verzorgers of de voogd uitgevoerd teneinde de veiligheid van het kind en zijn of haar fysieke, emotionele en ontwikkelingsgerelateerde welzijn te waarborgen.
- Er wordt een doeltreffende samenwerking tot stand gebracht tussen de bevoegde ministeries, instanties en belanghebbenden die verantwoordelijk zijn voor kinderbescherming, die voortdurend wordt versterkt.
- Er wordt een systematische coördinatie van alle maatregelen die verband houden met de bescherming en het welzijn van het kind gewaarborgd en gehandhaafd.
- De betrokken partijen delen alleen informatie die strikt beperkt is tot wat nodig is om te voorkomen dat het kind schade lijdt (met inbegrip van zelfbeschadiging) of om een passend, op de behoeften afgestemd optreden mogelijk te maken. Dit gebeurt met volledige inachtneming van het recht op privacy van het kind, in overeenstemming met de nationale regels inzake gegevensbescherming en de algemene verordening gegevensbescherming ⁽⁷³⁾.
- De zinvolle inbreng van het kind bij beslissingen die op hem of haar betrekking hebben – met name bij afwezigheid van ouders of een primaire verzorger – wordt actief bevorderd en gewaarborgd. Ook moet worden uitgelegd welke rol zijn inbreng in dit besluitvormingsproces speelt, om zo de verwachtingen goed te sturen.

⁽⁷³⁾ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016), <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

2.1.1. Beoordeling van het belang van het kind

De **beoordeling van het belang van het kind** (BIA) is een procedure die moet worden gevolgd wanneer er belangrijke beslissingen moeten worden genomen die gevolgen hebben voor een individueel kind. Het doel ervan is alle relevante factoren in kaart te brengen, te beoordelen en tegen elkaar af te wegen om zo de meest geschikte aanpak te bepalen in een bepaalde situatie voor een specifiek kind of een groep kinderen ⁽⁷⁴⁾.

In voorkomend geval dient elke beoordeling voort te bouwen op de bevindingen en resultaten van eerdere beoordelingen ⁽⁷⁵⁾. Dit zorgt voor consistentie, voorkomt dubbel werk en weerspiegelt het feit dat de behoeften en omstandigheden van een kind in de loop van de tijd veranderen. De bevindingen dienen naar behoren te worden gedocumenteerd om dubbel werk te voorkomen.

Situaties waarin het vaststellen van de behoeften van kinderen verplicht is krachtens het pact

De individuele situatie van het kind moet gedurende het hele asiel- en opvangtraject voortdurend worden gemonitord, niet alleen om tegemoet te komen aan de bij aankomst vastgestelde behoeften, maar ook om te reageren op eventuele nieuwe kwetsbaarheden of specifieke behoeften die later kunnen ontstaan.

In het pact is in ten minste drie verplichte momenten voorzien waarop een beoordeling van de specifieke behoeften en kwetsbaarheden van het kind moet plaatsvinden, met inachtneming van het BIC, namelijk:

1. de **verplichte medische controles en kwetsbaarheidsbeoordelingen** tijdens de screening, die binnen zeven dagen na aankomst of aanhouding van het kind moeten worden uitgevoerd ⁽⁷⁶⁾;
2. de **kwetsbaarheidsbeoordeling** ⁽⁷⁷⁾ met inbegrip van een **beoordeling van het belang van het kind**, binnen 30 dagen na de datum waarop het verzoek is gedaan ⁽⁷⁸⁾.
3. bij het bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek van het kind om internationale bescherming, overeenkomstig de verordening asiel- en migratiebeheer ⁽⁷⁹⁾.

⁽⁷⁴⁾ Zie voor meer informatie UNHCR/Unicef, *Safe & Sound: What States can do to ensure respect for the best interests of unaccompanied and separated children in Europe*, oktober 2014, <https://www.refworld.org/reference/regionalreport/unhcr/2014/en/101717>.

⁽⁷⁵⁾ Zie ook VN-Comité voor de rechten van het kind, *Algemeen commentaar nr. 14 (2013)*, zie voetnoot 23, hoofdstuk V, deel B, punt c), "Tijdsperceptie".

⁽⁷⁶⁾ Artikel 5, lid 1, punten a) en b), artikel 8, lid 1, artikel 12 en artikel 13, lid 1, van de screeningverordening. Leeftijdsbeoordeling wordt gezien als een onderdeel van de kwetsbaarheidsbeoordeling en moet daarom binnen dezelfde termijn worden uitgevoerd (zie EUAA, *Praktische gids voor leeftijdsbeoordeling*, november 2025, <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-age-assessment-0>).

⁽⁷⁷⁾ In deze gids wordt de term "kwetsbaarheidsbeoordeling" gebruikt als overkoepelende term om te verwijzen naar de beoordeling van de behoefte aan bijzondere procedurele waarborgen en de beoordeling van bijzondere opvangbehoeften, in overeenstemming met de terminologie en vereisten van de asielprocedureverordening en de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁷⁸⁾ Artikel 22, lid 2, van de asielprocedureverordening en de artikelen 25 en 26 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽⁷⁹⁾ Artikel 23, leden 3, 4 en 5, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

Deze verplichte controles en beoordelingen beogen ervoor te zorgen dat de verzamelde informatie de bevoegde autoriteiten op efficiënte wijze helpt om:

- een **tijdige en op de behoeften afgestemde aanpak** te organiseren om tegemoet te komen aan eventuele specifieke en directe behoeften die voortvloeien uit de persoonlijke omstandigheden van het kind, met inbegrip van beslissingen met betrekking tot het opsporen van familieleden, gezinshereniging, gezondheidskwesties of andere beschermingsmaatregelen, en er daarbij voor te zorgen dat de rechten en het welzijn van het kind naar behoren in aanmerking worden genomen;
- **specifieke mogelijke risico's** voor het kind te beperken (bijv. voor niet-begeleide kinderen en mogelijke slachtoffers van mensenhandel of andere vormen van uitbuiting, of het risico dat het kind vermist raakt). Deze risico's kunnen voortvloeien uit wat het kind voordien heeft meegemaakt, of uit specifieke kwetsbaarheden, en kunnen tijdens de procedure verergeren.

Voordat de autoriteiten dus daadwerkelijk een BIA uitvoeren moeten zij eerst de bedoeling ervan verduidelijken.

Een BIA kan voorzien in **directe** behoeften of in die op **korte en langere termijn**. Hierbij kan zowel rekening worden gehouden met de directe en de veranderende behoeften van het kind als met de noodzaak om bepaalde acties voorrang te geven. Een BIA komt niet in de plaats van een beoordeling van het belang van het kind, die van toepassing is op beslissingen over duurzame oplossingen. De BIA en de vaststelling van het belang van het kind moeten worden gezien als onderling verbonden elementen van hetzelfde besluitvormingsproces, waarbij de vaststelling steunt op een beoordeling waarin alle relevante factoren zijn geïdentificeerd, onderzocht en tegen elkaar zijn afgewogen. Een op zichzelf staande BIA is niet per se een formele voorwaarde om het belang van het kind te bepalen. Telkens wanneer dit mogelijk is en dit het belang van het kind dient, moeten de ouders, de verzorgers of de voogd bij het proces worden betrokken.

Bovendien wordt aanbevolen dat elk niet-begeleid of van zijn of haar familie gescheiden kind gecoördineerde ondersteuning krijgt die wordt vastgelegd in een individueel dossier en, indien van toepassing, in een individueel plan dat kan worden ingezien door alle bevoegde beroepsbeoefenaars die betrokken zijn bij de bescherming en ondersteuning van het kind.

In overweging te nemen elementen bij een BIA (niet-uitputtende en niet-hiërarchische lijst)

- Identiteit en leeftijd van het kind.
- Nationaliteit of staatloosheid.
- Gezinssituatie en relaties.
- Standpunt van het kind op basis van leeftijd en maturiteit.
- Standpunt van de ouders/verzorger/voogd.
- Zorgregelingen en het dagelijks leven.

- Gezondheid en psychosociaal welzijn.
- Onderwijs en sociale integratie.
- Veiligheids- en beschermingsrisico's.
- Opvang- en leefomstandigheden.
- Procedurele behoeften die verband houden met vastgestelde kwetsbaarheden.
- Beschermende factoren: de individuele hulpmiddelen en de veerkracht van het kind.

De bevindingen van elke BIA moeten systematisch worden gedocumenteerd en als basis dienen voor **elke belangrijke procedurele stap**, om te voorkomen dat het kind steeds opnieuw dezelfde vragen krijgt. Eerdere beoordelingen kunnen ook worden gebruikt om **voort te bouwen op bestaande bevindingen**. Zie [bijlage V](#) voor het BIA-formulier van het EUAA.

Waarborgen voor de besluitvorming bij afwezigheid van ouders of wettelijke verzorgers

Wanneer de ouders buiten beeld zijn, moeten de autoriteiten ervoor zorgen dat:

- een onafhankelijke voogd wordt aangesteld om het kind bij te staan;
- kindvriendelijke informatie aan het kind wordt verstrekt, indien nodig met de hulp van een tolk;
- naar het standpunt van het kind wordt gevraagd;
- het behoud van de eenheid van het gezin naar behoren in overweging wordt genomen;
- rekening wordt gehouden met de identiteit van het kind, met inbegrip van geslacht, gender, seksuele geaardheid, nationale afkomst, godsdienst en overtuigingen, culturele identiteit en persoonlijkheid, alsook kwetsbaarheid;
- het kind toegang heeft tot juridische counseling, rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging, indien van toepassing;
- voor het kind wordt gezorgd (met inbegrip van passende huisvesting, gezondheidszorg en onderwijs), het wordt beschermd en te allen tijde in veiligheid wordt gehouden.

Als algemeen beginsel geldt dat de eenheid van het gezin in stand moet worden gehouden, tenzij er aanwijzingen zijn dat dit niet in het belang van het kind zou zijn. Niettemin kan een BIA ook vereist zijn wanneer een kind samen met gezinsleden aankomt – bijvoorbeeld als het opvangpersoneel tekenen van gezinsconflict, verwaarlozing, mensenhandel, uitbuiting of huiselijk geweld opmerkt, of als de leefomstandigheden van het gezin in de opvangvoorziening ongeschikt lijken. De beoordeling kan helpen om te bepalen wat de veiligste en meest geschikte stappen zijn voor het welzijn van het kind. In dergelijke situaties dienen, overeenkomstig het nationale recht en de normen die voor alle kinderen gelden, de bevoegde nationale kinderschermingsautoriteiten op de hoogte te worden gesteld en bij

de zaak worden betrokken. Een BIA in de asiel- of opvangcontext komt niet in de plaats van interventies op het gebied van kindbescherming, maar vult deze aan door ervoor te zorgen voor dat in passende doorverwijzingen en waarborgen wordt voorzien.

Aanvullende aandachtspunten bij het uitvoeren van een BIA (niet-uitputtende lijst)

Er wordt voldoende tijd uitgetrokken om de beoordeling op zinvolle wijze uit te voeren.

De BIA wordt uitgevoerd op een passende **locatie** en de procedure zelf is kindvriendelijk (d.w.z. de privacy wordt gewaarborgd, de locatie is toegankelijk enz.).

Er wordt een **geschikte persoon aangewezen om tijdelijk op te treden als vertegenwoordiger** (bijv. een kindbeschermingsambtenaar tijdens de screening) of een **voogd** om het niet-begeleide kind tijdens het proces bij te staan. Wanneer de ouders er niet bij zijn, worden inspanningen geleverd om hen zo mogelijk bij het proces te betrekken.

Het kind krijgt **relevante informatie**, op een manier en in een taal die voor hem begrijpelijk is, over waarom de BIA wordt uitgevoerd, over het doel en de gevolgen ervan, en over de rol van de verschillende personen die bij de BIA betrokken zijn. Indien nodig wordt ondersteuning geboden door een professionele tolk/cultureel bemiddelaar.

Gescreende beroepsbeoefenaars. Kinderen vormen een diverse groep; hun behoeften kunnen alleen adequaat worden beoordeeld door beroepsbeoefenaars die expertise hebben op het gebied van de ontwikkeling van kinderen en adolescenten. Voor zover mogelijk moet een multidisciplinair team van beroepsbeoefenaars betrokken worden bij de beoordeling van het belang van het kind ⁽⁸⁰⁾.

Het **kind krijgt ondersteuning** en verkeert in een fysieke en mentale toestand die hem toelaat doeltreffend inbreng te doen, waarbij indien nodig passende aanpassingen worden doorgevoerd of ondersteunende maatregelen worden getroffen (bijv. pauzes, vereenvoudigde communicatie of de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon).

Bij een doorverwijzing voor verdere ondersteuning wordt de **toestemming** gegeven door het kind of de voogd, in overeenstemming met de nationale praktijk.

Het kind heeft toegang tot **kosteloze juridische counseling, rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging, indien van toepassing**.

Afweging van factoren bij de beoordeling van het belang van het kind

Zoals weergegeven in figuur 2 draagt een BIA bij tot de afweging van verschillende factoren, aangezien de autoriteiten daarin de **mogelijke voordelen** van een procedurele beslissing (bijv. tegemoetkomen aan directe behoeften of essentiële informatie verduidelijken) moeten afwegen tegen de **risico's en de mogelijke schade** die de beslissing met zich mee zou kunnen brengen voor het welzijn, de veiligheid, de eenheid van gezin en/of de emotionele toestand en ontwikkeling van het kind. Om deze factoren tegen elkaar af te wegen, is een

⁽⁸⁰⁾ Zie het VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen Commentaar nr. 14 \(2013\)](#), zie voetnoot 23, paragraaf 94.

holistische benadering van de individuele omstandigheden van het kind nodig. Bovendien moet standpunt van het kind worden gerespecteerd, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit ⁽⁸¹⁾. Daarom “[worden] sommige factoren wel en andere weer niet [...] gebruikt” en moeten de facturen “tegen elkaar worden afgewogen ⁽⁸²⁾”. Sommige kunnen voor het ene kind belangrijker zijn dan voor het andere, afhankelijk van zijn situatie. Dit betekent dat de verschillende factoren tegen elkaar moeten worden afgewogen, aangezien sommige in elk geval belangrijker kunnen zijn dan andere. Soms kunnen deze factoren tegenstrijdig zijn. Het is de bedoeling te garanderen dat beslissingen proportioneel zijn, de waardigheid van het kind respecteren en zijn belang ⁽⁸³⁾ dienen, en tegelijkertijd onnodig leed of schade te voorkomen.

Figuur 2. Afweging van factoren bij de beoordeling van het BIC in het kader van internationale bescherming

Bron: EUAA

Voorbeelden – Tegenover elkaar af te wegen factoren

Gezinsband versus veiligheid in de opvangvoorziening

Als een kind bij zijn gezinsleden wil blijven, maar er geloofwaardige aanwijzingen zijn dat het hierdoor schade zou kunnen lijden (bijv. gemeld huiselijk geweld tijdens de screening), kunnen de autoriteiten eerst beschermende maatregelen treffen – zoals begeleide huisvesting – alvorens te beslissen om het kind in het gezin te laten blijven. De zaak wordt hoe dan ook doorverwezen naar de kinderbeschermingsautoriteit.

⁽⁸¹⁾ Het VN-Comité voor de rechten van het kind heeft een niet-uitputtende en niet-hiërarchische lijst opgesteld met factoren waarmee elke besluitvormer rekening zou kunnen houden; zie [Algemeen Commentaar nr. 14 \(2013\)](#), voetnoot 23.

⁽⁸²⁾ VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen Commentaar nr. 14 \(2013\)](#), zie voetnoot 23, blz. 12.

⁽⁸³⁾ Volgens het beginsel van minimale interventie moeten in beslissingen die gevolgen hebben voor een kind de minst ingrijpende en beperkende maatregelen worden genomen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan het belang en het welzijn van het kind. Dit sluit aan bij artikel 3 van het VRK, waarin wordt benadrukt dat het belang van het kind de eerste overweging moet zijn.

Procedureel vereiste versus welzijn

Als een jong kind na aankomst uitgeput of overstuur is, kan het schadelijk uitpakken of weinig opleveren om onmiddellijk een uitgebreid onderhoud met betrekking tot zijn kwetsbaarheden te houden. Het kan in het belang van het kind zijn om de bevindingen van de screening kort op te volgen en een uitgebreidere beoordeling uit te stellen.

Plaatsingsbeslissing tijdens de opvang

Over het algemeen is het weliswaar gunstig om broers en zussen bij elkaar te plaatsen, maar wanneer één van de broers of zussen een risico vormt voor de ander (bijv. door gedragsproblemen die verband houden met een trauma) kan het eerder aangewezen zijn die broer of zus tijdelijk ergens anders te huisvesten.

Op zinvolle wijze communiceren en omgaan met de kinderen

- Respecteer hun grenzen. Zet kinderen niet onder druk om over onderwerpen te praten waar ze zich ongemakkelijk bij voelen, en dwing ze niet om te praten. Vat stilte niet op als een teken van een gebrek aan kwetsbaarheid of als een bewuste poging om informatie te verbergen. Een kind kan tekenen van beschadigende eerdere/huidige ervaringen verbergen uit angst, of omdat het niet beseft dat die ervaringen ongewoon zijn. Vertrouwen opbouwen is een eerste vereiste voor elke vorm van openheid en zal helpen om deze eerste uitdagingen te overwinnen.
- Behandel ze met respect. Geef kinderen evenveel respect en wees in dezelfde mate eerlijk als je bij volwassenen zou doen. Doe geen onrealistische beloften.
- Wees tactvol. Spreek op zorgzame toon en gebruik eenvoudige taal die kinderen gemakkelijk kunnen begrijpen.
- Schenk het kind je volle aandacht. Besteed tijdens het onderhoud al je aandacht aan het kind en toon dat je aanwezig bent en luistert.
- Stimuleer het kind om zich te uiten. Bied kinderen de gelegenheid om zich te uiten, maar zet hen niet onder druk om negatieve ervaringen opnieuw te beleven als ze daar niet over willen praten.
- Stimuleer het kind om op zinvolle wijze inbreng te doen. Creëer mogelijkheden voor kinderen om hun standpunten en meningen te delen, ook over kwesties die hen aanbelangen. Dit bevordert het zelfvertrouwen en kan kinderen aanmoedigen om zich uit te spreken over onderwerpen die voor hen belangrijk zijn.
- Ga na wat hun verwachtingen zijn. Geef kinderen de kans om je uit te leggen wat ze van de huidige situatie verwachtten en wat zij mogelijk verwachten voor de toekomst.
- Wees geduldig. Houd er rekening mee dat uitingen van frustratie of boosheid niet noodzakelijk persoonlijk tegen jou gericht zijn, en wees geduldig met hun emoties. Wees je ervan bewust dat bepaalde vormen van communicatie en gedrag verband kunnen houden met reacties op een trauma. Neem de tijd om te proberen te begrijpen wat de oorzaken zijn van wat op het eerste gezicht als “ontwrichtend gedrag” zou kunnen overkomen.

- Stimuleer inclusiviteit. Zorg ervoor dat stereotypen die verband houden met leeftijd, ras, religie of genderidentiteit worden geweerd uit de communicatie, en behandel alle kinderen met evenveel respect en aandacht.
- Observeer en stel vast of er sprake is van psychisch leed. Besteed aandacht aan aanhoudende signalen van psychisch leed of zorgwekkend gedrag waarvoor gespecialiseerde hulp nodig kan zijn.
- Houd rekening met de leeftijd en de cultuur van het kind. Wees aandachtig voor de leeftijd van het kind. Sommige kinderen ogen zeer volwassen voor hun leeftijd, maar dit wil niet zeggen dat ze geen aan hun leeftijd aangepaste emotionele aanpak nodig hebben. Tegelijkertijd moet bij de interactie ook rekening worden gehouden met de culturele achtergrond van het kind ⁽⁸⁴⁾.
- Onderken beschermende factoren. Let op de manier waarop een kind omgaat met veranderingen en stress. Moedig het kind aan om deze copingstrategieën toe te passen, prijs hem voor de veerkracht die hij daarbij aan de dag legt, en laat het kind weten dat je er bent om hem te ondersteunen.

2.1.2. Multidisciplinaire aanpak en geïntegreerd systeem voor kindbescherming

De behartiging van het belang van het kind, vereist de betrokkenheid van een ruime kring van actoren, waaronder asiel- en opvangautoriteiten, screening- en immigratieautoriteiten, alsook diensten voor gezondheidszorg en kindbescherming. Dit onderstreept het belang van een doeltreffende **coördinatie en samenwerking** en van de behoefte voor deze beroepsbeoefenaars aan een gemeenschappelijk basisniveau van kennis over en inzicht in kinderrechten, het belang van het kind en het asielkader.

In de aanbeveling van de Commissie in 2024 over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde **systemen voor kindbescherming in het belang van het kind** ⁽⁸⁵⁾ onderstreept zij de noodzaak voor de lidstaten om passende maatregelen te nemen om de **coördinatie en samenwerking** tussen alle betrokken ministeries en sectoren – en op de verschillende bevoegdheidsniveaus – op lokaal, regionaal en nationaal niveau en in grensoverschrijdende situaties te versterken. Een **interdisciplinaire aanpak** wordt als essentieel beschouwd voor een doeltreffende bescherming. Het pact moedigt coördinatie ⁽⁸⁶⁾ en betrokkenheid aan van gekwalificeerde, opgeleide beroepsbeoefenaars uit de verschillende ministeries **met kindbeschermingsautoriteiten** en met andere internationale organisaties in de verschillende rechtskaders. Een dergelijke coördinatie vereist dat wordt

⁽⁸⁴⁾ Zie het hoofdstuk over “Unaccompanied children” in EUAA, *Guidance on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part II – for those working in the first line*, november 2024, <https://www.euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-ii-first-line-officers>. Zie ook UNHCR, Technical Guidance: *Child Friendly Procedures*, 2021, <https://www.refworld.org/policy/opguidance/unhcr/2021/en/124121>, met name hoofdstuk 3.

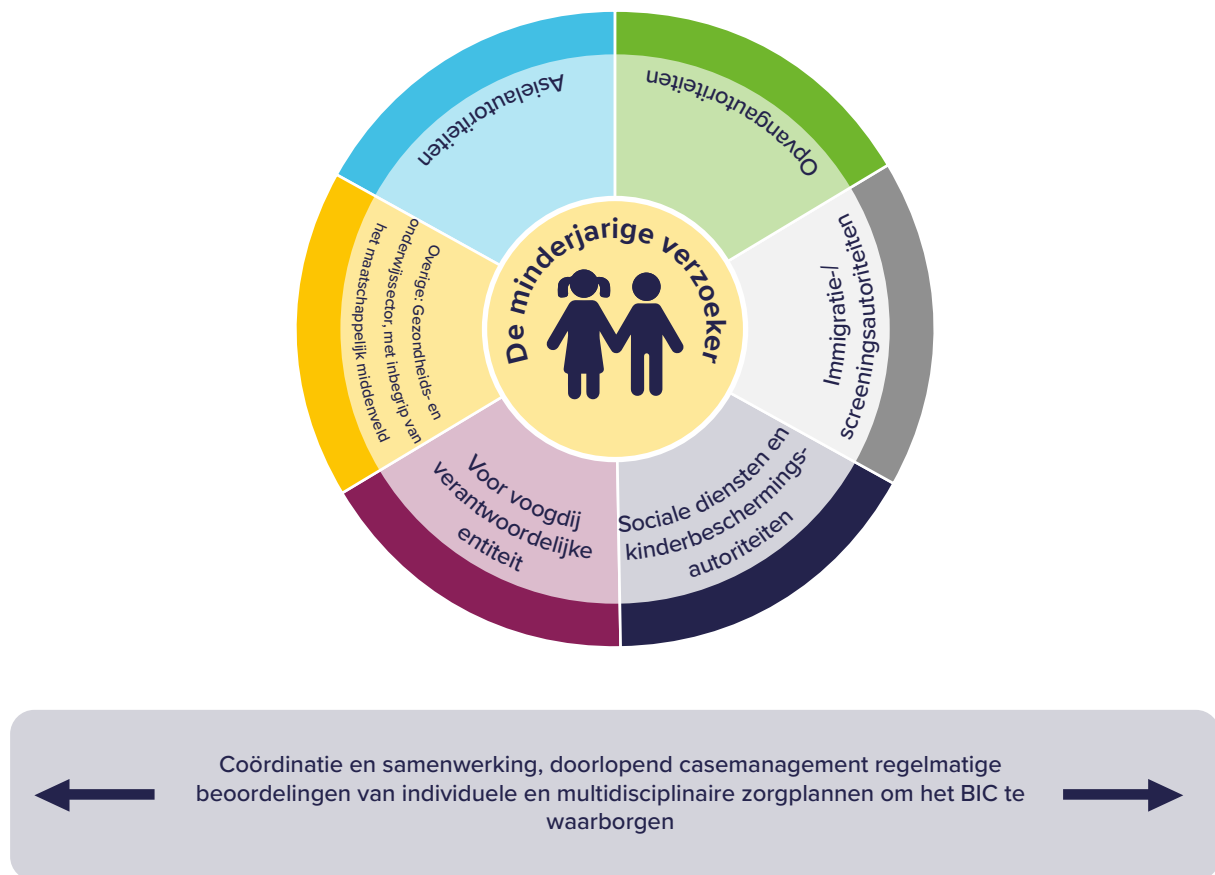
⁽⁸⁵⁾ [Aanbeveling \(EU\) 2024/1238 van de Commissie](#) over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kindbescherming in het belang van het kind, zie voetnoot 6, punten 19, 20 en 21.

⁽⁸⁶⁾ Overwegingen 24 en 25 van de screeningverordening; artikel 60, lid 4, van de verordening asiel- en migratiebeheer; overweging 65 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

ingezet op een **geïntegreerde aanpak van het casemanagement** zodat een vlotte coördinatie en opvolging wordt gewaarborgd van de personen die worden geholpen.

Figuur 3. Coördinatie en samenwerking, en geïntegreerde aanpak van het casemanagement

Bron: EUAA

Wie de autoriteiten ondersteunt bij de beoordeling van het belang van het kind tijdens de screening en het asiel- en opvangtraject, dient te beschikken over een combinatie van kennis en inzicht met betrekking tot:

- **de beginselen van kindbescherming** en de werking van een geïntegreerd systeem voor kindbescherming;
- **basiskennis over fysiek en emotioneel welzijn van kinderen**, inclusief signalen die erop kunnen wijzen dat een kind extra ondersteuning nodig heeft;
- **basiskennis over indicatoren van mensenhandel, uitbuiting, verwaarlozing en misbruik** en de wijze waarop veilig kan worden gereageerd op de onthulling van een trauma (inclusief kennis van de doorverwijzingsprocedures);
- het **rechtskader van het pact**, met inbegrip van waarborgen voor kinderen en de wijze waarop de resultaten van de BIA van invloed zijn op procedurele stappen en opvangregelingen;
- **culturele gevoeligheid** en besef van de gevolgen van migratie en ontheemding voor kinderen.

Delen van informatie

Informatie die in het kader van een BIA wordt verzameld, moet worden behandeld met inachtneming van de vertrouwelijkheid, de regels inzake gegevensbescherming en het recht van het kind op privacy. Tegelijkertijd kan het nodig zijn om bepaalde informatie, uitsluitend op basis van het “need-to-know”-beginsel, te delen met de bevoegde autoriteiten of relevante dienstverleners om een efficiënt casemanagement te waarborgen, in de vastgestelde behoeften te voorzien en risico’s voor het kind – waaronder het risico op schade voor het kind of dat van zelfbeschadiging – te voorkomen of te beperken.

Beslissingen over **welke informatie** wordt gedeeld, **met wie** en **in welke fase**, moet per geval worden beoordeeld, waarbij het BIC de eerste overweging is en informatie uitsluitend wordt verstrekt op basis van het “need-to-know”-beginsel. In dit verband wordt aanbevolen dat de lidstaten:

- duidelijke protocollen en procedures vaststellen die de uitwisseling en het delen van informatie tussen de betrokken beroepsbeoefenaars en diensten regelen;
- rollen, verantwoordelijkheden en waarborgen definiëren om ervoor te zorgen dat de informatie op evenredige wijze wordt gedeeld, beperkt blijft tot wat strikt noodzakelijk is en voldoet aan de geldende regels inzake gegevensbescherming.

Dergelijke regelingen ondersteunen een doeltreffende coördinatie tussen actoren en waarborgen tegelijkertijd de rechten en het belang van kinderen die nood hebben aan internationale bescherming. Het kind en zijn ouders, verzorgers of voogd dienen te worden geïnformeerd over de praktijken inzake het delen van gegevens en over hun rechten uit hoofde van de regels inzake gegevensbescherming, en dienen, indien van toepassing, hun standpunt te kunnen geven of hun **toestemming** te kunnen verlenen, in overeenstemming met de nationale wetgeving.

Voorbeelden – Hoe voor een geïntegreerde aanpak op het gebied van kindbescherming kan worden gezorgd

Een kindgerichte **geïntegreerde aanpak** ⁽⁸⁷⁾ **op het gebied van kindbescherming** is van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat kinderen op holistische wijze worden beschermd en dat hun belang gedurende het gehele asiel- en opvangtraject op een zinvolle wijze in aanmerking wordt genomen. Bij een dergelijke aanpak wordt ook benadrukt hoe belangrijk het is de sterke punten en hulpmiddelen van het kind te erkennen en samen te werken met

⁽⁸⁷⁾ Geïntegreerde systemen voor kindbescherming maken ook deel uit van het instrument voor technische ondersteuning dat is ingesteld bij Verordening (EU) 2021/240, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/240/oj>, dat voorziet in technische expertise op maat, beschikbaar op aanvraag, voor het ontwerpen en doorvoeren van structurele hervormingen in de lidstaten. Het gaat hierbij onder meer om de sectoren onderwijs, sociale dienstverlening, migratie en grensbeheer, gezondheidszorg en justitie, bijvoorbeeld door ondersteuning bij de invoering van kinderhuizen (zie Barnahus).

gezinnen, verzorgers, gemeenschappen en religieuze en culturele systemen ⁽⁸⁸⁾, indien van toepassing, om het algemeen welzijn van het kind te ondersteunen.

Voorbeeld 1 – Beslissing over veilige accommodatie

Tijdens de screening merkt een grenswachter op dat een 16-jarig, niet-begeleid meisje bang lijkt te zijn voor een man die met haar meereist.

- De **screeningsautoriteit** meldt deze bezorgdheid; de **rechtshandavingsinstantie** treedt onmiddellijk op om de veiligheid van het meisje te waarborgen en een onderzoek naar de zaak in te stellen.
- De **voogd** heeft een gesprek met het meisje om ervoor te zorgen dat zij op een kindvriendelijke manier op de hoogte wordt gebracht van de bezorgdheid en de gelegenheid krijgt om te worden gehoord.
- De voogd zorgt ervoor dat het kind toegang heeft tot **kosteloze juridische counseling en**, indien van toepassing, **rechtsbijstand**, aangezien het kind mogelijk het slachtoffer van mensenhandel is.
- De **kwetsbaarheidbeoordelaars** worden op de hoogte gebracht en zullen de behoeften van het meisje en de voor haar mogelijke risico's zorgvuldig beoordelen rekening houdend met haar standpunt en individuele omstandigheden.
- Op basis van de beoordeling en in overleg met kinderbeschermingsdiensten regelt de **opvangambtenaar** de plaatsing van het kind in een veilige en geschikt onderkomen, bijv. een gespecialiseerde opvangvoorziening voor meisjes of een opvangtehuis.

Voorbeeld 2 – Een kind ondersteunen tijdens het asielonderhoud

Tijdens het asielonderhoud stelt de behandelend ambtenaar vast dat een 14-jarige, niet-begeleide jongen nachtmerries heeft en moeite heeft om zich te concentreren.

- De **behandelend ambtenaar** noteert de informatie als een mogelijke indicator waarmee tijdens de beoordeling van het verzoek rekening moet worden gehouden en vestigt de aandacht op de toestand van de verzoeker.
- De **behandelend asielambtenaar** past de planning en het tempo van het onderhoud hierop af.
- De **voogd** vraagt om pauzes en om de vragen op een eenvoudige manier toe te lichten.
- Na het onderhoud verwijst de **behandelend ambtenaar** het kind voor verdere beoordeling door naar het kwetsbaarheidsteam; het kwetsbaarheidsteam stelt stressgerelateerde symptomen vast en doet aanbevelingen met het oog op opvolging. De zaak wordt opgevolgd door een **kwetsbaarheidsbeoordelaar** om de aanpak af te stemmen op de behoeften van het kind; indien nodig wordt de BIA bijgewerkt om rekening te houden met de pas vastgestelde behoeften teneinde het welzijn van het kind gedurende de gehele procedure te waarborgen.

⁽⁸⁸⁾ Paragraaf 59, "Definition of a child rights approach" in: VN-Comité voor de rechten van het kind (VRK), *Algemeen Commentaar nr. 13 (2011): The right of the child to freedom from all forms of violence*, CRC/C/GC/13, 2011, <https://www.refworld.org/legal/general/crc/2011/en/82269>.

- De **opvangambtenaar** wordt op de hoogte gebracht van de vastgestelde behoeften om de continuïteit van de zorg en een geschikte aanpassing van de opvangvoorzieningen en steunmaatregelen te waarborgen.

Voorbeeld 3 – Ernstig psychisch leed tijdens het verblijf in de opvangvoorziening

Een 15-jarige, niet-begeleide jongen verblijft al enkele weken in een opvangcentrum. De medewerkers merken dat hij niet langer deelneemt aan schoolactiviteiten, zich afzondert van leeftijdsgenoten en tekenen van slapeloosheid vertoont.

- De **opvangambtenaar** noteert deze waarnemingen en waarschuwt in **voorkomend geval de voogd, de dossierbehandelaar en de kwetsbaarheidsbeoordelaars**.
- De **voogd** spreekt met het kind, dat vertelt dat hij regelmatig flashbacks krijgt die verband houden met gebeurtenissen uit het verleden in zijn land van herkomst.
- De **dossierbehandelaar** vraagt om een consult bij de **gezondheidsdienst**, waar angst en psychisch leed worden vastgesteld en geregelde sessies bij diensten voor psychosociale ondersteuning worden aanbevolen.
- Op basis van de beoordeling, in overleg met de voogd en de dossierbehandelaar en, indien nodig, met inbreng van de diensten voor kinderbescherming, grijpt de opvangautoriteit in om de situatie van psychisch leed beter te kunnen aanpakken, bijvoorbeeld door de huisvestingsomstandigheden van het kind aan te passen, te bemiddelen bij conflicten met leeftijdsgenoten en toegang tot diensten voor psychosociale ondersteuning te waarborgen.
- De **behandelend ambtenaar**, die op de hoogte is gebracht van de situatie, stelt een gepland onderhoud uit om onnodige stress te voorkomen en ervoor te zorgen dat het kind, zodra zijn gemoedstoestand stabiel is, op een zinvolle manier aan het onderhoud kan deelnemen.

Aandachtspunten

De invoering van een **gedeeld en veilig digitaal casemanagementsysteem** kan de samenwerking tussen instanties verbeteren door alle actoren die betrokken zijn bij de zorg voor en bescherming van een kind beveiligde realtime toegang te verlenen tot relevante dossiergegevens. Toegang tot dergelijke informatie moet onsamenhangende of dubbele interventies door verschillende actoren voorkomen. In een dergelijk systeem moeten **stevige waarborgen inzake gegevensbescherming** zijn ingebouwd, en het moet worden gebruikt op basis van het “**need-to-know**”-beginsel, zodat gevoelige informatie alleen toegankelijk is voor beroepsbeoefenaars die deze nodig hebben om hun specifieke taken uit te voeren.

Het delen van informatie via dergelijke systemen moet **evenredig en doelgebonden zijn** met duidelijke regels voor toegang tot de gegevens en het gebruik en de bewaring ervan. Indien dit krachtens de nationale wetgeving vereist is en rekening houdend met de leeftijd en maturiteit van het kind, **dienen** het kind en/of zijn of haar ouder, verzorger of voogd **te worden geïnformeerd** over praktijken inzake het delen van gegevens en moet,

indien van toepassing, hun **toestemming** worden gevraagd. Alle regelingen voor het delen van informatie moeten in overeenstemming zijn met de nationale rechtskaders en de toepasselijke regels inzake gegevensbescherming, waarbij ervoor wordt gezorgd dat het BIC de eerste overweging blijft.

Aanvullende literatuur over het belang van het kind

- UNHCR, *2021 UNHCR Best Interests Procedure Guidelines: Assessing and Determining the Best Interests of the Child*, <https://www.refworld.org/policy/opguidance/unhcr/2021/en/122648>.
- UNHCR, *Guidelines on Assessing and Determining the Best Interests of the Child*, <https://migrationnetwork.un.org/resources/guidelines-assessing-and-determining-best-interests-child>.
- IOM Handbook on Protection and Assistance to Migrants Vulnerable to violence, exploitation and abuse, 2019; Part 6, UNICEF, *Guidance for the Protection, Care and Assistance of vulnerable Migrants*, <https://publications.iom.int/books/iom-handbook-migrants-vulnerable-violence-exploitation-and-abuse>.
- UNICEF, IOM, EU-IOM Knowledge Management Hub, *Best Interest Determination Form*, 2022, <https://migrantprotection.iom.int/system/files/training-material/attachment/3-bid-form.pdf>.
- Save the Children, *Best Interests Assessment Form for Temporary Care Arrangements & Durable Solution*, 2010, <https://resourcecentre.savethechildren.net/document/best-interest-assessment-form-temporary-care-arrangements-durable-solution>.

3. Belang van het kind tijdens de screening

De **screeningverordening** ⁽⁸⁹⁾ voorziet in een verplichte screening vóór toegang tot het grondgebied van onderdanen van derde landen aan de buitengrens en, in bepaalde situaties, op het nationale grondgebied waar personen worden aangehouden na onrechtmatige toegang tot of aanwezigheid op dit grondgebied ⁽⁹⁰⁾. De screening is van toepassing op personen die niet voldoen aan toegangsvoorwaarden voor de EU.

De screening bestaat uit een reeks controles, waaronder identiteits-, veiligheids- en medische controles en de beoordeling van de kwetsbaarheid, die op gecoördineerde wijze worden uitgevoerd en de daaropvolgende asiel- of terugkeerprocedures onverlet laten. Deze controles dragen bij tot een doeltreffend beheer van de buitengrenzen en zorgen er tegelijkertijd voor dat kwetsbaarheden en specifieke behoeften in een zo vroeg mogelijk stadium worden gesignaleerd.

In de screeningverordening is bepaald dat, wat de screening aan de buitengrens betreft, deze “onverwijld [wordt] uitgevoerd en in elk geval [wordt] voltooid **binnen zeven dagen** ⁽⁹¹⁾ nadat de persoon [...] is aangehouden”. Het volledige screeningproces omvat de volgende opeenvolgende stappen ⁽⁹²⁾:

- **voorlopige medische controle** ⁽⁹³⁾ en **beoordeling van de kwetsbaarheid** ⁽⁹⁴⁾;
- identificatie **of verificatie van de identiteit** ⁽⁹⁵⁾ en veiligheidscontrole ⁽⁹⁶⁾, waaronder de **registratie van biometrische gegevens** ⁽⁹⁷⁾ indien dit nog niet is gebeurd;
- het invullen van een **screeningformulier** ⁽⁹⁸⁾, alsmede het aftoetsen van de gegevens met de verzoeker om correcties en aanpassingen van de verstrekte informatie mogelijk te maken ⁽⁹⁹⁾;
- **doorverwijzing** naar de bevoegde autoriteit ⁽¹⁰⁰⁾.

In de screeningverordening wordt ook de **noodzaak benadrukt van nauwe samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten** die verantwoordelijk zijn voor de asielprocedure,

---

⁽⁸⁹⁾ Verordening (EU) 2024/1356 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot invoering van de screening van onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 en (EU) 2019/817 PE/20/2024/REV/1 (PB L, 2024/1356 van 22.5.2024), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>.

⁽⁹⁰⁾ Artikelen 5 en 7 van de screeningverordening.

⁽⁹¹⁾ Artikel 8, lid 3, van de screeningverordening.

⁽⁹²⁾ Artikel 5, lid 5, van de screeningverordening.

⁽⁹³⁾ Artikel 12 van de screeningverordening.

⁽⁹⁴⁾ Artikel 12 van de screeningverordening.

⁽⁹⁵⁾ Artikel 14 van de screeningverordening.

⁽⁹⁶⁾ Artikelen 15 en 16 van de screeningverordening.

⁽⁹⁷⁾ Artikelen 15, 22 en 24 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽⁹⁸⁾ Artikel 17 van de screeningverordening.

⁽⁹⁹⁾ Overweging 32 van de screeningverordening.

⁽¹⁰⁰⁾ Artikel 18 van de screeningverordening.

de opvang van verzoekers en de volksgezondheid en kinderbeschermingsautoriteiten en (in voorkomend geval) terugkeerprocedures ⁽¹⁰¹⁾.

Wat coördinatie en samenwerking betreft, wordt in de screeningverordening verwezen naar het **Europees Grens- en kustwachtagentschap** (Frontex), het **Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving** (Europol), het **EUAA**, **de nationale kinderbeschermingsautoriteiten** en de autoriteiten die belast zijn met het opsporen en identificeren van slachtoffers van mensenhandel ⁽¹⁰²⁾.

De nationale kinderbeschermingsautoriteiten spelen al een rol vanaf de vroegste stadia na aankomst van een kind, met name bij niet-begeleide kinderen. Voordat een voogd wordt aangewezen, dienen zij **de eerste actoren te zijn die de directe beschermingsbehoeften kunnen beoordelen**, zorgregelingen kunnen opstarten en kunnen bijdragen tot de BIA. De betrokkenheid van de nationale kinderbeschermingsautoriteiten bij de screening, bij de **eerste stappen van de asielprocedure (toegang tot de procedure)** en bij de doorverwijzingsprocessen is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de **beslissingen** die in deze fase en tijdens het verblijf in de opvangvoorziening gedurende de screening worden **genomen, in overeenstemming zijn met de beginselen van kinderbescherming** en EU- en nationale normen, zodat de continuïteit van de zorg wordt gewaarborgd en de rechten van het kind van meet af aan worden beschermd.

In de screeningverordening wordt ook gewezen op de verplichting van de screeningsautoriteiten om op kindvriendelijke wijze ⁽¹⁰³⁾ **informatie te verstrekken** over het doel en de duur van de screening en over het recht om asiel aan te vragen. Zodra een kind te kennen heeft gegeven dat het **asiel wil aanvragen** dient het tijdig passende juridische counseling te krijgen, in overeenstemming met de asielprocedureverordening (APR) ⁽¹⁰⁴⁾.

Tot slot wordt in de screeningverordening het belang van de **eerbiediging van de grondrechten** benadrukt ⁽¹⁰⁵⁾.

EUAA “Let’s Speak Asylum”-portaal, <https://lsa.euaa.europa.eu/>

Het “Let’s Speak Asylum”-portaal biedt methodologische richtsnoeren en praktische instrumenten om informatie te verstrekken in het kader van asielprocedures en het opvangtraject.

Op het portaal zal het voorlichtingsmateriaal staan dat door het EUAA is opgesteld in het kader van het CEAS en dat door de autoriteiten moet worden aangevuld met

⁽¹⁰¹⁾ Overweging 24 van de screeningverordening: “Om de doelstellingen van de screening te verwezenlijken, moet worden gezorgd voor een sterker kader voor nauwe samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten waarnaar wordt verwezen in de bepaling over de uitvoering van het toezicht van Verordening (EU) 2016/399, de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor asielprocedures en de opvang van verzoekers, de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de volksgezondheid en de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van terugkeerprocedures die in overeenstemming zijn met Richtlijn 2008/115/EG”.

⁽¹⁰²⁾ Overweging 24 van de screeningverordening.

⁽¹⁰³⁾ Artikel 11, leden 1 en 2, van de screeningverordening.

⁽¹⁰⁴⁾ Artikel 15, lid 1, asielprocedureverordening.

⁽¹⁰⁵⁾ Artikel 3 van de screeningverordening.

landspecifieke informatie. Hiertoe behoren de verplichte brochures voor begeleide en niet-begeleide kinderen en het aanvullende pakket met beeldverhalen, posters, flashcards en animaties voor kwetsbare personen. Op het portaal zullen ook instructies en praktische tips over het gebruik van het materiaal staan (nog te verschijnen).

EUAA, *Practical Guide on Free Legal Counselling: Organisation of the provision of free legal counselling*, (Praktische gids voor kosteloze juridische counseling: Organisatie van het bieden van kosteloze juridische counseling), oktober 2025,
<https://euaa.europa.eu/publications/practical-guide-free-legal-counselling>

3.1. Het BIC toepassen tijdens de screening

De **identificatie** van kwetsbare verzoekers en verzoekers met speciale behoeften (waaronder kinderen) is een essentiële wettelijke verplichting. Er moet zo vroeg mogelijk na aankomst worden aangevangen met de identificatie van de behoeften, ofwel aan de buitengrens of in het eerste opvangcentrum tijdens de medische controle en de beoordeling van de kwetsbaarheid. Zodra een verzoeker aangeeft een kind te zijn, is het BIC-beginsel van toepassing. Er moet een voogd worden benoemd om het niet-begeleide kind tijdens de screening te vertegenwoordigen en bij te staan. Indien er geen voogd is benoemd, dient een geschikte persoon te worden aangewezen die tijdelijk als vertegenwoordiger kan optreden ⁽¹⁰⁶⁾. De kinderbeschermingsautoriteiten ⁽¹⁰⁷⁾ moeten worden betrokken om het kind onmiddellijke en passende bescherming en ondersteuning te bieden, onder meer op het vlak van fysieke en mentale gezondheid, toegang tot dringende gezondheidszorg en essentiële ziektebehandeling, psychosociale ondersteuning, bescherming tegen schade en het inzetten van geschikte opvolgings- en doorverwijzingsmechanismen. De ambtenaren die de screenings uitvoeren, moeten opgeleid zijn en goed op de hoogte zijn van de manier waarop zij met belanghebbenden moeten samenwerken en coördineren om aanvullende ondersteunende diensten te bieden.

Voorbeelden – Rekening houden met het BIC tijdens de screening

Tijdens de screening, en met name bij de **medische controle en de beoordeling van de kwetsbaarheid** kunnen ambtenaren **specifieke behoeften en kwetsbaarheden vaststellen** die aandacht vereisen vanuit het oogpunt van het BIC. Aangezien de medische controle en de beoordeling van de kwetsbaarheid slechts voorlopige controles zijn, moeten de autoriteiten ondersteuning bieden wanneer daar onmiddellijke behoefte aan is, terwijl andere vormen van ondersteuning in de daaropvolgende procedures moeten worden verleend. Hieronder volgt een reeks voorbeelden die situaties illustreren die zich in de screeningfase kunnen voordoen.

⁽¹⁰⁶⁾ Overweging 25 van de screeningverordening.

⁽¹⁰⁷⁾ Artikel 8, lid 9, en artikel 12, lid 4, van de screeningverordening.

Voorbeeld 1 – Ontbreken van identiteitsdocumenten en ernstige twijfels over de door het kind beweerde leeftijd

In het kader van de screeningcontroles en de beoordeling van de kwetsbaarheid, geldt het feit dat iemand een kind is op zich al als een kwetsbaarheid. De identificatie van kinderen, ook in gevallen waarin twijfel bestaat over de leeftijd, valt daarom onder het toepassingsgebied van de kwetsbaarheidsbeoordeling en vereist specifieke waarborgen die verband houden met het BIC. Wanneer het kind geen identiteitsdocumenten heeft en er ernstige twijfels rijzen over de beweerde leeftijd door tegenstrijdige of inconsistente informatie, moeten ambtenaren eerst nagaan of deze twijfels onmiddellijk kunnen worden weggenomen (bijv. aan de hand van beschikbare gegevens, verklaringen of eerste controles). Is dit niet het geval, dan moeten zij de zaak doorverwijzen naar de bevoegde autoriteit die zal beslissen of een formele leeftijdsbeoordeling nodig is ⁽¹⁰⁸⁾.

Voorbeeld 2 – Indicatoren van mensenhandel

Wanneer er aanwijzingen zijn dat een kind mogelijk het slachtoffer is van mensenhandel, worden onmiddellijk beschermingsmaatregelen genomen en de bevoegde autoriteiten voor het bestrijden van mensenhandel ingeschakeld.

Voorbeeld 3 – Mogelijke noodzaak om gezinsleden op te sporen

Bij de beoordeling moet worden nagegaan wanneer het kind zijn ouders/gezinsleden voor het laatst heeft gezien en moet worden beslist of het opsporen/herenigen/herplaatsen van het gezin in het belang van het kind is.

Voorbeeld 4 – Ernstig psychisch leed

Ernstig psychisch leed kan het gevolg zijn van een trauma dat is opgelopen in het land van herkomst of tijdens de migratiereis, waaronder incidenten zoals schipbreuken of opsporings- en reddingsoperaties met slachtoffers. In dergelijke gevallen moet beoordeeld worden welke passende medische, psychologische of psychiatrische ondersteuning het kind nodig heeft om tot een stabiele gemoedstoestand te komen, en moet ook rekening worden gehouden met de tijd die nodig is voor rust en herstel voordat het kind op zinvolle wijze kan deelnemen aan de asielprocedure of andere procedures, met inbegrip van de beoordeling of er specifieke behoeften op het gebied van huisvesting zijn.

Voorbeeld 5 – Onduidelijke familiebanden van een begeleid kind

Ambtenaren moeten nagaan of de begeleidende volwassene daadwerkelijk verantwoordelijk is voor het kind, en waakzaam zijn voor eventuele aanwijzingen die kunnen wijzen op mogelijke risico's in de relatie tussen volwassene en kind, met name risico's in verband met mensenhandel of seksueel misbruik.

Voorbeeld 6 – Kind met gezondheidsproblemen of beperkingen

Voor kinderen met gezondheidsproblemen (waaronder behoeften op het gebied van reproductieve gezondheid) of met fysieke, zintuiglijke, verstandelijke of psychosociale beperkingen is een specifieke beoordeling van de huisvestingsbehoeften (toegankelijkheid, locatie, veiligheid van de accommodatie) vereist.

⁽¹⁰⁸⁾ Voor gedetailleerde informatie over leeftijdsbeoordeling, zie EUAA, *Practical Guide on Age Assessment*, november 2025 <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-age-assessment-0>.

Punt om te onthouden

In de regel mogen niet-begeleide kinderen niet worden doorverwezen naar de grensprocedure. In het kader van de screeningfase worden relevante factoren – waaronder identificatie, leeftijdsbeoordeling, kwetsbaarheid en eventuele aanwijzingen met betrekking tot de nationale veiligheid of de openbare orde – in kaart gebracht en gedocumenteerd. Hoewel de formele beslissing over de toe te passen procedure pas aan het einde van de screening wordt genomen, is de in dat stadium verzamelde informatie van doorslaggevend belang om te waarborgen dat niet-begeleide kinderen in de regel niet naar de grensprocedure worden doorverwezen en dat, wanneer dit wel het geval is, dit beperkt blijft **tot uitzonderlijke situaties waarin het kind een gevaar vormt voor de nationale veiligheid of de openbare orde** ⁽¹⁰⁹⁾. In ieder geval moet worden voorzien in goede opvangvoorzieningen voor kinderen, en moeten alle relevante waarborgen in acht worden genomen ⁽¹¹⁰⁾.

Voorbeelden – het BIC toepassen tijdens de screening

Voorbeeld 1 – Bepalen van de behoefte aan geschikte accommodatie voor kinderen

Tijdens de screening merken de ambtenaren op dat een niet-begeleid, 16-jarig meisje oogcontact vermijdt en bang wordt wanneer volwassen mannen in haar buurt komen.

- **Screeningsambtenaren** nemen onmiddellijk het BIC in overweging en waarschuwen de kinderbeschermingsdiensten.
- De **voogd of de geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden** wordt op de hoogte gebracht en nauw betrokken bij alle activiteiten.
- De screening krijgt prioriteit, zodat het kind onmiddellijk naar de juiste procedure kan worden doorverwezen.
- Tijdens de **beoordeling van de kwetsbaarheid** blijkt uit het gedrag van het meisje dat ze mogelijk werd blootgesteld aan gendergerelateerd geweld. Om die reden heeft ze wellicht behoefte aan een kleinere, kindvriendelijke opvangfaciliteit in plaats van een groot centrum dat veraf is gelegen van geschikte gezondheidszorg en psychologische ondersteuning. Er wordt tijdig doorverwezen naar gespecialiseerde diensten voor psychosociale ondersteuning en naar gezondheidsdiensten.

Toepassing van het BIC: nog voor de asielprocedure van start gaat, zorgen voor vroegtijdige plaatsing in een veilige, aan de leeftijd aangepaste omgeving en voor gespecialiseerde ondersteunende diensten.

⁽¹⁰⁹⁾ Artikel 53, lid 1, asielprocedureverordening.

⁽¹¹⁰⁾ Artikel 53, lid 1, en artikel 42, lid 3, punt b), van de asielprocedureverordening, behalve wanneer er met betrekking tot de verzoeker bezorgdheid bestaat over de nationale veiligheid of de openbare orde. In de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) wordt verwezen naar bepaalde uitzonderingen, zoals wanneer is vastgesteld dat de minderjarige een gevaar voor de veiligheid vormt (zie overweging 40 en artikel 13, lid 2, punt b)).

Voorbeeld 2 – Beslissing om een begeleid kind niet naar de grensprocedure door te verwijzen

Een 13-jarig meisje komt samen aan met haar moeder die aangeeft dat het kind een medische aandoening heeft (ernstige astma en epilepsie) waarvoor dagelijkse medicatie en periodieke opvolging nodig zijn.

- **Uit de medische controles** blijkt dat de voorraad medicijnen die het kind bij zich heeft bijna uitgeput is.
- **Het personeel** dat met de **screening** is belast, organiseert onmiddellijk een medisch consult.
- Hoewel de verzoekers tot een categorie behoren die doorgaans in het kader van de grensprocedure wordt behandeld, blijkt uit de medische controle en de beoordeling van de kwetsbaarheid dat opvang in een grensopvangcentrum niet bevorderlijk is voor de aandoening.
- **De screeningambtenaren** raadplegen de gezondheidsdiensten, die bevestigen dat het opvangcentrum niet aan de vereiste voorwaarden kan voldoen.
- **De opvangautoriteiten** worden verzocht het kind in de buurt van een zorginstelling onder te brengen die in staat is om de continuïteit van de zorg te waarborgen.

Aangezien het BIC de eerste overweging vormt, wordt de moeder **evenmin doorverwezen naar de grensprocedure** en wordt de zaak behandeld volgens de reguliere asielprocedure.

Toepassing van het BIC: zorgen voor ononderbroken toegang tot essentiële behandeling en voorkomen dat de medische toestand erop achteruitgaat. De gezondheid van het kind beschermen heeft voorrang op procedurele efficiëntie.

4. Belang van het kind in de asielprocedure

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (CEAS) is de **asielprocedureverordening** het centrale rechtsinstrument dat tot doel heeft de asielprocedure in alle lidstaten te harmoniseren en te verbeteren. Er worden gemeenschappelijke normen in vastgesteld voor registratie, opvang, ondervraging, besluitvorming en beroepsprocedures, waardoor billijkheid, doeltreffendheid en de bescherming van de grondrechten worden gewaarborgd.

De **verordening asielnormen** ⁽¹¹¹⁾ bevat op haar beurt gemeenschappelijke criteria voor het verlenen van internationale bescherming en definieert de rechten die verbonden zijn aan elke internationale beschermingsstatus, zoals verblijfsvergunningen, toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en integratiemaatregelen.

De twee verordeningen mogen niet los van elkaar worden gezien. Ze moeten daarentegen op een **onderling verbonden** en coherente manier worden toegepast. Wat een kind meemaakt binnen het asielstelsel speelt zich niet af in afzonderlijke procedurele stappen: elke beslissing en elke interactie maakt deel uit van een doorlopend traject. Daarom dient een **holistische en kindgerichte aanpak** ⁽¹¹²⁾ – waarbij rekening wordt gehouden met de individuele omstandigheden, de kwetsbaarheden en het belang van het kind – als leidraad te dienen voor alle maatregelen die in het kader van beide verordeningen worden genomen, ook na de erkenning van de status ⁽¹¹³⁾.

In de asielprocedureverordening worden **specifieke waarborgen voor kinderen** ingevoerd die op hun kwetsbaarheden zijn afgestemd, waaronder:

- het verstrekken van kindvriendelijke informatie, indien nodig met bijstand van een tolk;
- verplichte beoordeling(en) van de kwetsbaarheid, kindvriendelijke gesprekstechnieken;
- prioritaire behandeling van verzoeken waarbij kinderen betrokken zijn, zonder afbreuk te doen aan de procedurele waarborgen;
- de aanwijzing van gekwalificeerde voogden voor niet-begeleide kinderen.

⁽¹¹¹⁾ Verordening (EU) 2024/1347 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, en voor de inhoud van de verleende bescherming, tot wijziging van Richtlijn 2003/109/EG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad (PB L, 2024/1347 van 22.5.2024), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>.

⁽¹¹²⁾ Een kindgerichte aanpak zorgt ervoor dat bij alle beslissingen en procedures die gevolgen hebben voor het kind, het BIC systematisch in overweging wordt genomen, evenals zijn recht om gehoord te worden, zijn veiligheid en zijn ontwikkeling, in overeenstemming met het VRK. In de asielprocedure houdt dit in dat de procedures worden aangepast aan de leeftijd en maturiteit van het kind, dat het recht van het kind om op een kindvriendelijke manier gehoord te worden wordt gewaarborgd, dat er tijdig informatie wordt verstrekt en ondersteuning wordt geboden, en dat procedurele waarborgen, waaronder vertegenwoordiging, gedurende de gehele procedure worden gegarandeerd.

⁽¹¹³⁾ Artikel 22, leden 1 en 2, van de asielprocedureverordening en overweging 15 van de verordening asielnormen.

4.1. Het BIC toepassen tijdens de asielprocedure

De asielprocedure vangt aan wanneer een kind te kennen geeft asiel te willen aanvragen. Dit kan gebeuren bij aankomst, tijdens de screening of tijdens zijn verblijf. In alle situaties waarin kinderen betrokken zijn, moeten de waarborgen en beschermingsmaatregelen ⁽¹¹⁴⁾ naar behoren worden toegepast ⁽¹¹⁵⁾.

4.1.1. Een verzoek doen

Het is zeer belangrijk dat de autoriteiten in een zo vroeg mogelijk stadium **alle aanwijzingen signaleren dat een kind mogelijk internationale bescherming behoeft**, zelfs wanneer het kind niet uitdrukkelijk te kennen geeft asiel te willen aanvragen. Dit geldt met name voor niet-begeleide kinderen en kinderen in kwetsbare situaties, die mogelijk niet op de hoogte zijn van hun rechten of van de asielprocedure. Vanaf het eerste contact moeten de autoriteiten ervoor zorgen dat alle relevante kindspecifieke beschermingsmaatregelen en procedurele waarborgen worden toegepast, in overeenstemming met het belang van het kind (zie [Figuur 1](#)).

In situaties waarin voor het eerst contact wordt gelegd, met name aan de grens, komt de behoefte van een kind aan bescherming mogelijk slechts indirect tot uiting. Grenswachters en andere ambtenaren die als eersten in contact komen met asielzoekers, moeten daarom **waakzaam blijven** voor indicatoren zoals angst of stress bij het vooruitzicht van terugkeer, verwijzingen naar eerder geleden leed of gevaar, het vermijden van officiële procedures, herhaalde vragen over veiligheid of verzoeken om informatie over het verblijf op het grondgebied. Elke aanwijzing in die zin vraagt om extra aandacht en, waar nodig, doorverwijzing naar de asielprocedure, aangezien het recht op internationale bescherming geldt vanaf het allereerste contact.

In dit verband moeten ambtenaren die als eersten in contact komen met asielzoekers altijd rekening houden met de punten hieronder.

- Kinderen geven mogelijk niet aan dat ze kinderen of asielzoekers zijn, wat onder andere kan komen door een gebrek aan zelfbewustzijn of kennis van de waarborgen die gepaard gaan met verzoeken om internationale bescherming. De autoriteiten moeten daarom proactief vaststellen welke bescherming nodig is en zinvolle, aan de leeftijd aangepaste informatie verstrekken over de beschikbare mogelijkheden.
- Angst, een trauma, ervaringen met misbruik, mensenhandel of uitbuiting en verkeerde informatie kunnen van invloed zijn op het gedrag van een kind en diens bereidheid om informatie te delen.
- Kinderen die kort na aankomst vermist raken, lopen vaak ernstige risico's, wat vraagt om snelle opvolging en samenwerking met de bevoegde autoriteiten.

⁽¹¹⁴⁾ Artikel 13 van de screeningverordening.

⁽¹¹⁵⁾ Voor meer informatie over de screening, de screeningprocedure en de veiligheidsmaatregelen tijdens de screening, zie het [hoofdstuk 3. Belang van het kind tijdens de screening](#).

Zodra een kind te kennen geeft asiel te willen aanvragen, moet het onmiddellijk toegang krijgen tot de procedure op een manier die hem ondersteunt en moet de procedure worden afgestemd op zijn behoeften. Niet-begeleide kinderen moeten onverwijld bijstand krijgen door een persoon die geschikt is om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden, die tijdig is aangewezen, die het kind vertegenwoordigt en namens het kind handelt totdat er een voogd is benoemd. Binnen 15 dagen na het verzoek om internationale bescherming, of binnen 25 dagen in geval van een onevenredig groot aantal verzoeken van niet-begeleide kinderen, moet een voogd worden benoemd. Eventuele kwetsbaarheden die van invloed zijn op het vermogen van het kind om de procedure te volgen, moeten onverwijld worden vastgesteld. De autoriteiten dienen ervoor te zorgen dat de behoeften en kwetsbaarheden van het kind worden opgemerkt om tijdens de registratie en de daaropvolgende fasen van de asielprocedure passende bijzondere procedurele waarborgen te kunnen bieden en dienen dit op te volgen ⁽¹¹⁶⁾.

De voogd van het kind dient ervoor te zorgen dat het kind toegang heeft tot juridische counseling.

Wanneer een asielverzoek wordt gedaan, ontstaan er verschillende **rechten en verplichtingen**, waaronder:

- het **recht** om op het grondgebied van de lidstaat **te blijven**;
- het **recht op informatie**, in een taal die het kind begrijpt (zo nodig met bijstand van een tolk), over de wijze waarop een verzoek om internationale bescherming kan worden ingediend en over de rechten en plichten van het kind tijdens de asielprocedure (zie voor het materiaal over informatieverstrekking het [“Let’s Speak Asylum”-kader](#)) hierboven;
- de verplichting van de lidstaten om binnen 30 dagen vast te stellen/te beoordelen of het kind **bijzondere procedurele waarborgen of bijzondere opvangbehoeften** nodig heeft;
- de verplichting voor lidstaten om in materiële opvangvoorzieningen te voorzien zoals vastgelegd in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024), met inbegrip van toegang tot onderwijs.

Elke maatregel die samen met of over een kind wordt genomen **moet in overeenstemming zijn met het BIC**.

4.1.2. Registratie en indiening van het asielverzoek

In sommige landen vinden de registratie en de indiening op afzonderlijke momenten plaats, alhoewel de lidstaten de vrijheid hebben beide tegelijk te laten plaatsvinden.

Ongeacht hoe dit in elke lidstaat is georganiseerd, is de **registratie** de stap waarbij de autoriteiten het verzoek van een kind om internationale bescherming formeel registreren en

---

⁽¹¹⁶⁾ Artikel 4, lid 4, en artikel 20 van de asielprocedureverordening.

beginnen te voorzien in hun behoeften op de langere termijn. Als zodanig is zij **een cruciale eerste stap** om ervoor te zorgen dat met het BIC in aanmerking wordt genomen en wordt gewaarborgd.

De **basispersoonsgegevens** en **biometrische basisgegevens** van een minderjarige verzoeker dienen voorafgaand aan de registratie, in de screeningfase, te worden verzameld. Als dit echter niet is gebeurd, moeten de autoriteiten deze informatie tijdens de registratie verzamelen ⁽¹¹⁷⁾.

Tijdens deze procedurele stap wordt aan kinderen gevraagd om verschillende gegevens te verstrekken, zoals alle relevante documenten die zij in hun bezit hebben (bijv. geboorteakte, schoolattesten) ⁽¹¹⁸⁾, informatie over de redenen waarom zij hun land hebben verlaten, de verblijfplaats van hun gezinsleden en hun migratietraject.

In dit stadium en/of gedurende de gehele procedure heeft het kind bepaalde rechten, bijvoorbeeld:

- het recht om ondersteuning te krijgen door een voogd, de ouders of een familielid;
- het recht op eenheid van het gezin ⁽¹¹⁹⁾, waardoor in dit stadium kan worden begonnen met het opsporen van gezins- of familieleden;
- het recht om, waar mogelijk, te worden bijgestaan door een tolk van het door hem gekozen geslacht ⁽¹²⁰⁾.

Bovendien moeten asielzoekers (inclusief kinderen) de mogelijkheid hebben om contact op te nemen met de UNHCR of andere organisaties die juridisch advies of counseling verstrekken ⁽¹²¹⁾. Bovendien dienen kinderen toegang te krijgen tot rechtsbijstand om hun vorderingen doeltreffend te kunnen formuleren ⁽¹²²⁾.

Bij het verzamelen van gegevens tijdens de registratie en de indiening van het verzoek moet de privacy en de waardigheid van het kind worden geëerbiedigd. Informatie moet veilig worden opgeslagen en mag alleen worden gedeeld met relevante instanties, in overeenstemming met de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming.

In het stadium van de registratie van het verzoek moeten de bevoegde autoriteiten eventuele eerste aanwijzingen dat de verzoeker mogelijk bijzondere procedurele waarborgen behoeft, vaststellen en registreren ⁽¹²³⁾. Deze eerste vaststelling dient gebaseerd te zijn op zichtbare tekenen, de verklaringen of het gedrag van de verzoeker of relevante documenten, en, in het geval van minderjarigen, ook op verklaringen van ouders, verantwoordelijke volwassenen of voogden. Alle aanwijzingen in die zin moeten in het dossier van de verzoeker worden opgenomen en ter beschikking van de beslissingsautoriteit worden gesteld. De

---

⁽¹¹⁷⁾ In overeenstemming met artikel 27 van de asielprocedureverordening.

⁽¹¹⁸⁾ Artikel 27 en artikel 28, lid 6, van de asielprocedureverordening.

⁽¹¹⁹⁾ Artikel 23, lid 4, punt a), van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹²⁰⁾ Artikel 13, lid 7, asielprocedureverordening.

⁽¹²¹⁾ Artikel 8, lid 4, asielprocedureverordening.

⁽¹²²⁾ Artikelen 15 tot en met 18 van de asielprocedureverordening.

⁽¹²³⁾ Artikel 20, lid 2, asielprocedureverordening.

beoordeling kan worden voortgezet na de indiening van het verzoek en moet **zo spoedig mogelijk en binnen 30 dagen** worden afgerond. Deze beoordeling heeft tot doel de directe behoeften, zoals medische zorg of psychosociale ondersteuning, of de risico's van uitbuiting in kaart te brengen. Als er aanwijzingen zijn van mensenhandel, mishandeling of verwaarlozing, moeten de autoriteiten het kind onmiddellijk doorverwijzen naar geschikte bemiddelingsmechanismen. Bovendien moet de beoordeling worden herzien wanneer zich wijzigingen voordoen in de omstandigheden van de verzoeker of wanneer blijkt dat er behoefte is aan bijzondere procedurele waarborgen ⁽¹²⁴⁾.

Figuur 4. Belangrijke termijnen voor kinderen in de reguliere asielprocedure

Bron: EUAA

Bij het **indienen van een asielverzoek** moeten kinderen uitgebreid ondersteund worden zodat ze **op zinvolle wijze** kunnen **deelnemen**. Met de indiening wordt de fase van toegang tot de procedure afgerond. In dit stadium mag van kinderen niet worden verwacht dat zij hun asielverzoek volledig of gedetailleerd toelichten, en zij mogen evenmin worden gestraft omdat zij dat niet kunnen. Vooral kinderen zijn mogelijk nog niet klaar voor om over gevoelige of traumatische ervaringen te praten. Het verzamelen van informatie in het indieningsstadium dient daarom beperkt te blijven tot wat nodig is om het verzoek te formaliseren, met dien verstande dat aanvullende gegevens in latere stadia van de procedure kunnen worden verstrekt.

De **behandeling van het verzoek** is de volgende fase van de asielprocedure. Het is belangrijk om **de duur van de procedure te individualiseren** door ofwel prioriteit te geven aan het verzoek van het kind ⁽¹²⁵⁾ of door een rust- en herstelperiode te verlengen voordat de datum van het onderhoud wordt vastgesteld, als dit in het belang van het kind is. De persoonlijke omstandigheden van het kind dienen de doorslag te geven bij de beslissing over de te volgen aanpak.

⁽¹²⁴⁾ Artikel 20, lid 3, asielprocedureverordening.

⁽¹²⁵⁾ Artikel 34, lid 5, punt b), van de asielprocedureverordening.

Taken en verantwoordelijkheden ter waarborging van het BIC

Verantwoordelijkheden van de behandelend ambtenaar

- Beschikken over de **nodige kennis** over de rechten en bijzondere behoeften van kinderen, die kindvriendelijk en contextspecifiek is ⁽¹²⁶⁾.
- Zorgen voor procedurele waarborgen (bijv. het recht om te blijven, de aanwijzing van een voogd, toegang tot juridische counseling, juridische vertegenwoordiging, opvang).
- Ervoor zorgen dat het kind juridische en procedurele informatie krijgt zodat het in staat is de asielprocedure te begrijpen.
- Indien van toepassing, nagaan of gezinsleden moeten worden opgespoord en hereniging moet plaatsvinden in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer (AMMR).
- Nagaan of er bijzondere procedure waarborgen nodig zijn.
- Ervoor zorgen dat de voogd regelmatig contact onderhoudt met het kind en hem ondersteuning en hulp biedt, indien nodig tevens tijdens het persoonlijke onderhoud.

Verantwoordelijkheden van de voogd

- Ervoor zorgen dat het kind toegang heeft tot geschikte opvangvoorzieningen, met inbegrip van onderwijs, gezondheidszorg en ondersteunende diensten.
- Ondersteuning bieden ter voorbereiding van en tijdens het onderhoud door vragen te verduidelijken en ervoor te zorgen dat het kind zich veilig en begrepen voelt.
- Helpen bij het opsporen van gezinsleden wanneer dit in overeenstemming is met het belang en de veiligheid van het kind.
- Het kind vertegenwoordigen of bijstaan in gevallen waarin zijn vluchtelingenstatus of subsidiairebeschermingsstatus wordt herzien of ingetrokken, zorgen voor continuïteit tussen eerdere en toekomstige procedures en tegelijkertijd een vast aanspreekpunt voor het kind zijn.
- Om eerlijkheid en transparantie te waarborgen, **aanmoedigen dat aan hun leeftijd aangepaste uitleg** over de asielprocedure **wordt gegeven**, waaronder over het doel van het onderhoud en wat kan verwacht worden.
- **Het kind ondersteuning bieden om toegang te krijgen tot juridische counseling, kosteloze rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging, en tijdens de procedure te worden begeleid**, en er hierbij voorts voor zorgen dat het belang van het kind wordt beschermd.

Zie voor meer informatie over praktische tips om een onderhoud met kinderen te voeren [Bijlage I – Persoonlijk asielonderhoud met een kind](#).

⁽¹²⁶⁾ Artikel 22, lid 3, asielprocedureverordening.

Voorbeelden – Het BIC toepassen tijdens registratie en indiening

Voorbeeld 1 – Gegevensbescherming en waardigheid tijdens registratie

Een 16-jarige, niet-begeleide jongen dient een asielverzoek in. Tijdens de registratie merken de autoriteiten op dat het kind verschillende identieke littekens op zijn onderarmen en onderbenen heeft, en dat hij aarzelt te antwoorden wanneer hem algemene vragen worden gesteld over zijn reis en zijn huidige woonsituatie.

- De **voogd** grijpt in en legt uit dat het kind in dit stadium nog niet klaar is om te praten over traumatische ervaringen.
- De **registratieautoriteiten** beperken hun vragen om ervoor te zorgen dat het kind zich veilig voelt en ze verzamelen alleen de informatie die strikt noodzakelijk is om de aanvraag te formaliseren.
- Het **kind** wordt gerustgesteld doordat wordt aangegeven dat het later tijdens het persoonlijk onderhoud gedetailleerde uitleg kan verstrekken.
- De **opvangautoriteit / dossierbehandelaar** wordt op de hoogte gebracht en geïnformeerd over een mogelijke behoefte aan psychosociale ondersteuning na het indienen van het verzoek.
- Er worden aantekeningen aan het dossier toegevoegd om in de volgende stadia te zorgen voor een trauma-geïnformeerde aanpak.
- Aan het **kind** wordt uitgelegd waarom documenten en persoonsgegevens worden verzameld en vingerafdrukken worden afgenomen, en hoe ze zullen worden gebruikt.
- De persoonsgegevens worden veilig opgeslagen en alleen gedeeld met de bevoegde autoriteiten. De autoriteiten blijven waakzaam voor mogelijke intersectionele kwetsbaarheden, gendergerelateerde schade, of de seksuele oriëntatie, genderidentiteit of -expressie en geslachtskenmerken (SOGIESC), en zorgen ervoor dat bijzonder voorzichtig en vertrouwelijk wordt omgesprongen met de gestelde vragen en het verzamelen van gegevens.
- De **voogd** zorgt ervoor dat het kind begrijpt wat zijn recht op privacy en waardigheid inhoudt, evenals zijn rechten op grond van de regelgeving inzake gegevensbescherming.

Toepassing van het BIC: de waardigheid en privacy van het kind respecteren en daarbij zorgen voor rechtmatige en evenredige gegevensverzameling.

Voorbeeld 2 – Rust- en herstelperiode voorafgaand aan het persoonlijk onderhoud

Een 17-jarige, niet-begeleide jongen dient zijn asielverzoek kort na aankomst in, maar vertoont tekenen van extreme vermoeidheid na een lange en gevaarlijke reis.

- Tijdens de indiening delen het **kind** en de **voogd** de autoriteiten mee dat het kind al dagen niet naar behoren heeft geslapen.
- De **opvangautoriteit / dossierbehandelaar** worden op de hoogte gebracht en hebben prioriteit gegeven aan het onderhoud met het kind om zijn behoeften te beoordelen en de juiste ondersteuning en opvolging vast te stellen.

- De indiening van het verzoek wordt **afgerond** om de toegang tot rechten en tot opvangvoorzieningen veilig te stellen.
- **De behandelend ambtenaar** wordt op de hoogte gebracht en beslist, op basis van de bevindingen van de kwetsbaarheidsbeoordelaar, dat het persoonlijk onderhoud niet meteen kan worden ingepland omdat dit het kind zou beletten om naar behoren deel te nemen. Er wordt eerst een **rust- en herstelperiode** gegeven voordat de datum van het onderhoud wordt vastgesteld.
- Het **kind wordt** op een leeftijdsgeschikte manier **geïnformeerd** over de volgende stappen en het verwachte tijdschema.

Toepassing van het BIC: ervoor zorgen dat het kind daadwerkelijk kan deelnemen aan de asielprocedure en dat de behandeling van het asielverzoek eerlijk en kindvriendelijk verloopt.

Voorbeeld 3 – Waarborgen in geval van het risico op vermissing na indiening

Een 15-jarige, niet-begeleide jongen dient een asielverzoek in, maar geeft aan dat kennissen er bij hem op aandringen de opvangvoorziening te verlaten.

- **De autoriteiten waar de indiening gebeurt**, leggen het risico vast dat het kind vermist zou kunnen raken.
- **Kinderbeschermingsdiensten, opvangautoriteiten, de dossierbehandelaar en de voogd** worden onmiddellijk op de hoogte gebracht.
- **De opvangregeling** wordt aangepast zodat er nauwlettender toezicht wordt gehouden en meer ondersteuning wordt geboden.
- Het kind wordt geïnformeerd over de **risico's en gevolgen van het verlaten van de opvangvoorziening/het zich onttrekken aan het asielstelsel**, en over de beschikbare bescherming.
- Er worden **opvolgingsmaatregelen** genomen om de situatie van het kind te monitoren.

Toepassing van het BIC: voorkomen dat het kind verdwijnt en het kind beschermen tegen mogelijke uitbuiting of schade na het indienen van de aanvraag.

Verwante publicaties van het EUAA

- *Practical guide on the registration and lodging of applications for international protection*, december 2025 <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-registration-lodging>.
- *Practical Guide on the Asylum Border Procedure (Praktische gids voor de asielgrensprocedure)*, maart 2026 <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-asylum-border-procedure>.
- *Praktische gids voor leeftijdsbeoordeling*, november 2025 <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-age-assessment-0>.

- *Richtsnoeren inzake alternatieven voor bewaring*, december 2024 <https://www.euaa.europa.eu/publications/guidelines-alternatives-detention>.
- *Practical Guide on the Accelerated Examination Procedure*, 2026 <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-accelerated-examination-procedure>.
- EUAA-Frontex, *Toolkit on Access to the asylum procedure*, maart 2026, <https://www.euaa.europa.eu/practical-tools-first-contact-officials-access-asylum-procedure>.

Bijbehorende instrumenten van het EUAA

- [IPSN-instrument](#): een interactieve online oplossing waarmee de gebruiker mogelijke bijzondere behoeften kan vaststellen in de context van de asiel- en opvangprocedure.
- [SNVA-instrument](#): een instrument om de autoriteiten van de lidstaten te ondersteunen bij de beoordeling van de bijzondere behoeften van kwetsbare personen.

Aanvullende literatuur over voogdij

- EGN, *Standaarden voor Voogdij*, 2021 <https://www.egnetwork.eu/news-item/egn-standards-for-guardianship-translated/>.
- FRA, *Guardianship systems for children deprived of parental care in the European Union – Summary*, 2018, <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/guardianship-systems-children-deprived-parental-care-european-union-summary>.
- FRA, *Voogdij over kinderen die van ouderlijke zorg verstoken zijn*, 2014, <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/guardianship-children-deprived-parental-care>.
- FRA, *Guardianship for unaccompanied children – A manual for trainers of guardians*, 2023, <https://fra.europa.eu/en/publication/2023/guardianship-unaccompanied-children-trainers-manual>.

4.1.3. Persoonlijk onderhoud en behandeling van het verzoek

Zodra de indiening van het verzoek om internationale bescherming is afgerond, zullen de autoriteiten het verzoek behandelen. Het doel van deze fase is te bepalen of de verzoeker in aanmerking komt voor internationale bescherming, of dat nu de vluchtelingen- of subsidiairebeschermingsstatus is. Krachtens de asielprocedureverordening moet de behandeling zo spoedig mogelijk worden afgerond, doorgaans binnen zes maanden na de indiening van het verzoek of de overdracht van de verzoeker aan de verantwoordelijke lidstaat ⁽¹²⁷⁾. De behandelingsfase bestaat uit een aantal belangrijke stappen, waaronder het persoonlijk onderhoud (dat meerdere gesprekken kan betreffen), de besluitvorming en de kennisgeving.

⁽¹²⁷⁾ Artikel 35, lid 4, asielprocedureverordening.

Voor kinderen betekent dit stadium dat hun persoonlijke omstandigheden grondig moeten worden geëvalueerd. Dit dient op een kindvriendelijke en aan de leeftijd aangepaste manier te gebeuren, om grondig inzicht te krijgen in de **beschermingsbehoeften van het kind**.

Voor het persoonlijk onderhoud moet een **tolk** beschikbaar zijn om voor duidelijke en juiste communicatie te zorgen tussen de verzoeker en de persoon die het onderhoud voert.

De lidstaten dienen de voorkeur te geven aan **tolken en/of cultureel bemiddelaars die een gespecialiseerde opleiding hebben genoten**, onder meer over het werken met kinderen en over procedures, concepten en terminologie op het gebied van internationale bescherming ⁽¹²⁸⁾. De communicatie moet plaatsvinden in de taal die het kind verkiest en er moet worden gezorgd voor zinvolle deelname van het kind, ondersteund door de voogd ⁽¹²⁹⁾.

Het kind heeft het recht om **zijn standpunt en mening** te uiten, hetzij persoonlijk, hetzij via zijn voogd. Elk onderhoud met het kind dient altijd plaats te vinden in een veilige, vertrouwelijke, comfortabele en kindvriendelijke omgeving die geschikt is om het vertrouwen van het kind op te bouwen. Het door het kind geuite standpunt moet naar behoren in overweging worden genomen; er moet het gepaste belang aan worden gehecht in overeenstemming met de leeftijd, de maturiteit en de persoonlijke omstandigheden van het kind.

Het kind moet in de gelegenheid gesteld worden **een persoonlijk onderhoud te hebben**, tenzij dit niet in zijn belang is. In het laatste geval moet de beslissingsautoriteit haar beslissing motiveren ⁽¹³⁰⁾. Wanneer een onderhoud met het kind wordt gevoerd, moet de voor hem verantwoordelijke volwassene of de voogd, en in voorkomend geval ook zijn juridisch adviseur, daarbij aanwezig zijn.

Voor begeleide kinderen mag een persoonlijk onderhoud zonder de aanwezigheid van de verantwoordelijke volwassene alleen plaatsvinden wanneer op basis van gerechtvaardigde redenen is vastgesteld dat dit in het belang van het kind is. In dergelijke gevallen moet de beslissingsautoriteit ervoor zorgen dat een persoon met de nodige vaardigheden en deskundigheid bijstand verleent ⁽¹³¹⁾.

Het asielonderhoud is een **cruciale stap** bij de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming van een kind. Een van de **procedurele waarborgen** ⁽¹³²⁾ die van toepassing zijn op het asielonderhoud houdt in dat wordt voorzien in een kindvriendelijke en ondersteunende omgeving voor het onderhoud, waardoor kinderen zich vrij kunnen uiten en kunnen communiceren in een taal waarin ze zich op hun gemak voelen en goed kunnen worden begrepen. Als onderdeel van de procedurele waarborgen die van toepassing zijn op het asielonderhoud dienen immers kindvriendelijke gesprekstechnieken te worden toegepast. Alvorens formeel met het onderhoud te beginnen, moeten personen die het onderhoud voeren een gastvrije en ondersteunende sfeer creëren, bijvoorbeeld door eenvoudige

⁽¹²⁸⁾ Artikel 13, lid 5, van de asielprocedureverordening met betrekking tot artikel 8, lid 4, punt m), van de oprichtingsverordening van het EUAA: Verordening (EU) 2021/2303, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>.

⁽¹²⁹⁾ Artikel 13, lid 5, asielprocedureverordening.

⁽¹³⁰⁾ Artikel 22, lid 3, asielprocedureverordening.

⁽¹³¹⁾ Artikel 22, lid 4, asielprocedureverordening.

⁽¹³²⁾ Artikelen 22 en 23 van de asielprocedureverordening.

inleidende vragen te stellen, zoals of het kind water nodig heeft, hoe het zich voelt, en of het vragen heeft voordat het onderhoud van start gaat. Dit helpt om vertrouwen en een eerste band op te bouwen.

Aangezien jonge kinderen mogelijk niet over de woordenschat of de cognitieve vaardigheden beschikken om hun angsten en ervaringen op dezelfde manier te verwoorden als volwassenen, moeten het onderhoud worden gevoerd in duidelijke, vereenvoudigde en kindvriendelijke taal. De maturiteit van een kind is van invloed op de manier waarop het informatie verwerkt en zijn gedachten verwoordt; personen die het onderhoud voeren moeten daarom hun vragen daarop afstemmen zodat het kind begrijpt waarom het onderhoud plaatsvindt en het zich op zijn gemak voelt om te antwoorden.

Waar mogelijk dienen **open vragen** te worden gesteld, zodat het kind in zijn eigen woorden kan vertellen wat het heeft meegemaakt, en waarbij alleen om verduidelijking wordt gevraagd wanneer dit nodig is.

Tijdens het onderhoud dient er aandacht te worden besteed aan eventuele kwetsbaarheden die het voor hem moeilijk maken om te praten over wat hem is overkomen, of wat hij vreesde mee te maken, met het belang van het kind voor ogen. Het kind kan ook specifieke moeilijkheden ondervinden om gevoelige informatie te onthullen, ondanks het feit dat het op het onderhoud is voorbereid en over zijn rechten is geïnformeerd. Daarom moeten ambtenaren waakzaam blijven voor eventuele aanwijzingen van asielgronden en daar tijdens het onderhoud extra aandacht aan besteden. Het kind moet in **de gelegenheid worden gesteld** om de tijdens de asielprocedure verzamelde informatie **te bevestigen**, en dat moet in zijn dossier worden gedocumenteerd ⁽¹³³⁾.

De besluitvorming moet gebaseerd zijn op een beoordeling van alle beschikbare relevante bewijzen, **waarbij het BIC-beginsel** als leidraad moet dienen. Beslissingen moeten op een duidelijke en voor het kind begrijpelijke manier worden meegedeeld.

De kennisgeving van de beslissing aan de verzoeker moet schriftelijk gebeuren; de verzoeker moet zo spoedig mogelijk kennis worden gegeven van de beslissing overeenkomstig de nationale wetgeving. Aangezien de kennisgeving niet steeds in aanwezigheid van de voogd of wettelijke vertegenwoordiger plaatsvindt, dienen voogden en wettelijke vertegenwoordigers onverwijld op de hoogte te worden gesteld, zodat zij de inhoud en de gevolgen van de beslissing aan het kind kunnen uitleggen op een aan de leeftijd aangepaste en kindvriendelijke manier en de nodige ondersteuning kunnen bieden. **De redenen** voor de beslissing moeten ook schriftelijk worden toegelicht, zodat het kind kan begrijpen hoe en waarom de beslissing is genomen.

⁽¹³³⁾ Indien het kind weigert, wordt daarvan melding gemaakt in het dossier (artikel 8, lid 2, van de asielprocedureverordening).

Kindvriendelijke toepassing van de toelatingsprocedures met betrekking tot het eerste land van asiel, het veilige derde land en het binnenlandse beschermingsalternatief

In het kader van de asielprocedureverordening bieden de begrippen “eerste land van asiel” en “veilig derde land” de lidstaten de mogelijkheid om de **ontvankelijkheid** van een verzoek om internationale bescherming te onderzoeken en een verzoeker eventueel door te verwijzen naar een niet-EU-land, mits aan specifieke wettelijke voorwaarden is voldaan.

Het eerste land van asiel is van toepassing wanneer een asielzoeker reeds bescherming heeft gekregen in een ander land of daar anderszins voldoende bescherming geniet, en er opnieuw kan worden toegelaten zonder te worden geconfronteerd met vervolging, *refoulement* of ernstige schade ⁽¹³⁴⁾.

Het begrip “veilig derde land” ⁽¹³⁵⁾ is van toepassing wanneer een asielzoeker veilig kan verblijven in of terugkeren naar een niet-EU-land dat de naleving van internationale normen inzake vluchtelingenbescherming waarborgt, waaronder toegang tot eerlijke asielprocedures en doeltreffende bescherming.

Voor niet-begeleide kinderen kunnen deze beginselen alleen worden toegepast als zij in overeenstemming zijn met hun belang en het ontvangende land garanties biedt voor doeltreffende bescherming en zorg. Dit houdt in dat er gezorgd moet worden voor hun veiligheid, een verblijfsvergunning, toegang tot bestaansmiddelen om een toereikende levensstandaard te handhaven, toegang tot gezondheidszorg en onderwijs, en doeltreffende bescherming totdat er een duurzame oplossing wordt gevonden ⁽¹³⁶⁾. Indien een dergelijke beslissing wordt genomen, moeten de autoriteiten, voordat de overdracht wordt uitgevoerd, een grondige BIA uitvoeren, waarbij zij tot de conclusie moeten komen dat dit inderdaad geen negatieve gevolgen heeft voor het welzijn van het kind, en ervoor zorgen dat het belang van het kind voorop staat. Het BIC dient altijd als leidraad te dienen voor de beslissing.

Toepasbaarheid van het binnenlands beschermingsalternatief

Bij het beoordelen van de toepasbaarheid van het binnenlands beschermingsalternatief ⁽¹³⁷⁾ moet bijzondere aandacht worden besteed aan **het BIC**, met name in gevallen waarin niet-begeleide kinderen betrokken zijn. In overeenstemming met de asielprocedureverordening houdt dit, naast de gewone evaluatie van het binnenlands beschermingsalternatief, een bijkomende, uitgebreide evaluatie in van de vraag of er duurzame en geschikte zorg- en voogdijregelingen beschikbaar zijn in het voorgestelde gebied van herplaatsing. Naast veiligheid en juridische toelaatbaarheid moet bij de beoordeling rekening worden gehouden met de leeftijd, de maturiteit en het welzijn van het kind, de toegang tot essentiële voorzieningen zoals gezondheidszorg en onderwijs, en een levensstandaard die toereikend is voor zijn ontwikkeling.

⁽¹³⁴⁾ Artikel 58 van de asielprocedureverordening.

⁽¹³⁵⁾ Artikel 59 van de asielprocedureverordening.

⁽¹³⁶⁾ Artikel 58, lid 3, en artikel 59, lid 6, van de asielprocedureverordening.

⁽¹³⁷⁾ Artikel 8 van de verordening asielnormen.

Het BIC moet de eerste overweging vormen bij het bepalen of een binnenlands beschermingsalternatief in het land van herkomst een haalbare en rechtmatige optie voor het kind is.

Kindvriendelijke mededeling van beslissingen en toegang tot beroepsprocedures

Wanneer een beslissing aan **een kind wordt meegedeeld**, is het belangrijk om:

- ervoor te zorgen dat een **voogd** of een volwassene die het kind vertrouwen inboezemt **aanwezig is**;
- te zorgen voor toegang tot kosteloze rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging teneinde een doeltreffende voorziening in rechte te waarborgen;
- te zorgen voor toegang tot **psychosociale ondersteuning** ⁽¹³⁸⁾ en **juridische counseling** teneinde de inhoud van de beslissing, de gevolgen ervan en de mogelijke volgende stappen toe te lichten (zoals een beroep, maar ook informatie over terugkeer en hoe ondersteuning kan worden geboden tijdens beide stadia);
- tijdens de beroepsprocedure **kindvriendelijke en aan de leeftijd aangepaste ondersteuning op maat** te bieden, met veel aandacht voor het emotionele welzijn en de veranderende behoeften van het kind.

Bij de uitvoering van de beroepsprocedure moet het BIC de eerste overweging vormen, waarbij tijdige toegang tot kosteloze juridische counseling en rechtsbijstand wordt gewaarborgd, en kinderen de gelegenheid krijgen om nieuw bewijs ter ondersteuning van hun zaak over te leggen ⁽¹³⁹⁾.

Voorbeelden – Het BIC toepassen tijdens het asielonderhoud

Voorbeeld 1 – Tegenstrijdigheden die verband houden met een trauma

Een 17-jarige, niet-begeleide jongen geeft tijdens het onderhoud een verklaring die op enkele punten afwijkt van eerder vastgelegde informatie.

- De **behandelend ambtenaar** stelt vast dat de inconsistenties betrekking hebben op data en de opeenvolging van traumatische gebeurtenissen.
- Het **kind** wordt niet op een beschuldigende manier op de inconsistenties gewezen.
- De **voogd** legt uit dat het kind lange tijd aan stress heeft blootgestaan en een trauma heeft opgelopen.

⁽¹³⁸⁾ Psychosociale ondersteuning wordt ook aanbevolen na de toekenning van internationale bescherming. De emoties die gepaard gaan met het verkrijgen van een juridische status kunnen overweldigend zijn, ook wanneer er een positieve beslissing wordt ontvangen. Het kind beseft misschien wel dat het nu bescherming geniet, maar kan voorlopig wellicht niet naar zijn land terugkeren.

⁽¹³⁹⁾ Artikel 17 van de asielprocedureverordening.

- De **beslissingsautoriteit** houdt bij de beoordeling van de geloofwaardigheid rekening met de leeftijd, de maturiteit en traumagerelateerde hiaten in de herinneringen van het kind.
- Bij de behandeling van het verzoek om bescherming ligt de focus op de belangrijkste elementen.

Toepassing van het BIC: oneerlijke geloofwaardigheidsbeoordelingen voorkomen en zorgen voor een kindvriendelijke evaluatie van het bewijsmateriaal.

Voorbeeld 2 – Onderhoud dat op verzoek van het kind wordt gevoerd in aanwezigheid van een betrouwbare vriend of betrouwbare derde

Een 16-jarig, niet-begeleid kind vraagt of een goede vriend, die met dezelfde groep is aangekomen en in dezelfde opvangvoorziening verblijft, bij het persoonlijk asielonderhoud aanwezig mag zijn zodat hij zich veiliger en minder angstig zou voelen.

- De **behandelend ambtenaar en voogd** beoordelen het verzoek en stellen vast dat de aanwezigheid van de vriend het emotionele welzijn van het kind ondersteunt en de vertrouwelijkheid of integriteit van het onderhoud niet in het gedrang brengt. Ook de veiligheidsrisico's worden in overweging genomen.
- Er wordt het **kind** meegedeeld dat de vriend aanwezig mag zijn ter ondersteuning, maar geen vragen namens hem mag beantwoorden.
- **De toestemming** wordt in het dossier genoteerd en voor aanvang van het onderhoud krijgt het kind een duidelijke uitleg over de rol van alle aanwezigen.
- Het onderhoud vindt plaats in een kindvriendelijke omgeving in aanwezigheid van de voogd, en indien nodig worden pauzes ingelast.
- De **behandelende ambtenaar** houdt voortdurend rekening met het comfort van het kind en onderbreekt het onderhoud wanneer het kind van streek dreigt te geraken.

Toepassing van het BIC: de door het kind geuite standpunten respecteren, ervoor zorgen dat het kind zich emotioneel veilig voelt tijdens het onderhoud, terwijl de eerlijkheid en integriteit van de asielprocedure worden gewaarborgd. Deze praktijk is niet verplicht uit hoofde van de asielprocedureverordening, maar kan per geval worden toegepast, naar het oordeel van de autoriteit, wanneer dit het belang van het kind dient. Dit geldt ook voor een betrouwbare derde, bijvoorbeeld een opvangambtenaar, behandelend ambtenaar, maatschappelijk werker of een vertegenwoordiger van een niet-gouvernementele organisatie.

4.1.4. Beroep tegen een negatieve beslissing

Gelet op de mogelijke zware emotionele impact op het kind van een afwijzingsbeslissing, wordt – afgezien van de procedurele aspecten in verband met het **recht op beroep** – aanbevolen om passende ondersteuningssystemen in te voeren om het kind te helpen de negatieve beslissing te begrijpen en te aanvaarden. Een minderjarige verzoeker heeft, net als een volwassene, het recht om in beroep te gaan tegen een beslissing tot toekenning van subsidiaire bescherming (aangezien dit neerkomt op een afwijzing van de vluchtelingenstatus)

en tegen alle negatieve beslissingen of terugkeerbesluiten die in eerste aanleg zijn genomen ⁽¹⁴⁰⁾, waaronder:

- **afwijzingen**, waarbij de beslissingsautoriteit in het relaas van het kind geen zwaarwegende gronden vindt om de vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming toe te kennen;
- **beslissingen tot uitsluiting**, die worden genomen wanneer de autoriteiten besluiten dat een kind – dat de minimumleeftijd voor strafrechtelijke aansprakelijkheid heeft bereikt – buiten het land van asiel daden heeft gepleegd zoals oorlogsmisdrijven of ernstige niet-politieke misdrijven ⁽¹⁴¹⁾, of een gevaar vormt voor de gemeenschap of de nationale veiligheid in het geval van subsidiaire bescherming;
- **niet-ontvankelijkheidsbesluiten**, waarbij verzoeken niet-ontvankelijk worden verklaard op grond van de specifieke criteria van de asielprocedureverordening ⁽¹⁴²⁾.

Er moet in een **doeltreffende voorziening in rechte** worden voorzien in de vorm van een beroep bij een rechterlijke instantie. Beroepen moeten worden ingediend binnen een redelijke termijn, zoals vastgesteld door het nationale recht, en de beslissing moet duidelijke, schriftelijke instructies bevatten over de wijze waarop de beroepsprocedure kan worden opgestart. In beroepsprocedures moet de mogelijkheid bestaan om zowel de feiten als het recht uitgebreid te toetsen, met inbegrip van de behoefte van de verzoeker aan internationale bescherming.

Als algemene regel in de **asielgrensprocedure** geldt dat **negatieve beslissingen** over asielverzoeken **niet automatisch opschortende werking hebben**. Dit betekent dat een verzoeker in de meeste gevallen, zelfs terwijl de beroepsprocedure nog loopt, uit de lidstaat kan worden verwijderd of overgebracht, tenzij hij of zij in het kader van het beroep uitdrukkelijk om opschorting van de verwijdering of overbrenging verzoekt.

Volgens de in de asielprocedureverordening beschreven waarborgen moet de verzoeker met het oog op een doeltreffende voorziening in rechte toegang hebben tot gedetailleerde dossiers van het persoonlijk onderhoud en schriftelijke asielbeslissingen. De personen die de beslissingen nemen dienen zich te baseren op een grondige beoordeling van de verklaringen van de (minderjarige) verzoeker, bewijsdocumenten, informatie over het land van herkomst en alle beschikbare deskundigenrapporten.

Beroepsprocedures in de context van grensprocedures

Niet-begeleide kinderen in de grensprocedure

In de **uitzonderlijke omstandigheden** waarin niet-begeleide kinderen mogelijk de grensprocedure moeten volgen, **zijn zij vrijgesteld** van de algemene regel inzake de niet-automatische opschortende werking van negatieve beslissingen. Daarom heeft een negatieve beslissing over hun verzoek **automatisch een opschortende werking**, wat

⁽¹⁴⁰⁾ Artikel 67 van de asielprocedureverordening.

⁽¹⁴¹⁾ Artikelen 12 en 17 van de verordening asielnormen.

⁽¹⁴²⁾ Artikel 38 van de asielprocedureverordening.

betekent dat de verwijdering of overbrenging pas kan plaatsvinden nadat uitspraak is gedaan over het beroep ⁽¹⁴³⁾.

Hierdoor wordt verzekerd dat **een kind niet uit de lidstaat kan worden verwijderd of overgebracht** voordat de beroepsprocedure is afgerond, wat een essentiële waarborg is om de rechten van het kind te beschermen en ervoor te zorgen dat elke beslissing in het belang van het kind is.

Zitting in het kader van een beroep

Zittingen in het kader van een beroep moeten kindvriendelijk zijn en het recht van het kind om gehoord te worden centraal stellen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat tijdens de beroepsprocedure, wanneer hierom wordt verzocht, kosteloze rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging beschikbaar is, zoals uiteengezet in de asielprocedureverordening. Daarnaast moet de beslissing om in beroep te gaan op een kindvriendelijke manier aan het kind worden meegedeeld, en moet de voogd of de wettelijke vertegenwoordiger erbij worden betrokken. De **kennisgeving van de beroepsbeslissing** moet worden gedaan in een taal die het kind begrijpt of waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat het die begrijpt.

Kindspecifieke waarborgen tijdens het stadium van beroep

Degenen die het kind juridische ondersteuning bieden, dienen in overleg met de voogd, voor het volgende te zorgen.

- Elk **risico op verwijdering** gedurende de behandeling van het beroep wordt beoordeeld, ook de vraag of het beroep automatisch opschortende werking heeft.
- Wanneer er risico's worden vastgesteld, zijn er passende waarborgen ingevoerd, waaronder het verzoek om tijdelijke beschermingsmaatregelen of **de opschorting van verwijdering**, indien nodig.
- Het kind heeft **kindvriendelijke informatie gekregen** op een manier die aangepast is aan zijn leeftijd, maturiteit en begripsniveau.
- Het kind heeft de gelegenheid gehad om **overleg te plegen met een juridisch counselor**, alsook met zijn voogd en wettelijke vertegenwoordiger/juridisch adviseur.
- Het kind is naar behoren in kennis gesteld van de negatieve beslissing, de redenen daarvoor en de **beschikbare rechtsmiddelen en mogelijkheden**, met inbegrip van beschermingsmaatregelen indien van toepassing.
- Het kind heeft gedurende de gehele beroepsprocedure toegang tot **psychosociale ondersteuning**.
- Eventuele nieuwe kwetsbaarheden of speciale behoeften die tijdens de het stadium van beroep worden vastgesteld, worden gedocumenteerd en aangepakt. Zo wordt

⁽¹⁴³⁾ Artikel 68, lid 3, punt a), ii), en artikel 68, lid 3, punten a) en b), van de asielprocedureverordening.

het BIA-formulier en het dossier geactualiseerd en worden opvolgingsmaatregelen genomen om de beroepsprocedure hierop af te stemmen.

- Mocht het beroep worden afgewezen, **dan worden alternatieve juridische trajecten** (zoals humanitaire verblijfsvergunningen of hervestigingsmogelijkheden) onderzocht.
- Als het beroep wordt toegewezen, wordt het kind doorverwezen naar een **geschikte procedure ter bepaling van het belang van het kind**, en krijgt het langdurige ondersteuning op het vlak van opvang, bescherming en integratie.

Het **BIC moet gedurende het hele stadium van beroep het leidende beginsel blijven** en ervoor zorgen dat het eerlijk, transparant en in overeenstemming met internationale en Europese wettelijke normen verloopt ⁽¹⁴⁴⁾.

Voorbeelden – Toepassen van het BIC tijdens een beroepsprocedure

Voorbeeld 1 – Kindvriendelijke begeleiding tijdens het beroep tegen een negatieve beslissing

Een 15-jarig, niet begeleid kind krijgt in eerste aanleg een negatieve beslissing over zijn asielverzoek en raakt zichtbaar van streek; hij geeft aan bang te zijn om te worden teruggestuurd.

- De beslissing wordt meegedeeld in aanwezigheid van de **voogd**, die de uitkomst uitlegt in eenvoudige en aan de leeftijd aangepaste bewoordingen.
- Aan **het kind** wordt op duidelijke wijze meegedeeld dat het het recht heeft om in beroep te gaan en dat het niet kan worden teruggestuurd zolang het beroep in behandeling is.
- Er wordt onmiddellijk **kosteloze rechtsbijstand** geregeld om de beslissing te beoordelen en het beroep binnen de toepasselijke termijnen voor te bereiden.
- **De voogd en de juridisch adviseur** leggen de beroepsprocedure stap voor stap uit, en geven ook aan welke informatie kan worden toegevoegd en wat de mogelijke uitkomsten zijn.
- **Het kind** krijgt de gelegenheid zijn standpunt te uiten en aanvullende informatie of bewijsmateriaal te verstrekken die/dat niet eerder in aanmerking is genomen.
- Er wordt psychosociale ondersteuning aangeboden om de angst en de ongerustheid van het kind na de negatieve beslissing aan te pakken.
- **De opvangregelingen** worden herzien om tijdens de beroepsprocedure de continuïteit van de zorg, stabiliteit en toegang tot onderwijs te waarborgen.

⁽¹⁴⁴⁾ Er moet een eerlijke en openbare behandeling van de zaak worden gewaarborgd, zoals bepaald in artikel 47 van het EU-Handvest en artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van de Raad van Europa, zoals gewijzigd bij de Protocolen nrs. 11 en 14 van 4 november 1950, ETS 5, <https://www.refworld.org/docid/3ae6b3b04.html>.

Toepassing van het BIC: ervoor zorgen dat het recht van het kind op een doeltreffende voorziening in rechte daadwerkelijk bestaat en toegankelijk is, en tegelijkertijd het emotionele welzijn, de procedurele rechtvaardigheid en de continuïteit van de bescherming tijdens de beroepsprocedure waarborgen. Bij het beoordelen van de geloofwaardigheid houdt de beslissingsautoriteit rekening met de leeftijd, de maturiteit en door trauma's veroorzaakte hiaten in de herinneringen van het kind.

Voorbeeld 2 – Beroep krijgt prioriteit vanwege het risico op ernstige schade voor het kind bij terugkeer

Een 12-jarig kind krijgt samen met zijn ouders een negatieve asielbeslissing. Tijdens de kennisgeving van de beslissing vertelt het kind de ambtenaar dat het bang is om bij terugkeer schadelijke traditionele praktijken te moeten ondergaan, mogelijk ook praktijken waarbij gezinsleden betrokken zijn.

- De **bevoegde autoriteit** start een onderzoek, aangezien er aanwijzingen zijn dat de ouders mogelijk betrokken zijn bij de gevreesde schadelijke praktijken of niet in staat zijn deze te voorkomen; **de kindbeschermingsautoriteiten worden op de hoogte gebracht** en er worden passende maatregelen getroffen om de onafhankelijke bescherming van het kind te waarborgen.
- Nadat de elementen zijn verzameld, wordt een voogd benoemd en wordt de wettelijke voogdij opgeschort.
- De **bevoegde autoriteit en de voogd** stellen vast dat het kind individuele beschermingsbehoeften kan hebben die in eerste aanleg niet volledig zijn onderzocht, doordat er nieuwe, kindspecifieke elementen aan het licht zijn gekomen.
- De beslissing en de gevolgen daarvan worden aan het kind uitgelegd in een taal die aan zijn leeftijd is aangepast en, wanneer dit nodig is om het recht van het kind om gehoord te worden te waarborgen en zijn of haar veiligheid te garanderen, **op een plaats waar hij afgezonderd is van de ouders**.
- Onmiddellijk wordt een beroep gedaan op **kosteloze rechtsbijstand** om binnen de voorgeschreven termijnen beroep in te stellen.
- Nieuw, kindspecifiek bewijsmateriaal wordt overgelegd, waaronder informatie over het land van herkomst met betrekking tot praktijken die kinderen treffen en adviezen van deskundigen.
- De **beroepsautoriteit geeft prioriteit aan de zaak** wegens de leeftijd van het kind en het risico op onherstelbare schade.
- Er wordt **psychosociale begeleiding** aangeboden om het kind te ondersteunen gedurende de beroepsprocedure.
- De **opvang- en onderwijsregelingen** worden opnieuw beoordeeld met het oog op de bescherming van het kind, om stabiliteit te waarborgen tijdens de beroepsprocedure.

Toepassing van het BIC: ervoor zorgen dat kindspecifieke risico's volledig worden onderzocht, vermijden dat het kind ernstige schade kan lijden en een doeltreffende voorziening in rechte waarborgen die is afgestemd op zijn individuele beschermingsbehoeften.

EUAA/FRA, *De asielprocedure: Praktisch instrument voor voogden*, oktober 2023<https://www.euaa.europa.eu/publications/asylum-procedure>

Het instrument ondersteunt voogden die voor kinderen worden aangesteld bij hun dagelijkse taken en verantwoordelijkheden gedurende de hele asielprocedure. Het omvat een overzicht van de asielprocedure met specifieke aandacht voor kinderen, de waarborgen voor kinderen en de rol van de voogd in de verschillende fasen van de asielprocedure. Het beschrijft ook wat de voogd moet doen als er iets onverwachts gebeurt of als de leeftijd wordt betwist, en licht toe hoe er voor een duurzame oplossing voor het kind kan worden gezorgd.

5. Belang van het kind in het kader van het asielmigratiebeheer

5.1. Gemeenschappelijk kader voor migratiebeheer

In de verordening asiel- en migratiebeheer is een gemeenschappelijk kader vastgesteld om te bepalen welk EU+-land verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming, met **versterkte procedurele waarborgen voor kinderen**, met name wanneer **gezinsgerelateerde criteria** van toepassing zijn.

In de regel moeten personen die internationale bescherming wensen hun verzoek registreren in het eerste EU+-land van binnenkomst en daar verblijven totdat er een besluit over de verantwoordelijkheid is genomen. In deel III van de AMMR wordt de procedure voor het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat uiteengezet, waarbij wordt gewaarborgd dat **elke aanvraag door één enkel EU+-land wordt behandeld**, zodat parallelle of opeenvolgende procedures worden vermeden ⁽¹⁴⁵⁾.

Het EU+-land waar het verzoek is geregistreerd is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de procedure ter bepaling van de verantwoordelijkheid, met inbegrip van het in kaart brengen van mogelijke banden met andere lidstaten. Hiertoe worden in de verordening asiel- en migratiebeheer de criteria en mechanismen vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming.

Bovendien voorziet de verordening asiel- en migratiebeheer in een gemeenschappelijk kader voor migratiebeheer dat van toepassing is op EU+-landen ⁽¹⁴⁶⁾, samen met een verplicht solidariteitsmechanisme waarin de stappen zijn vastgelegd die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de EU+-landen in aanmerking komen voor de nodige solidariteitsmaatregelen. De EU+-landen kunnen zelf bepalen welke vorm van solidariteitsmaatregelen zij willen nemen; dit kan gaan om de herplaatsing van asielzoekers of personen die de bescherming reeds genieten, financiële bijdragen of alternatieve solidariteitsmaatregelen. Mocht de toegezegde herplaatsing niet volstaan, dan zullen de zogenaamde “verantwoordelijkheidscompensaties” – die bestaan uit het op zich nemen van de behandeling van verzoeken – eveneens een instrument zijn om doeltreffende ondersteuning te garanderen aan lidstaten die dat nodig hebben.

⁽¹⁴⁵⁾ Overeenkomstig artikel 17 van de verordening asiel- en migratiebeheer moeten verzoekers aanwezig zijn in: a) de lidstaat van eerste binnenkomst of de lidstaat die een verblijfstitel heeft afgegeven, in afwachting van de bepaling van de verantwoordelijke lidstaat en, indien toepasselijk, de uitvoering van een overdrachtsprocedure; b) de verantwoordelijke lidstaat; of c) de lidstaat van herplaatsing na een overdracht op grond van artikel 67, lid 11, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁴⁶⁾ Denemarken en de met de Schengenruimte geassocieerde landen zijn niet gebonden aan het solidariteitskader dat is vastgesteld in de verordening asiel- en migratiebeheer.

5.2. Duidelijke regels voor het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat

Bij het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat moeten in overeenstemming met de verordening asiel- en migratiebeheer eerst de **gezinsgerelateerde criteria worden onderzocht**. Deze criteria worden toegepast op basis van de definities van “gezinslid” ⁽¹⁴⁷⁾ en “familielid” ⁽¹⁴⁸⁾ zoals vastgelegd in die verordening. In deze gids dienen verwijzingen naar “gezinshereniging” zo te worden begrepen dat ze ook situaties omvatten waarin de verantwoordelijkheid wordt bepaald door middel van een overnameverzoek en, indien van toepassing, een kennisgeving inzake terugname – waardoor het behouden van de eenheid van gezin concreet vorm krijgt via de relevante verantwoordelijkheidsprocedures in overeenstemming met de verordening asiel- en migratiebeheer.

Voor begeleide kinderen van wie het verzoek samen met die van de begeleidende gezinsleden worden behandeld, gelden de algemene verantwoordelijkheidscriteria volledig voor de eenheid van gezin, aangezien het verzoek van het kind samen met dat van de begeleidende volwassene(n) wordt behandeld. Wanneer er in een ander EU+-land geen gezinsbanden van de begeleidende volwassene(n) worden vastgesteld, beoordelen de beslissingsautoriteiten de overige verantwoordelijkheidscriteria die op de begeleidende volwassene(n) van toepassing zijn. Deze criteria zijn ook indirect van toepassing op begeleide kinderen, voor zover het verzoek van het kind samen met dat van de begeleidende volwassene(n) wordt behandeld. De verantwoordelijkheid wordt dan bepaald op basis van de criteria die van toepassing zijn op de volwassene(n), waarbij terdege rekening wordt gehouden met het belang van het kind, met inbegrip van:

- het bezit van een visum of verblijfstitel afgegeven door een EU+-land ⁽¹⁴⁹⁾;
- het bezit van een diploma of kwalificatie die minder dan zes jaar geleden is afgegeven door een onderwijsinstelling in een EU+-land ⁽¹⁵⁰⁾;
- of de persoon visumplichtig is ⁽¹⁵¹⁾;

⁽¹⁴⁷⁾ “Gezinslid”: voor zover het gezin reeds bestond voordat de verzoeker of het gezinlid op het grondgebied van de lidstaten is aangekomen, de volgende leden van het gezin van de verzoeker die op het grondgebied van een lidstaat aanwezig zijn: a) de echtgenoot van de verzoeker of de niet-gehuwde partner van de verzoeker met wie een duurzame relatie wordt onderhouden, indien in het recht of de praktijk van de betrokken lidstaat niet-gehuwde paren en gehuwde paren op een vergelijkbare manier worden behandeld in het kader van diens recht dat betrekking heeft op onderdanen van derde landen; b) een minderjarig kind van paren als bedoeld in punt a), of van de verzoeker, mits dat kind niet gehuwd is en ongeacht of zij volgens het nationale recht wettige, buitenechtelijke of geadopteerde kinderen zijn; c) indien de verzoeker een minderjarige en ongehuwd is, de vader, moeder of een andere volwassene die voor de verzoeker verantwoordelijk is, krachtens het recht of volgens de praktijk van de lidstaat waar de volwassene aanwezig is; d) indien de persoon die internationale bescherming geniet een minderjarige en ongehuwd is, de vader, moeder of een andere volwassene die voor die persoon verantwoordelijk is, krachtens het recht of volgens de praktijk van de lidstaat waar de persoon die internationale bescherming geniet, aanwezig is.

⁽¹⁴⁸⁾ “Familielid”: de volwassen tante of oom of grootouder van de verzoeker die op het grondgebied van een lidstaat aanwezig is, ongeacht of de verzoeker volgens het nationale recht een wettig, buitenechtelijk of geadopteerd kind is.

⁽¹⁴⁹⁾ Artikel 29 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵⁰⁾ Artikel 30 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵¹⁾ Artikel 31 van de verordening asiel- en migratiebeheer. Niet alle lidstaten passen dezelfde visumvereisten toe voor onderdanen van derde landen. Het is dus mogelijk dat iemand zonder visum een lidstaat binnenkomt, maar wel een visum nodig heeft om een andere lidstaat binnen te komen.

- indiening van het verzoek in een internationale transitzone van een EU+-luchthaven ⁽¹⁵²⁾;
- illegale binnenkomst op het EU+-grondgebied ⁽¹⁵³⁾.

Eurodac-verordening

De Eurodac-verordening ⁽¹⁵⁴⁾ ondersteunt de uitvoering van de verordening asiel- en migratiebeheer door de invoering van een interoperabele asiel- en migratiedatabank. Eurodac bevat vingerafdrukken en gezichtsopnamen, identiteitsgegevens en kopieën van identiteits- of reisdocumenten van verzoekers om internationale bescherming. Van alle personen die om internationale bescherming verzoeken en **zes jaar of ouder** zijn, worden vingerafdrukken genomen en worden biometrische gegevens verzameld.

Indien volgens het EU+-land dat de verantwoordelijke lidstaat bepaalt, op basis van een van de bovengenoemde criteria een ander EU+-land verantwoordelijk zou moeten zijn voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van een persoon, dient het een verzoek in bij dat land en vraagt het dat land de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de betrokkene op zich te nemen. Elk overdrachtsbesluit moet in het belang van het kind zijn. Dit dient te worden beoordeeld voordat het besluit wordt genomen. Bij alle procedures waarin de verordening voorziet moet het BIC voor de lidstaten immers de eerste overweging vormen ⁽¹⁵⁵⁾. Wordt het verzoek aanvaard, dan wordt de persoon overgedragen aan het verantwoordelijke land.

De bovengenoemde overnamecriteria **zijn niet van toepassing op niet-begeleide kinderen**, aangezien in de verordening asiel- en migratiebeheer specifieke verantwoordelijkheidsregels voor niet-begeleide minderjarigen zijn vastgesteld, waarin prioriteit wordt gegeven aan gezinsbanden en het belang van het kind boven migratiegerelateerde criteria die van toepassing zijn op volwassenen.

Voor niet-begeleide kinderen zijn alleen de gezinsgerelateerde verantwoordelijkheidscriteria van hoofdstuk II van de verordening asiel- en migratiebeheer (“Criteria voor het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat”) van toepassing. Wanneer de verzoeker een niet-begeleid kind is, is de verantwoordelijke lidstaat overeenkomstig artikel 25, lid 2, van de verordening asiel-

⁽¹⁵²⁾ Artikel 32 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵³⁾ Artikel 33 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵⁴⁾ Verordening (EU) 2024/1358 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende de instelling van “Eurodac” voor de vergelijking van biometrische gegevens om de Verordeningen (EU) 2024/1351 en (EU) 2024/1350 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2001/55/EG van de Raad doeltreffend toe te passen en om illegaal verblijvende onderdanen van derde landen en staatlozen te identificeren en betreffende verzoeken van rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2018/1240 en (EU) 2019/818 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 603/2013 van het Europees Parlement en de Raad. (PB L, 2024/1358 van 22.5.2024), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

⁽¹⁵⁵⁾ Artikel 23, lid 1 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

en migratiebeheer de lidstaat waar een gezinslid of een broer of zus zich wettig ophoudt, tenzij wordt aangetoond dat dit niet in het belang van het kind zou zijn.

Indien de verzoeker een gehuwde minderjarige is van wie de echtgenoot zich niet wettig op het grondgebied van de lidstaten ophoudt, is de verantwoordelijke lidstaat de lidstaat waar de **vader, de moeder**, een andere volwassene die – krachtens het recht of volgens de praktijk van die lidstaat – voor de minderjarige verantwoordelijk is, of een **broer of zus** van de minderjarige zich wettig ophoudt, tenzij wordt aangetoond dat dit niet in het belang van het kind is.

Wanneer er zich geen gezinslid of broer of zus wettig op het grondgebied ophoudt, kan op grond van de verordening asiel- en migratiebeheer de verantwoordelijkheid worden toegewezen aan de lidstaat waar **een familielid** zich wettig ophoudt, op voorwaarde dat het op basis van een individueel onderzoek vaststaat dat het familielid voor het niet-begeleide kind kan zorgen en dat een dergelijke overdracht in het belang van het kind is ⁽¹⁵⁶⁾.

In deze bepalingen wordt een duidelijke **hiërarchie van de verantwoordelijkheidscriteria** voor niet-begeleide kinderen vastgesteld, waardoor wordt gewaarborgd dat de eenheid van het gezin en het BIC gedurende het hele proces van statusbepaling de belangrijkste overwegingen blijven.

Een niet-begeleid kind dat geen gezins- of familieleden in de EU+ heeft, kan **alleen worden overgedragen** naar het eerste land van registratie ⁽¹⁵⁷⁾ of worden herplaatst naar de lidstaat van herplaatsing, maar dit kan alleen **wanneer de overdracht/herplaatsing in het belang van het kind is**. Hoewel dit niet in hoofdstuk II van de verordening asiel- en migratiebeheer is opgenomen, dient **een situatie van afhankelijkheid** ⁽¹⁵⁸⁾ (onder de voorwaarden van artikel 37 van die verordening) tussen een verzoeker om internationale bescherming en zijn of haar kind, broer of zus of ouder die legaal in een lidstaat verblijft, een bindend verantwoordelijkheids criterium te zijn. Daarnaast biedt de verordening asiel- en migratiebeheer de lidstaten de mogelijkheid om **discretionaire bepalingen** ⁽¹⁵⁹⁾ toe te passen op humanitaire gronden, met name om familierelaties op basis van zinvolle familiale, sociale of culturele banden samen te brengen. Wanneer geen van de verantwoordelijkheids criteria van toepassing is en er geen afhankelijkheids- of discretionaire bepalingen worden gebruikt, wordt het EU+-land waar het verzoek voor het eerst werd geregistreerd verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek.

Het BIC toepassen bij het bepalen van de verantwoordelijkheid of herplaatsing

Elke **beslissing om een kind over te dragen of te herplaatsen** moet worden genomen op basis van een **alomvattende beoordeling van het bewijsmateriaal, waarbij het belang van het kind voorop staat**.

⁽¹⁵⁶⁾ Artikel 25, lid 3, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵⁷⁾ Artikel 25, lid 5, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵⁸⁾ Artikel 34 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁵⁹⁾ Artikel 35 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

Dit is belangrijk omdat een dergelijk proces drie verschillende uitkomsten kan hebben:

- Wanneer er aanwijzingen zijn dat een gezins- of familielid zich in een ander EU+-land ophoudt, kunnen de autoriteiten om gezinsredenen besluiten dat andere EU+-land te verzoeken de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van het kind over te nemen. Indien het verzoek wordt aanvaard, wordt het niet-begeleide kind overgedragen naar het EU+-land waar het gezins- of familielid verblijft terwijl zijn verzoek wordt behandeld.
- Indien er geen gezins- of familieleden in de EU+ zijn, maar uit gegevens van Eurodac blijkt dat het kind al asiel heeft aangevraagd in een ander EU+-land of zich heeft opgehouden in een andere lidstaat dan die welke als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, kunnen de autoriteiten dat EU+-land **verzoeken het kind terug te nemen, mits dit in het belang van het kind is**. Indien het EU+-land waar het verzoek voor het eerst is geregistreerd, het terugnameverzoek aanvaardt of geen bezwaar maakt tegen de kennisgeving binnen de in de verordening asiel- en migratiebeheer vastgestelde termijn, wordt een overdrachtsbesluit uitgevaardigd.
- Als er aanwijzingen zijn dat er zich nog familieleden in een ander EU+-land bevinden, en er humanitaire overwegingen zijn op basis van familiale, sociale of culturele aspecten, kunnen de autoriteiten besluiten dat EU+-land te verzoeken de behandeling van het verzoek om internationale bescherming over te nemen. Dit wordt een “**discretionair verzoek**” genoemd, maar kan *feitelijk* tot gezinshereniging leiden.
- Als het EU+-land onder zeer hoge migratiedruk staat en in aanmerking komt voor de solidariteitsmaatregel van herplaatsing, kan voor het kind een **besluit** worden uitgevaardigd **om te worden herplaatst** ⁽¹⁶⁰⁾ naar een andere lidstaat, die het verzoek om internationale bescherming zal behandelen. Indien dit wordt aanvaard, wordt een overdrachtsbesluit uitgevaardigd.

Wat de waarborgen betreft, moet het besluit aan het kind worden meegedeeld in een taal en op een manier die **het kind kan begrijpen**, en in aanwezigheid van een **voogd of wettelijke vertegenwoordiger** die de beslissingen nader kan toelichten. Ze moeten ook uitleg krijgen over hun recht op rechtsmiddelen ⁽¹⁶¹⁾.

5.3. Relevante procedurele waarborgen in de verordening asiel- en migratiebeheer

De verordening asiel- en migratiebeheer bevat specifieke bepalingen die betrekking hebben op kinderen. Tot de belangrijkste elementen behoren de volgende.

⁽¹⁶⁰⁾ Zie ook FRA, *Relocating unaccompanied children: applying good practices to future schemes*, 2020, <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/relocation-unaccompanied-children>.

⁽¹⁶¹⁾ Artikel 43 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

1. Prioritering

Alle procedures waarbij kinderen betrokken zijn, moeten prioriteit krijgen ⁽¹⁶²⁾. Dit geldt voor alle uitwisselingen tussen EU+-landen en verzoeken, antwoorden en beslissingen van die landen ⁽¹⁶³⁾. Het stellen van prioriteiten heeft tot doel onzekerheid tot een minimum te beperken, langdurige scheiding te voorkomen en het risico te verminderen op schade voor het kind. Het toekennen van prioriteit aan zaken waarbij kinderen betrokken zijn, houdt in dat alle procedures die betrekking hebben op kinderen met spoed moeten worden behandeld, zowel in het EU+-land waar het kind zich bevindt als in het land waar een gezins- of familielid van het kind verblijft of waarnaar het kind mogelijk wordt overgedragen of herplaatst. Op het moment dat het kind zijn of haar asielaanvraag registreert, moet het, net als elke andere verzoeker, naar behoren op de hoogte zijn gesteld van de bepalingen inzake gezinshereniging ⁽¹⁶⁴⁾.

2. Termijnen voor aanvragen in het kader van gezinshereniging

Hoewel alle gevallen van kinderen prioriteit moeten krijgen, bevat de verordening asiel- en migratiebeheer een bepaling die niet-begeleide kinderen beschermt tegen de gevolgen wanneer het EU+-land niet in staat was om op tijd een overnameverzoek of een kennisgeving inzake terugname te verzenden. Hoewel de termijnen voor het indienen van een verzoek tot opvang bij een ander EU+-land bindend zijn, bepaalt artikel 39, lid 1, punt 4, dat het EU+-land te allen tijde voordat in eerste aanleg een beslissing ten gronde is genomen de procedure kan voortzetten en een andere lidstaat kan verzoeken de verzoeker over te nemen, zelfs na het verstrijken van de vastgestelde termijnen, **mits dit in het belang van het kind is**. Deze afwijking geldt niet voor de termijnen voor het beantwoorden van een overnameverzoek; deze blijven geregeld in artikel 40 van de AMMR ⁽¹⁶⁵⁾.

3. Doeltreffende vertegenwoordiging

Voogden moeten een passende opleiding krijgen en in het bezit zijn van de nodige kwalificaties zodat ze in staat zijn te waarborgen dat het BIC in aanmerking wordt genomen tijdens de procedures die worden uitgevoerd in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer. De voogd moet naar behoren opgeleid zijn, bij de hele procedure betrokken worden om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is, en moet toegang hebben tot de inhoud van de relevante documenten in het dossier van de verzoeker. De voogd moet de niet-begeleide minderjarige op de hoogte houden van de voortgang van de procedures in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer. De voogd is tevens verplicht het niet-begeleide kind te ondersteunen met aan zijn leeftijd aangepaste informatie, en hem te helpen om informatie aan te leveren en bij te dragen aan de BIA.

⁽¹⁶²⁾ Artikel 23, lid 1 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁶³⁾ Artikelen 39 en 40 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁶⁴⁾ Artikel 19, lid 1, punt f) van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁶⁵⁾ Artikel 40, leden 1 en 2 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

4. Belang van het kind als eerste overweging

EU+-landen moeten bij het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat voor de behandeling van het verzoek, altijd handelen in overeenstemming met het BIC ⁽¹⁶⁶⁾. Overdrachten of herplaatsingen (ook naar een ander EU+-land) van niet-begeleide kinderen mogen alleen plaatsvinden wanneer is aangetoond dat dit in het belang van het kind is.

Afweging van de standpunten van het kind, zijn veiligheid en welzijn bij gezinshereniging in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer

Hoewel er naar het standpunt en de wensen van het kind moet worden geluisterd en hieraan het nodige belang moet worden toegekend, moeten de autoriteiten ook rekening houden met ruimere factoren die van invloed zijn op de veiligheid, de bescherming en het welzijn van het kind op korte, middellange en lange termijn, alsmede op zijn sociale ontwikkeling, waaronder:

- de kwaliteit en veiligheid van de zorgregelingen in de lidstaat die verantwoordelijk wordt geacht;
- bescherming tegen geweld, uitbuiting en verwaarlozing;
- emotionele stabiliteit en continuïteit van de zorg;
- toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

Beginsel van wederzijds vertrouwen en beperkingen ervan

Het verantwoordelijkheidssysteem berust op het beginsel van wederzijds vertrouwen, wat inhoudt dat de lidstaten er doorgaans van uitgaan dat alle deelnemende staten de grondrechten eerbiedigen, zorgen voor adequate opvangvoorzieningen en passende waarborgen bieden aan verzoekers om internationale bescherming. Door dit vermoeden kunnen overdrachten plaatsvinden zonder dat het asielstelsel van elke lidstaat systematisch wordt gecontroleerd, wat essentieel is voor de doeltreffende werking van het verantwoordelijkheidskader.

De autoriteiten moeten echter de nodige zorgvuldigheid aan de dag leggen en nagaan of in het individuele geval de verzoeker door een overdracht blootgesteld zou worden aan een reëel risico op schendingen van zijn grondrechten of aan omstandigheden die onverenigbaar zijn met zijn of haar specifieke behoeften – vooral wanneer het gaat om een niet-begeleid kind of iemand die zich in een andere kwetsbare situatie bevindt. Indien er geloofwaardige aanwijzingen voor dergelijke risico's bestaan, mogen lidstaten het niet bij vermoedens laten en moeten ze nagaan of er bij de overdracht en in de verantwoordelijke lidstaat passende waarborgen zijn ingevoerd ⁽¹⁶⁷⁾. Dit kan onder meer inhouden dat er individuele garanties worden gevraagd, met name met betrekking tot opvangregelingen,

⁽¹⁶⁶⁾ Artikel 23, lid 1 van de verordening asiel- en migratiebeheer.

⁽¹⁶⁷⁾ Zie het arrest van het Hof van Justitie van 16 februari 2017, *CK e.a. tegen Slovenië*, C-578/16, ECLI:EU:C:2017:127, punt 65, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:62016CJ0578>, waarin het Hof ook uitgebreid verwijst naar de toepasselijke jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Een samenvatting (in het Engels) is beschikbaar in de jurisprudentiedatabank van het EUAA, <https://caselaw.euaa.europa.eu/pages/viewcaselaw.aspx?CaseLawID=37>.

voogdij, medische zorg of beschermingsbehoeften. Hoewel wederzijds vertrouwen dus het uitgangspunt blijft, ontslaat dit de autoriteiten niet van hun verplichting om een individuele, op bewijsmateriaal gebaseerde en toekomstgerichte beoordeling uit te voeren. In de praktijk vereist dit dat de doeltreffendheid van het verantwoordelijkheidssysteem wordt afgewogen tegen de plicht om een beschermingsniveau te waarborgen dat is afgestemd op de kwetsbaarheid van de verzoeker, waarbij in voorkomend geval het BIC de eerste overweging vormt. Overdrachten mogen niet plaatsvinden wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de betrokkene te maken zou krijgen met voorzienbare schade die niet naar behoren kan worden verholpen.

Financiële draagkracht, zorg en overwegingen met betrekking tot het BIC

Bij het onderzoek naar de vraag of een familielid zich over een niet-begeleid kind kan ontfemen ⁽¹⁶⁸⁾ moet diens geschiktheid om voor het kind te zorgen holistisch worden beoordeeld op basis van een breed scala aan factoren, waaronder zijn of haar geschiktheid om de veiligheid van het kind te waarborgen en in de essentiële behoeften van het kind te voorzien, en tegelijkertijd de ontwikkeling van het kind te bevorderen. Financiële middelen kunnen in aanmerking worden genomen als **een van de verschillende relevante elementen** bij de beoordeling van de geschiktheid om passende zorg en ondersteuning te bieden, maar **zij mogen niet op zichzelf worden bekeken** en mogen evenmin een doorslaggevende factor zijn bij beslissingen over gezinshereniging. De verantwoordelijkheid om voor opvangvoorzieningen te zorgen blijft immers een verantwoordelijkheid van het EU+-land.

EUAA, *Recommendations on Family Reunification Within the Dublin Procedure*, 2023, <https://euaa.europa.eu/publications/recommendations-family-reunification-within-dublin-procedure>.

5.3.1. Doel van de BIA in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer

De BIA moet in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer erop gericht zijn te waarborgen dat:

- het kind zo snel mogelijk **daadwerkelijke toegang heeft tot de asielprocedure**;
- de voogd van het kind deelneemt aan de beoordeling en het niet-begeleide kind bijstaat om informatie te verstrekken die relevant is voor deze beoordeling;
- waar van toepassing, al in een vroeg stadium van de procedure wordt gestart met de opsporing in een ander EU+-land van een gezinslid, broer, zus, of familielid, het kind wordt geïnformeerd over de mogelijkheid om met hen te worden herenigd en vervolgens ook zo snel mogelijk met hen wordt **herenigd** (tenzij hereniging niet in het belang van het kind is);

⁽¹⁶⁸⁾ Artikel 25, lid 3, van de verordening asiel- en migratiebeheer.

- als er in meerdere EU+-landen meer dan één gezinslid, broer of zus of familielid wordt gevonden, het kind wordt **herenigd met degene die het beste het belang van het kind behartigt**;
- het kind wordt **uitsluitend overgedragen** naar het verantwoordelijke EU+-land, **als dat in zijn belang is**;
- het kind wordt alleen **herplaatst** naar een lidstaat **als dat in zijn belang is**.

Belangrijke factoren voor de beoordeling van het BIC in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer

Overeenkomstig artikel 23, lid 4, van de verordening asiel- en migratiebeheer moet bij de beoordeling onder meer rekening worden gehouden met:

- de mogelijkheden van gezinshereniging;
- veiligheid en beveiliging;
- welzijn en sociale ontwikkeling op korte, middellange en lange termijn;
- de standpunten van het kind;
- informatie van de voogd of van de geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden;
- eventuele andere relevante factoren.

Bij de beoordeling moeten deze elementen tegen elkaar worden afgewogen, rekening houdend met de specifieke omstandigheden in zowel de verzoekende als de aangezochte lidstaat in de individuele situatie. De beschreven factoren moeten niet als een uitputtende lijst worden beschouwd; er kunnen er nog andere zijn waarmee ook rekening moet worden gehouden. De BIA voor het bepalen van de verantwoordelijkheid of herplaatsing van een niet-begeleid kind dient alle relevante elementen van het belang van het kind te omvatten, waarbij het gewicht dat aan elk element wordt toegekend afhankelijk is van de verhouding ervan tot de andere elementen.

Bij de beoordeling welke optie nu de beste is voor het kind, namelijk

- a) te worden overgedragen naar het EU+-land waar zijn gezinslid, broer of zus of familielid verblijft;
- b) te worden herplaatst naar een ander EU+-land, of
- c) te worden teruggestuurd naar het EU+-land waar het verzoek voor het eerst is geregistreerd,

is het belangrijk dat de beoordelaar deze factoren in ogenschouw neemt in de specifieke context van zowel het land van verblijf als, indien van toepassing, het land van herplaatsing/ eerste binnenkomst, en dat hij de verschillende elementen ⁽¹⁶⁹⁾ tegen elkaar afweegt, met inbegrip van de mogelijke risico's die de beslissing voor het kind met zich mee zou kunnen brengen. Deze elementen dienen te worden beoordeeld in het licht van de individuele en

⁽¹⁶⁹⁾ Zie [Figuur 2. Tegen elkaar af te wegen elementen bij de beoordeling van het BIC](#).

specifieke omstandigheden van het kind en mogen geen algemene beoordeling inhouden van de opvang- of beschermingsstelsels van de ontvangende lidstaat, die worden geacht in overeenstemming te zijn met de grondrechten overeenkomstig de verordening asiel- en migratiebeheer. De beoordelaar dient rekening te houden met deze factoren en de impact ervan op de ontwikkeling van het kind op zowel korte termijn als op middellange tot lange termijn. Alleen wanneer geïndividualiseerde en onderbouwde aanwijzingen aangeven dat een overdracht niet in het belang van het kind is, moet worden afgezien van een overdracht.

In sommige gevallen kunnen beslissingen over de verantwoordelijke lidstaat op basis van gezinsgerelateerde criteria die tot gezinshereniging leiden, in het belang van het kind worden geacht, ondanks de aanvankelijke terughoudendheid van het kind. Een dergelijke terughoudendheid moet altijd ernstig worden genomen en door gekwalificeerde beroepsbeoefenaars worden beoordeeld, met name wanneer die het gevolg kan zijn van misbruik, verwaarlozing of dwang uit het verleden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een eerdere situatie van huiselijk geweld of om dreigementen van mensenhandelaars om hereniging te weigeren.

Bij het beoordelen van de verantwoordelijkheid moeten opgeleide ambtenaren worden betrokken en moet elk onderhoud op een kindvriendelijke manier worden gevoerd. **De gezinsbanden** moeten worden onderzocht en er moet informatie worden verzameld over de aanwezigheid van gezinsleden, broers en zussen of familieleden, hun onderlinge relatie en contacten.

In het kader van dit proces moeten ouders en andere gezinsleden worden geïdentificeerd en opgespoord, zowel in de EU+-landen als in derde landen. Zodra de familie is opgespoord en voordat er een overdracht wordt geregeld, moet worden beoordeeld of hereniging wel degelijk in het belang van het kind is.

Het persoonlijk onderhoud moet de behandelende ambtenaar de gelegenheid bieden om verdere relevante informatie te verzamelen op basis van de informatie die in het modelformulier voor het opsporen van familie- of gezinsleden is verzameld. Het kind en de voogd dienen hierbij te worden betrokken en hun medewerking verlenen.

Als het niet-begeleide kind geen gezinslid, broer of zus of familielid heeft in EU+-landen zoals gedefinieerd in de verordening asiel- en migratiebeheer, moeten andere soorten gezinsrelaties binnen de EU+-landen worden onderzocht.

Om te bepalen of het in het belang van het kind is om naar een ander EU+-land te worden herplaatst, kan het kind worden gevraagd naar zijn of haar reis naar Europa. Er wordt ook nagegaan hoelang zij in bepaalde EU+-landen hebben verbleven en of er op basis van familiale, sociale of culturele overwegingen betekenisvolle banden met een of meer EU+-landen bestaan, om vast te stellen of de discretionaire bepalingen van toepassing zijn, dan wel of het kind naar een ander EU+-land zou kunnen worden herplaatst. In het geval van niet-begeleide minderjarigen moet in het kader van de BIA naar het standpunt van het kind worden geluisterd en moet hiermee naar behoren rekening worden gehouden, ook wanneer het kind bezwaar maakt tegen de voorgestelde herplaatsing.

Voorbeelden – Het BIC toepassen in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer

Voorbeeld 1 – BIA bij een gezinsherenigingszaak in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer

Een 15-jarig, niet-begeleid kind dient een asielaanvraag in. Tijdens de procedure voor het bepalen van de verantwoordelijkheid stellen de autoriteiten via het formulier voor het opsporen van familie- of gezinsleden vast dat een tante – die als familielid in de zin van artikel 25, lid 3, van de verordening asiel- en migratiebeheer wordt aangemerkt – wettig in een andere lidstaat verblijft. Voor niet-begeleide kinderen voorziet de verordening asiel- en migratiebeheer in een hiërarchie van verantwoordelijkheidscriteria, waarbij voorrang wordt gegeven aan gezinsleden en broers en zussen (artikel 25, lid 2), gevolgd door familieleden, op voorwaarde dat een individueel onderzoek bevestigt dat het familielid voor het kind kan zorgen (artikel 25, lid 3). Wanneer aan deze voorwaarden is voldaan, is de lidstaat waar het familielid verblijft de verantwoordelijke lidstaat, tenzij wordt aangetoond dat die verantwoordelijkheid niet in het belang van het kind zou zijn.

- **De bevoegde autoriteit** ontvangt het formulier voor het opsporen van familie- of gezinsleden en informeert het kind, op een aan zijn leeftijd aangepaste wijze, over de procedure en de mogelijke resultaten.
- Het kind krijgt toegang tot **kosteloze juridische counseling**, waaronder: a) begeleiding bij en uitleg over de criteria en procedures om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is, alsmede informatie over de rechten en plichten in alle stadia van de procedure; en b) begeleiding en bijstand bij het verstrekken van informatie die kan helpen om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is.
- Er wordt een BIA opgestart om te bepalen of het opsporen van familie- of gezinsleden en een mogelijke overdracht met het oog op hereniging met de tante in het belang van het kind is.
- **De autoriteiten** beoordelen of er sprake is van een familieband en vergewissen zich ervan dat de tante zich wel degelijk wettig ophoudt op het grondgebied van een andere lidstaat.
- **De autoriteiten** beoordelen de kwaliteit en stabiliteit van de relatie, en de bereidheid en de geschiktheid van de tante om zorg en ondersteuning te bieden.
- Met ondersteuning van de **voogd** wordt actief gepolst naar het standpunt van het **kind**; er wordt er naar behoren rekening mee gehouden afhankelijk van zijn leeftijd en maturiteit.
- Er wordt in waarborgen voorzien in het licht van de individuele omstandigheden van het kind en de specifieke zorgsituatie van de tante, om ervoor te zorgen dat zijn veiligheid, welzijn, toegang tot onderwijs, gezondheidszorg, en ontwikkeling op korte, middellange en lange termijn worden gewaarborgd in de lidstaat die als verantwoordelijk wordt aangemerkt.
- De **voogd** neemt deel aan het hele proces en zorgt ervoor dat het kind elke stap begrijpt en emotionele ondersteuning krijgt.

- In afwachting van de beslissing blijft het kind ondersteuning krijgen van de voogd of een geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger te treden, en van andere beroepsbeoefenaars op het gebied van kindbescherming, waarbij wordt gewaarborgd dat het kind in het verzoekende EU+-land zijn rechten blijft uitoefenen en dat het BIC de eerste overweging blijft.
- Op basis van de beoordeling besluiten de autoriteiten dat hereniging met de tante zorgt voor stabiele opvang en het welzijn van het kind op de lange termijn ten goede komt.
- Het overdrachtsbesluit wordt genomen in overeenstemming met de bepalingen van de verordening asiel- en migratiebeheer over het behoud van de eenheid van gezin.

Toepassing van het BIC: ervoor zorgen dat bij beslissingen over gezinshereniging prioriteit wordt gegeven aan de veiligheid, stabiliteit, emotionele banden en ontwikkeling op de lange termijn van het kind, in plaats van enkel uit te gaan van formele familiebanden of procedurele overwegingen.

Voorbeeld 2 – Gezinshereniging geweigerd na een BIA in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer

Een 16-jarig, niet-begeleid kind dient een asielaanvraag in. Bij het invullen van het formulier voor het opsporen van familie- of gezinsleden geeft het kind aan bereid te zijn om herenigd te worden met de vader die in een andere lidstaat verblijft. Hoewel artikel 25, lid 2, van de verordening asiel- en migratiebeheer uitgaat van het vermoeden dat hereniging met een ouder in het belang van het kind is, moeten de autoriteiten in het kader van de BIA beoordelen of een dergelijke overdracht in het individuele geval het kind schade zou kunnen toebrengen

- De **bevoegde autoriteit** registreert de aanvraag tot gezinshereniging en start een BIA.
- Met ondersteuning van de voogd wordt naar het standpunt van het **kind** gevraagd; het kind geeft aan in het verleden angstig te zijn geweest wegens verwaarlozing en blootstelling aan geweld, maar koestert de hoop dat de vader veranderd is.
- De autoriteiten beoordelen de kwaliteit van de ouder-kindrelatie, met inbegrip van eerdere zorgregelingen en emotionele banden.
- Uit informatie van de **kinderbeschermingsautoriteiten** blijkt dat de geschiktheid van de vader om voor het kind te zorgen beperkt is; hij heeft bovendien een strafblad in de ontvangende lidstaat en heeft maar sporadisch contact gehad met zijn kind.
- Op basis van de individuele omstandigheden van de vader en de beschikbare informatie van de bevoegde autoriteiten wordt bij de beoordeling nagegaan of de als verantwoordelijk aangemerkte lidstaat kan zorgen voor:
  - een veilige en stabiele woonomgeving voor het kind;
  - doeltreffende zorg en toezicht door volwassenen;
  - toegang tot onderwijs en gezondheidszorg;
  - bescherming tegen geweld of verwaarlozing, en
  - emotionele stabiliteit en continuïteit van de zorg.

- Er wordt vastgesteld dat de voorgestelde hereniging het kind zou blootstellen aan een risico op schade en instabiliteit, en de huidige ondersteunende opvangomgeving van het kind zou verstoren. Deze conclusie is gebaseerd op geïndividualiseerde en onderbouwde elementen die specifiek zijn voor het kind en de voorgestelde herenigingsregeling.
- De **voogd** is doorheen het hele proces betrokken en helpt het kind om de beoordeling en het resultaat ervan te begrijpen.
- In afwachting van de beslissing blijft het kind ondersteuning krijgen van de voogd of een geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger te treden, en van andere beroepsbeoefenaars op het gebied van kinderbescherming, waarbij wordt gewaarborgd dat het kind in het verzoekende EU+-land zijn rechten blijft uitoefenen en dat het BIC de eerste overweging blijft.
- De aanvraag tot gezinshereniging wordt afgewezen; de beslissing wordt naar behoren schriftelijk gemotiveerd, waarbij uitdrukkelijk naar de BIA wordt verwezen. Er wordt aanbevolen dat het contact tussen het kind en de vader wordt hersteld en de voogd wordt verzocht voor een passende opvolging te zorgen.

Toepassing van het BIC: bepalen dat het belang van het kind bestaat uit bescherming tegen schade, uit stabiele en passende zorg, emotioneel welzijn, continuïteit van ondersteuning en de toegang tot essentiële diensten. Deze overwegingen wegen zwaarder door dan het formele bestaan van een familieband in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer.

6. Belang van het kind in opvangvoorzieningen

Het is voor het psychosociale welzijn van kinderen van cruciaal belang dat aan hun behoeften wordt voldaan, vooral in situaties waarin zij worden getroffen door gedwongen migratie.

Het is dan ook van fundamenteel belang om kinderen onder te brengen in een omgeving die aansluit bij hun behoeften en die hun algehele ontwikkeling ondersteunt. De autoriteiten dienen de toewijzing zorgvuldig te plannen en rekening te houden met verschillende factoren, met name de eenheid van gezin en de volledige toegang tot gezondheid en onderwijs, in overeenstemming met het BIC.

Bovendien is zorg vanuit de gemeenschap en steun voor niet-begeleide minderjarigen essentieel, aangezien kinderen die in Europa aankomen, vaak met verschillende problemen en omstandigheden te maken hebben ⁽¹⁷⁰⁾.

Om voor meer stabiliteit te zorgen, moet het eerder de uitzondering dan de regel zijn om een kind van verblijfplaats te laten veranderen, tenzij dit in het belang van het kind is. Een stabiele verblijfplaats en dagelijkse routines helpen het kind, vooral als het niet begeleid is, om vertrouwen op te bouwen met de verzorgers, de voogd, de wettelijke vertegenwoordigers en de dossierbehandelaars. Zo ontstaat er een omgeving waarin het zich veilig voelt om tijdens zijn asielonderhoud gevoelige of traumatische ervaringen te delen, indien het daarmee te maken heeft gehad. Bovendien helpen vertrouwde gewoontes kinderen om weer een gevoel van normaliteit, voorspelbaarheid en controle over hun leven te krijgen – wat essentiële elementen zijn voor emotionele veiligheid en psychologische veerkracht.

6.1. Begrip “belang van het kind” in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024)

In de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) zijn normen vastgesteld voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming, die tot doel hebben de opvangvoorzieningen in de hele EU+ te harmoniseren en ervoor te zorgen dat alle EU+-landen passende levensomstandigheden bieden aan personen die om internationale bescherming verzoeken. Hoewel de richtlijn de lidstaten de vrijheid laat om zelf te bepalen hoe deze normen moeten worden toegepast, worden de waarborgen voor asielzoekers met specifieke opvangbehoeften, waaronder kinderen, erin versterkt. Er wordt uitdrukkelijk in vereist dat rekening wordt gehouden met zowel bijzondere opvangbehoeften als het BIC bij het waarborgen van een passende levensstandaard in overeenstemming met het Unierecht, met inbegrip van het EU-Handvest, en met internationale verplichtingen ⁽¹⁷¹⁾.

⁽¹⁷⁰⁾ Zie het hoofdstuk over “Unaccompanied children” in EUAA, *Guidance on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part II*, 2024, zie voetnoot 84, <https://www.euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-ii-first-line-officers>.

⁽¹⁷¹⁾ Overweging 62 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

Voor verzoekers met bijzondere opvangbehoeften moeten de lidstaten ervoor zorgen dat, na een vroegtijdige identificatie en beoordeling, tijdens de gehele procedure voortdurend in de individuele opvangbehoeften wordt voorzien door gespecialiseerde medewerkers ⁽¹⁷²⁾.

In de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) wordt herhaald dat het BIC voor de lidstaten de eerste overweging moet vormen bij de uitvoering van de bepalingen ervan ⁽¹⁷³⁾, en wordt herinnerd aan de verplichting om een levensstandaard te waarborgen die past bij de fysieke, geestelijke, spirituele, morele en sociale ontwikkeling van het kind ⁽¹⁷⁴⁾. Dit betekent dat beslissingen die een kind aangaan – zoals verblijfs- en leefomstandigheden, veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs en gezinsleven – moeten worden beoordeeld vanuit het oogpunt van het belang van het kind, met aandacht voor zowel de directe beschermingsbehoeften als de ontwikkeling op langere termijn. Met de richtlijn wordt ook de bescherming versterkt van kinderen in opvangvoorzieningen doordat van personen die met kinderen werken wordt geëist dat zij worden gescreend en een basisopleiding en bijscholing krijgen over de rechten, behoeften en beschermingsnormen van kinderen, en geheimhoudingsregels moeten naleven ⁽¹⁷⁵⁾.

Bij de beoordeling van het BIC worden in de richtlijn vier belangrijke factoren naar voren geschoven ⁽¹⁷⁶⁾:

- **mogelijkheden voor de eenheid van het gezin en gezinshereniging**, naast de verplichting om de eenheid van het gezin in stand te houden ⁽¹⁷⁷⁾;
- **welzijn en sociale ontwikkeling**, met inbegrip van de achtergrond van het kind en de behoefte aan stabiliteit en **continuïteit van de zorg**;
- **veiligheid en beveiliging**, met name wanneer er een risico bestaat op geweld, misbruik of uitbuiting (met inbegrip van mensenhandel);
- **de standpunten van het kind**, in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit.

6.2. Het BIC toepassen in opvangvoorzieningen

Op grond van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) moeten de lidstaten ervoor zorgen dat kinderen een veilige en passende accommodatie en de nodige ondersteunende diensten krijgen ⁽¹⁷⁸⁾. In de praktijk gaat het hierbij niet alleen om geschikte huisvesting, maar ook om daadwerkelijke toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en informatie die op leeftijdsgeschikte wijze wordt aangeboden, en om vrijetijdsactiviteiten. De richtlijn hanteert een proactieve benadering: opvangstelsels moeten kinderen niet louter “opvangen”, maar dienen ook hun welzijn en ontwikkeling actief te ondersteunen. De opvangvoorzieningen moeten worden aangepast aan de situatie en behoeften van het kind, met bijzondere

---

⁽¹⁷²⁾ Artikel 25 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁷³⁾ Overweging 38 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁷⁴⁾ Artikel 26, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁷⁵⁾ Artikel 26, lid 6, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁷⁶⁾ Artikel 26, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁷⁷⁾ Overweging 38 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁷⁸⁾ Overweging 41 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

aandacht voor veiligheid (waaronder bescherming tegen seksueel en gendergeweld) en fysieke en emotionele zorg, en waarbij tevens ruimte moet worden geboden voor leren, spelen, sociale participatie en ontwikkeling ⁽¹⁷⁹⁾.

Stabiliteit op het gebied van plaatsing en accommodatie is een ander belangrijk punt om rekening mee te houden bij de toepassing van het BIC. Het kind heeft wellicht sociale contacten opgebouwd of gaat naar school, is begonnen met een opleiding of beginnen werken, wat allemaal de verdere integratie en het benutten van onderwijs- en werkgelegenheidskansen ten goede komt.

Een plotselinge wijziging van de accommodatie, die vaak gepaard gaat met een verhuizing, brengt het risico met zich mee dat het kind opnieuw moet beginnen, en kan het integratieproces vertragen of belemmeren.

Het is daarom aangewezen om in de opvangvoorzieningen flexibiliteit toe te laten, bijvoorbeeld door in de voorziening een aantal kamers beschikbaar te houden voor jonge verzoekers die net meerderjarig zijn geworden ⁽¹⁸⁰⁾. Een definitieve beslissing over de plaatsing moet bij voorkeur met de verzoeker en zijn voogd worden besproken vóór een mogelijke overdracht, rekening houdend met zijn persoonlijke omstandigheden.

Wanneer een lidstaat voorziet in de huisvesting van gezinnen, neemt deze passende maatregelen – waarbij zoveel mogelijk om de instemming van de verzoeker wordt gevraagd – om de eenheid van het gezin te bewaren voor de gezinsleden die zich op zijn grondgebied bevinden ⁽¹⁸¹⁾.

Zelfs wanneer nationale stelsels in de mogelijkheid voorzien om in bepaalde omstandigheden materiële opvangvoorzieningen te beperken of in te trekken, moeten de lidstaten altijd zorgen voor een levensstandaard die rekening houdt met verzoekers met bijzondere opvangbehoeften en het BIC ⁽¹⁸²⁾.

In bouwstenen 9 en 10 van het gemeenschappelijk uitvoeringsplan voor het migratie- en asielpact van de Europese Commissie ⁽¹⁸³⁾ wordt het belang benadrukt van meer toezicht op de grondrechten om doeltreffende procedures te waarborgen en tegelijkertijd de menselijke waardigheid te beschermen en een echt en doeltreffend recht op asiel te garanderen, ook voor de meest kwetsbaren, zoals kinderen, maar wordt er ook op gewezen dat de lidstaten zich moeten blijven inspannen voor de integratie en inclusie van deze groep.

⁽¹⁷⁹⁾ Overweging 39 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁸⁰⁾ Zie EUAA, *Mapping Report on Transitioning into Adulthood: Improving the transition experience for applicants for international protection*, februari 2026, <https://www.euaa.europa.eu/publications/mapping-report-transitioning-adulthood>.

⁽¹⁸¹⁾ Artikel 14 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁸²⁾ Deze omstandigheden kunnen situaties omvatten waarin de verzoeker niet met de bevoegde autoriteiten meewerkt, de vastgestelde procedurele vereisten niet naleeft, ernstig of herhaaldelijk inbreuk heeft gepleegd op de regels van het opvangcentrum of in het opvangcentrum gewelddadig of bedreigend gedrag heeft tentoongespreid. (overweging 62 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024)).

⁽¹⁸³⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – Gemeenschappelijk uitvoeringsplan voor het migratie- en asielpact, COM/2024/251 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2024:251:FIN>.

De opvangrichtlijn (2024) verwijst ook naar de mededeling van de Commissie over de bescherming van migrerende kinderen ⁽¹⁸⁴⁾, waarin nogmaals wordt benadrukt dat kinderen aan grotere risico's worden blootgesteld wanneer zij niet-begeleid reizen of overvolle voorzieningen moeten delen met volwassenen die geen familie zijn. In de mededeling wordt benadrukt dat er duidelijke protocollen nodig zijn om te voorkomen dat kinderen vermist raken en om te weten hoe te reageren als dit toch gebeurt, waaronder directe melding aan de politie. De bescherming van migrerende kinderen is een fundamentele verplichting die haar oorsprong vindt in de waarden en het recht van de EU, waaronder het Handvest van de EU en internationale normen inzake de rechten van het kind.

Tot slot dienen de autoriteiten bij het toewijzen van accommodatie aan een kind rekening te houden met factoren zoals gezinshereniging, taal- en communicatiebehoeften, beschikbaarheid van scholen, leeftijd en maturiteit, een handicap of beperking, en medische vereisten (bijv. de nabijheid van een behandelingslocatie voor chronische aandoeningen). Het doel is om de aanpassing, de veiligheid en de continuïteit van de zorg te ondersteunen.

6.2.1. Huisvesting, gezondheid en onderwijs

De beginselen van het **BIC** en van de eenheid van gezin moeten als leidraad dienen voor de **huisvestingsregeling** van kinderen ⁽¹⁸⁵⁾. Wanneer dit in het belang van het kind is en het hiermee instemt, dient het kind bij zijn ouders, de voor hem verantwoordelijke volwassene of zijn ongehuwde minderjarige broers en zussen te worden ondergebracht ⁽¹⁸⁶⁾.

De voorzieningen moeten worden aangepast aan de behoeften van kinderen en moeten zowel fysieke als emotionele zorg ondersteunen. Kinderen moeten toegang hebben **tot activiteiten in de open lucht en bij hun leeftijd passende** vrijetijds-, spel- en recreatieve activiteiten ⁽¹⁸⁷⁾. Wanneer kinderen in gemengde opvangcentra samen met volwassenen worden ondergebracht, zijn aanvullende waarborgen vereist, waaronder veilige ruimtes en passende sanitaire voorzieningen ter bescherming van kinderen en moeders ⁽¹⁸⁸⁾.

Kinderen moeten hetzelfde type gezondheidszorg krijgen als kinderen uit eigen land ⁽¹⁸⁹⁾. Voor kinderen die te maken hebben gehad met mishandeling, verwaarlozing, uitbuiting, foltering of gewapend conflict, moeten de lidstaten zorgen voor tijdige toegang tot rehabilitatiediensten, passende geestelijke gezondheidszorg en gekwalificeerde begeleiding. Hiervoor moeten voldoende gespecialiseerde zorgverleners beschikbaar zijn, zodat de ondersteuning doeltreffend en op maat is ⁽¹⁹⁰⁾.

De **gezondheid en het welzijn van kinderen is meerlagig** en moet holistisch worden opgevat, met inbegrip van emotioneel welzijn, sociale participatie en het gevoel erbij te horen, en

⁽¹⁸⁴⁾ Europese Commissie, "[Bescherming van migrerende kinderen](#)", zie voetnoot 5.

⁽¹⁸⁵⁾ Overweging 35 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁸⁶⁾ Artikel 7, lid 3, artikel 14 en artikel 26, lid 5, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁸⁷⁾ Artikel 26, lid 3, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁸⁸⁾ Overweging 41 en artikel 20, lid 5, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁸⁹⁾ Artikel 22, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹⁰⁾ Artikel 26, lid 4, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

de ontwikkeling van vaardigheden en het functioneren. Dit onderstreept het belang van onderwijs, interactie met leeftijdsgenoten en kindvriendelijke ruimtes ⁽¹⁹¹⁾.

In de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) wordt ook gewezen op het **recht van het kind op onderwijs**. Het onderwijs voor kinderen in het opvangsysteem dient:

- te worden verstrekt onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor de eigen onderdanen van de lidstaten;
- geïntegreerd te zijn met dat van de eigen onderdanen van de lidstaten;
- van dezelfde kwaliteit te zijn als die welke aan de eigen onderdanen van de lidstaten wordt verstrekt;
- continu te zijn (totdat een verwijderingsmaatregel ten uitvoer wordt gelegd, indien van toepassing) ⁽¹⁹²⁾.

De toegang tot onderwijs voor kinderen moet voldoen aan de onderstaande voorschriften.

- Zo snel mogelijk en uiterlijk twee maanden vanaf de datum waarop het verzoek om internationale bescherming is ingediend, worden aangeboden.
- Binnen het reguliere onderwijsstelsel worden aangeboden. Als tijdelijke maatregel en voor een periode van maximaal één maand kunnen de lidstaten het onderwijs buiten het reguliere onderwijsstelsel verstrekken, wanneer toegang tot het reguliere onderwijsstelsel niet meteen mogelijk is wegens de specifieke omstandigheden in de lidstaat of de specifieke situatie van het kind ⁽¹⁹³⁾.
- Voorbereidende lessen aanbieden, met inbegrip van taallessen, om de toegang tot en de deelname aan het reguliere onderwijsstelsel te vergemakkelijken ⁽¹⁹⁴⁾.
- Zorgen voor toegang tot lesmateriaal ⁽¹⁹⁵⁾.

6.3. Extra waarborgen voor niet-begeleide kinderen in opvangvoorzieningen

Het BIC op het grondgebied van de EU wordt gewaarborgd door de autoriteiten, met ondersteuning van de voogd die het kind vertegenwoordigt en bijstaat en – indien van toepassing – ook namens het kind kan optreden ⁽¹⁹⁶⁾.

In overeenstemming met andere instrumenten van het pact ⁽¹⁹⁷⁾ is in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) bepaald dat wanneer een niet-begeleid kind om internationale bescherming verzoekt, de lidstaten worden verzocht een geschikte persoon aan te

⁽¹⁹¹⁾ Zie het hoofdstuk over “Unaccompanied children” in EUAA, [Guidance on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part II](#), 2024, zie voetnoot 84.

⁽¹⁹²⁾ Overweging 48 en artikel 16, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹³⁾ Artikel 16, leden 2 en 3, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹⁴⁾ Artikel 16, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹⁵⁾ Artikel 26, lid 3, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹⁶⁾ Overweging 43 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹⁷⁾ Artikel 23, lid 2, asielprocedureverordening.

wijzen om tijdelijk op te treden als vertegenwoordiger van de minderjarige ⁽¹⁹⁸⁾, totdat de voogd is aangesteld. Deze persoon kan een werknemer zijn van een opvangcentrum, kinderopvangfaciliteit, de sociale diensten, of van een andere relevante organisatie die met de uitvoering van de taken van een vertegenwoordiger wordt belast ⁽¹⁹⁹⁾, indien hij/zij aan de hieronder uiteengezette vereisten voldoet.

Het kind moet ervan in kennis worden gesteld dat een dergelijke persoon is aangesteld, en de geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden, moet in kennis worden gesteld van relevante feiten met betrekking tot het kind ⁽²⁰⁰⁾.

Binnen 15 werkdagen moet een voogd worden aangewezen; in uitzonderlijke omstandigheden is een uitstel van 10 dagen mogelijk ⁽²⁰¹⁾. De geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden en de voogd kunnen dezelfde persoon zijn ⁽²⁰²⁾.

De geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden, moet voldoen aan dezelfde criteria en voorwaarden die in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) zijn vastgesteld voor de permanente voogd, namelijk:

- een natuurlijke persoon zijn, ongeacht het feit dat er mogelijk formeel een organisatie is aangewezen ⁽²⁰³⁾;
- geen antecedenten hebben van strafbare feiten in verband met kinderen noch van strafbare feiten die ernstige twijfel doen ontstaan over zijn geschiktheid om een verantwoordelijke rol ten aanzien van minderjarigen op zich te nemen ⁽²⁰⁴⁾;
- de benodigde vaardigheden en deskundigheid hebben, onder meer inzake de behandeling en de specifieke behoeften van minderjarigen, om een niet-begeleid kind te vertegenwoordigen, bij te staan en namens hem op te treden, teneinde de belangen en het algemeen welzijn van dat kind te beschermen ⁽²⁰⁵⁾;
- een passende basisopleiding en bijscholing krijgen over de rechten en behoeften van minderjarigen, onder meer wat betreft de toepasselijke normen voor de bescherming van kinderen ⁽²⁰⁶⁾;
- zijn of haar taken doeltreffend kunnen uitvoeren ⁽²⁰⁷⁾, wat vereist dat hem of haar een evenredig en beperkt aantal niet-begeleide kinderen wordt toegewezen (maximaal 30

⁽¹⁹⁸⁾ Artikel 27, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽¹⁹⁹⁾ Overweging 45 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰⁰⁾ Artikel 27, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰¹⁾ Artikel 27, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰²⁾ Overweging 25 van de screeningverordening.

⁽²⁰³⁾ Artikel 27, lid 3, en artikel 27, lid 7, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰⁴⁾ Artikel 26, lid 6, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰⁵⁾ Artikel 2, lid 13, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰⁶⁾ Artikel 26, lid 6, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰⁷⁾ Zie ook Raad van Europa, *Recommendation CM/Rec(2019)11 of the Committee of Ministers to member States on effective guardianship for unaccompanied and separated children in the context of migration*, 2019, <https://rm.coe.int/0900001680993db7>, waarin wordt benadrukt dat voogden een beheersbaar aantal zaken moeten toegewezen krijgen om het belang van het kind doeltreffend te waarborgen.

onder normale omstandigheden ⁽²⁰⁸⁾, uitgebreid tot 50 in geval van een onevenredig aantal verzoeken van niet-begeleide kinderen ⁽²⁰⁹⁾;

- door geheimhoudingsregels zijn gebonden ⁽²¹⁰⁾;
- geen belangen hebben die in conflict zijn met die van het toegewezen kind ⁽²¹¹⁾.

Door het kind te ondersteunen, te vertegenwoordigen en namens het kind op te treden, overeenkomstig het nationale recht, zorgt de voogd (of de geschikte persoon die tijdelijk als vertegenwoordiger optreedt) ervoor dat het kind gebruik kan maken van de rechten waarop het aanspraak maakt, hetgeen bijgevolg het BIC waarborgt ⁽²¹²⁾.

De voogd (of de geschikte persoon die tijdelijk als vertegenwoordiger optreedt) is bovendien verplicht om ⁽²¹³⁾:

- aanwezig te zijn wanneer het kind informatie krijgt (uiterlijk drie dagen na de indiening van het verzoek) over opvangvoorzieningen, organisaties/groepen die rechtsbijstand en vertegenwoordiging verstrekken, organisaties die het kind hulp kunnen bieden of informatie kunnen verstrekken over de beschikbare opvangvoorzieningen, met inbegrip van gezondheidszorg ⁽²¹⁴⁾, zodat hij de verstrekte informatie aan de niet-begeleide minderjarige kan uitleggen ⁽²¹⁵⁾;
- contact te onderhouden met de bevoegde autoriteiten opdat de niet-begeleide minderjarige onmiddellijk toegang heeft tot materiële opvangvoorzieningen en gezondheidszorg ⁽²¹⁶⁾;
- bijdragen aan de vaststelling van bijzondere opvangbehoeften van het kind tijdens de individuele beoordeling van de bijzondere behoeften door de lidstaat ⁽²¹⁷⁾.

Daarnaast is in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) bepaald dat tijdens de plaatsing van het kind rekening moet worden gehouden met het belang van het niet-begeleide kind ⁽²¹⁸⁾. Een niet-begeleide minderjarige kan worden ondergebracht bij een volwassen bloedverwant, bij een pleeggezin, in opvangcentra die gespecialiseerd zijn in jeugdzorg, of in andere huisvesting die is afgestemd op de behoeften van het kind. Er kunnen zich uitzonderlijke situaties voordoen waarin niet-begeleide kinderen ouder dan 16 jaar in opvangcentra voor volwassenen worden geplaatst ⁽²¹⁹⁾. Gezien de grote risico's die gepaard gaan met het plaatsen van kinderen in een voorziening voor volwassenen, moeten de autoriteiten – mocht een dergelijk besluit worden genomen – een grondige beoordeling uitvoeren voordat de

---

⁽²⁰⁸⁾ Artikel 27, lid 7, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²⁰⁹⁾ Artikel 27, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹⁰⁾ Artikel 26, lid 6, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹¹⁾ Artikel 27, lid 2, en artikel 27, lid 6, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹²⁾ Overweging 43 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹³⁾ Zie voor meer informatie de komende bijgewerkte versie van het *Guardianship Handbook* van het FRA (huidige versie beschikbaar op <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/guardianship-systems-children-deprived-parental-care-european-union-summary>).

⁽²¹⁴⁾ Artikel 5, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹⁵⁾ Overweging 43 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹⁶⁾ Overweging 43 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹⁷⁾ Artikel 25, lid 1, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹⁸⁾ Overweging 35 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²¹⁹⁾ Artikel 27, lid 9, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

plaatsing wordt uitgevoerd, waarbij zij tot de conclusie moeten komen dat dit inderdaad geen negatieve gevolgen heeft voor het welzijn van het kind en dat het belang van het kind hiermee wordt gewaarborgd.

Veranderingen in de verblijfplaats dienen tot een minimum te worden beperkt ⁽²²⁰⁾, in overeenstemming met de beginselen van stabiliteit en continuïteit van de zorg ⁽²²¹⁾. De voogd moet worden betrokken bij alle beslissingen over plaatsing en herplaatsing, ook die welke worden ingegeven door het bij elkaar houden van broers en zussen wanneer dit in het belang van het kind is. Voogden staan onder toezicht en worden regelmatig gecontroleerd ⁽²²²⁾ en kinderen hebben het recht om een klacht in te dienen wanneer de vertegenwoordiging tekortschiet ⁽²²³⁾. Een voogd moet zo min mogelijk worden vervangen, maar wel wanneer dit nodig is, met name wanneer taken niet naar behoren worden uitgevoerd ⁽²²⁴⁾.

Voorbeelden – Het BIC toepassen tijdens het verblijf in de opvangvoorziening

Voorbeeld 1 – Alternatieve onderwijsregelingen in afwachting van toegang tot reguliere scholing

Een 13-jarig kind dat in een opvangvoorziening verblijft, kan niet onmiddellijk worden ingeschreven in het reguliere onderwijssysteem vanwege een aanzienlijke achterstand in scholing en beperkte kennis van de taal van het gastland.

- De opvangautoriteiten en onderwijsinstanties beoordelen de onderwijsachtergrond en de leerbehoeften van het kind.
- Er wordt in tijdelijke alternatieve onderwijsregelingen voorzien, waaronder voorbereidende lessen en taalondersteuning, voor een periode van maximaal één maand.
- Waar nodig worden versnelde leer- of overbruggingsprogramma's aangeboden om hiaten in het onderwijs van het kind aan te pakken; deze kunnen ook na de eerste periode van een maand worden voortgezet. In ieder geval wordt ervoor gezorgd dat het kind uiterlijk één maand na aankomst in het reguliere onderwijsstelsel is ingeschreven, terwijl de ondersteunende maatregelen worden voortgezet. Het kind krijgt lesmateriaal ter beschikking en ondersteuning om deel te nemen aan voor zijn leeftijd geschikte onderwijsactiviteiten.
- Zijn voortgang wordt geregeld opgevolgd, met de bedoeling hem zo snel mogelijk in het reguliere onderwijssysteem te laten instromen.

Toepassing van het BIC: het zorgen voor continuïteit in het leerproces, het ondersteunen van de cognitieve en sociale ontwikkeling van het kind en het voorkomen van langdurige uitsluiting van het onderwijs, terwijl een tijdige integratie in het reguliere onderwijs wordt bevorderd.

⁽²²⁰⁾ Artikel 27, lid 9, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²²¹⁾ Artikel 26, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²²²⁾ Artikel 27, lid 8, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²²³⁾ Artikel 27, lid 8, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²²⁴⁾ Artikel 27, lid 6, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

Voorbeeld 2 – Betrokkenheid van de voogd bij de verandering van accommodatie van het kind

Een 16-jarig, niet-begeleid kind verblijft al enkele maanden in een opvangcentrum. Vanwege capaciteitsbeperkingen overwegen de autoriteiten om het kind naar een ander centrum over te plaatsen.

- Voordat een beslissing wordt genomen, wordt de voogd geraadpleegd en betrokken bij de beoordeling.
- Er wordt op een leeftijds geschikte wijze naar het standpunt van het kind gevraagd en hieraan wordt het nodige gewicht toegekend.
- De mogelijke gevolgen van de verhuizing voor het welzijn, het onderwijs, de gezondheidszorg en de bestaande ondersteunende netwerken van het kind worden beoordeeld.
- Er wordt vastgesteld dat het kind in de buurt van de huidige voorziening naar school gaat en psychosociale steun krijgt.
- De autoriteiten komen tot de conclusie dat een overdracht de stabiliteit en continuïteit van de zorg voor het kind zou verstoren.
- Het kind blijft in de huidige opvangplaats en er wordt gezocht naar alternatieve opvangmogelijkheden.

Toepassing van het BIC: prioriteit geven aan stabiliteit, continuïteit van de zorg en het emotionele welzijn van het kind boven administratief gemak, zodat beslissingen over de opvangvoorzieningen de ontwikkeling van het kind op de lange termijn ondersteunen.

In haar mededeling over de bescherming van migrerende kinderen ⁽²²⁵⁾ moedigt de Europese Commissie de lidstaten ook aan om:

- te waarborgen dat individuele gender- en leeftijdsbewuste beoordelingen van de kwetsbaarheid en behoeften van kinderen worden uitgevoerd bij aankomst en in acht worden genomen bij alle daaropvolgende procedures;
- te waarborgen dat alle kinderen tijdig toegang krijgen tot gezondheidszorg (met inbegrip van preventieve zorg) en psychosociale ondersteuning, evenals toegang tot inclusief formeel onderwijs, ongeacht de status van het kind en/of zijn ouders;
- te waarborgen dat een aantal alternatieve zorgmogelijkheden worden aangeboden voor niet-begeleide kinderen, zoals pleegzorg of zorg in gezinsverband;
- beleid ter bescherming van kinderen in te voeren in alle opvangfaciliteiten die kinderen huisvesten, onder meer door een persoon aan te stellen die verantwoordelijk is voor kinderbescherming;
- te waarborgen dat er een haalbaar aantal alternatieven voor de administratieve bewaring van migrerende kinderen beschikbaar en toegankelijk is, en daarop toezicht te houden;

⁽²²⁵⁾ Europese Commissie, "[Bescherming van migrerende kinderen](#)", zie voetnoot 5.

- te waarborgen dat een passend en doeltreffend monitoringsysteem wordt opgezet met betrekking tot de opvang van migrerende kinderen.

EUAA, Operational Standards and Indicators on Reception including Vulnerability-related Aspects (Operationele normen en indicatoren inzake opvang, met inbegrip van kwetsbaarheidsgerelateerde aspecten), maart 2026, <https://www.euaa.europa.eu/publications/operational-standards-indicators-reception-including-vulnerability-aspects>.

6.4. Bewaring en alternatieven voor bewaring

Volgens het Asielverslag 2025 van het EUAA ⁽²²⁶⁾ blijft de bewaring van kinderen een ernstig probleem in EU+-landen. In de EU-wetgeving wordt duidelijk bepaald dat **kinderen** in de regel **niet mogen worden vastgehouden** ⁽²²⁷⁾. Bewaring van kinderen is alleen toegestaan wanneer is geoordeeld dat dit in het belang van het kind is en als **laatste redmiddel**, in uitzonderlijke omstandigheden, voor een zo kort mogelijke periode en wanneer andere, minder dwingende alternatieve maatregelen niet doeltreffend kunnen worden toegepast ⁽²²⁸⁾.

Daarnaast wordt in de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) de noodzaak onderstreept voor de lidstaten om bij de aanpak van situaties waarin kinderen betrokken zijn, rekening te houden met de richtsnoeren van het VN-Comité voor de rechten van het kind ⁽²²⁹⁾. In het rechtskader wordt benadrukt dat kinderen altijd dienen te worden opgevangen in **geschikte, kindvriendelijke omgevingen**, bij voorkeur door middel van **niet-vrijheidsberovende regelingen in de gemeenschap**. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat er voor kinderen een **aantal doeltreffende en toegankelijke alternatieven voor bewaring** beschikbaar en toegankelijk zijn, ook voor niet-begeleide kinderen en voor gezinnen met kinderen ⁽²³⁰⁾.

Wanneer bewaring moet worden toegepast, **verdient het de voorkeur het gezin onder één dak onder te brengen**, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat alle waarborgen waarin de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) voorziet, volledig worden gerespecteerd, zowel voor het kind als voor zijn of haar familie- of gezinslid. **Wanneer het gezin niet samen kan worden gehuisvest** en er geen alternatieven voor bewaring voor het gezin kunnen worden

⁽²²⁶⁾ EUAA, *Asielverslag 2025: Samenvatting*, juni 2025, <https://www.euaa.europa.eu/publications/asylum-report-2025-executive-summary>.

⁽²²⁷⁾ Er bestaat een brede internationale consensus (tussen onder meer het VN-Comité voor de Rechten van het Kind, het VN-Comité voor de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden en de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie) over het feit dat kinderen niet in bewaring mogen worden gesteld voor doeleinden inzake immigratie, ongeacht hun eigen wettelijke/migratiestatus of die van hun ouders, en dat bewaring nooit in het belang van kinderen is. De schadelijke effecten van bewaring op kinderen zijn goed gedocumenteerd en onbetwistbaar. Ongeacht de duur en de omstandigheden waarin kinderen worden vastgehouden, kan bewaring een diepgaande en negatieve impact hebben op de gezondheid en ontwikkeling van het kind.

⁽²²⁸⁾ Overweging 40 en artikel 13, lid 2, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²²⁹⁾ In overweging 40 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) wordt bepaald dat: “[...] de lidstaten rekening [moeten] houden met de Verklaring van New York voor vluchtelingen en migranten van 19 september 2016 [en] relevante gezaghebbende richtsnoeren van het verdragsorgaan van de Verenigde Naties betreffende het Verdrag van de Verenigde Naties van 1989 inzake de rechten van het kind en relevante rechtspraak”.

⁽²³⁰⁾ Overweging 40 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

toegepast, moet **regelmatig en zinvol contact tussen het vastgehouden gezinslid en het kind worden gewaarborgd**, onder meer door regelmatige bezoeken in een omgeving buiten de bewaringscontext.

Elke vrijheidsbeneming waarbij kinderen betrokken zijn, of dit nu door gezamenlijke huisvesting of anderszins plaatsvindt, mag **alleen worden toegepast als laatste redmiddel**, voor een **zo kort mogelijke periode** en met strikte inachtneming van het **belang van het kind**.

Wanneer bewaring wordt toegepast, moeten niet-begeleide kinderen worden ondergebracht in speciaal voor kinderen aangepaste voorzieningen, die gescheiden zijn van volwassenen en bemand worden door gekwalificeerd personeel dat de rechten van het kind kan beschermen en in zijn specifieke behoeften kan voorzien ⁽²³¹⁾. Alle waarborgen die van toepassing zijn op verzoekers in bewaring en op kinderen in bewaring zijn in gelijke mate van toepassing op niet-begeleide kinderen ⁽²³²⁾.

Als deze waarborgen tijdens de bewaring niet kunnen worden geboden, mogen kinderen niet in bewaring worden genomen of moeten ze **onmiddellijk worden vrijgelaten** en in een geschikte accommodatie worden ondergebracht.

De rol van de beoordeling van het belang van het kind, noodzaak en evenredigheid

Elke beslissing over de bewaring van een kind moet gebaseerd zijn op een geïndividualiseerde BIA. De BIA komt niet in de plaats van de wettelijke noodzakelijkheids- en evenredigheidstoets, maar vormt er een basis voor en vult deze aan, waarbij ervoor wordt gezorgd dat het welzijn van het kind de eerste overweging vormt bij het bepalen of bewaring in het individuele geval rechtmatig en gerechtvaardigd is.

De **noodzakelijkheidstoets** vereist dat de autoriteiten beoordelen of bewaring absoluut onontbeerlijk is en of de beoogde doelstellingen niet kunnen worden bereikt door middel van minder beperkende maatregelen. De autoriteiten moeten vaststellen dat er geen haalbare alternatieven – zoals opvang in de gemeenschap of andere niet-vrijheidsberovende oplossingen – voorhanden zijn.

Bij de **evenredigheidstoets** moet worden beoordeeld of de door bewaring veroorzaakte schade opweegt tegen het mogelijke voordeel ervan. Dit houdt onder meer in dat wordt beoordeeld welke gevolgen de bewaring waarschijnlijk zal hebben voor de lichamelijke gezondheid, het psychologisch welzijn, de emotionele ontwikkeling en het algehele welzijn van het kind. Wanneer dezelfde doelstellingen met minder schadelijke middelen kunnen worden bereikt, kan bewaring niet als evenredig worden beschouwd en dient zij te worden vermeden.

⁽²³¹⁾ Artikel 13, lid 3, van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024).

⁽²³²⁾ Artikelen 12 en 13 van het RCD (2024), namelijk: voor een zo kort mogelijke periode, niet in een gevangenis, met toegang tot de buitenlucht, speciale aandacht voor hun lichamelijke en geestelijke gezondheid, recht op onderwijs, vrijetijdsactiviteiten die bij hun leeftijd passen, scheiding tussen mannen en vrouwen, de mogelijkheid om met inachtneming van de privacy vertegenwoordigers van UNHCR, familieleden, juridische adviseurs en ngo's te zien, en met daadwerkelijke toegang tot rechtsmiddelen.

EUAA, Richtsnoeren inzake alternatieven voor bewaring, 2024 <https://www.euaa.europa.eu/publications/guidelines-alternatives-detention>

De gids bevat richtsnoeren voor het definiëren, vaststellen, bepalen, uitvoeren, toetsen en beëindigen van alternatieven voor bewaring, met specifieke overwegingen over de toepasbaarheid ervan in het kader van een **grensprocedure**.

De bepalingen betreffende de toewijzing van verzoekers aan een geografisch gebied en de beperkingen van de bewegingsvrijheid zijn opgenomen in de artikelen 8 en 9 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024). Deze bepalingen houden **geen** direct verband met bewaring, maar beschrijven veeleer een nadere regeling waarmee de lidstaten hun opvangsystemen beheren. Hoewel er in de praktijk sprake kan zijn van enige overlapping tussen alternatieven voor bewaring en beperkingen van de bewegingsvrijheid in de zin van artikel 9 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024), moet steeds rekening worden gehouden met het kerncriterium dat **alternatieven voor bewaring alleen van toepassing zijn als er een legitieme grond voor bewaring bestaat** (zie Richtsnoer 1).

Beperkingen van de bewegingsvrijheid op grond van artikel 9 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024) zijn **autonome maatregelen** en vormen geen alternatief voor bewaring. Hoewel er geen grond voor bewaring nodig is, is er nog steeds een **individuele beslissing vereist** om beperkingen van de bewegingsvrijheid op te leggen.

Punten om te onthouden

Alvorens een kind in bewaring te plaatsen, **moeten** de autoriteiten altijd een gestructureerde en op rechten gebaseerde beoordelingsprocedure volgen, waarbij de onderstaande stappen worden uitgevoerd.

- **Verifiëren of er rechtmatige gronden voor bewaring bestaan** ⁽²³³⁾, in overeenstemming met de toepasselijke wettelijke normen.
- **Eerst alle niet-vrijheidsberovende alternatieven beoordelen** (bijv. plaatsing in de gemeenschap, gezinshereniging, pleegzorg, aangewezen opvangcentra). Indien alternatieven een haalbare oplossing zijn, mag bewaring **niet** plaatsvinden.
- Waarborgen dat bewaring alleen als **laatste redmiddel** wordt gebruikt. **Beoordelen of bewaring inderdaad noodzakelijk is**, dan wel of minder beperkende alternatieven (bijv. plaatsing in een gemeenschap, pleegzorg, voogdij) kunnen worden gebruikt en of bewaring schade zou veroorzaken die opweegt tegen de beoogde voordelen. Wanneer alternatieven worden toegepast, moeten deze ook noodzakelijk en evenredig zijn en moet rekening worden gehouden met het effect van de cumulatieve maatregelen op het kind.

⁽²³³⁾ Voor kinderen kan bewaring worden toegepast: a) in het geval van begeleide minderjarigen, wanneer de ouder of hoofdverzorger van de minderjarige in bewaring wordt gehouden, of b) in het geval van niet-begeleide minderjarigen, wanneer de minderjarige door de bewaring wordt beschermd (artikel 13 van de richtlijn opvangvoorzieningen (2024)).

- Wanneer bewaring wordt toegepast, moet deze **strikt noodzakelijk, evenredig** en van zo kort mogelijke duur zijn, waarbij het welzijn van het kind gewaarborgd moet blijven.
- **Risico's in kaart brengen**, zoals mensenhandel, geweld, uitbuiting, een beperking, ernstige psychische problemen en zelfbeschadiging, die extra aandacht en ondersteuning vereisen.
- **Medische aandoeningen, geestelijke gezondheidsproblemen** en traumagerelateerd leed in kaart brengen en de toegang tot geestelijke gezondheidszorg, traumazorg en medische diensten waarborgen.
- **Het type accommodatie beoordelen**, en de mate van overbevolking, de hygiëne, de toegankelijkheid en of de voorziening is aangepast aan kinderen, of ze gescheiden van de volwassenen en per geslacht zitten, en of ze bemand zijn door opgeleide beroepsbeoefenaars.
- **Waarborgen dat het kind beschikt over een voogd**, een wettelijke vertegenwoordiger en **toegang tot informatie** over zijn rechten.
- Regelmatig **herzien of de bewaring, dan wel het alternatief voor bewaring nog moet worden voortgezet**, en de gevolgen ervan documenteren. De toepassing van **mogelijke alternatieven voor bewaring** blijven evalueren. Vooral wanneer kwetsbaarheden en andere specifieke behoeften worden vastgesteld, zoals het risico op mensenhandel, medische behoeften of psychologische problemen, moeten de plaatsingsbehoeften dienovereenkomstig worden **aangepast** en moet de verzoeker in een geschikte opvang worden ondergebracht.
- Waarborgen dat het kind **begrijpt dat het het recht heeft om de bewaring en de alternatieven voor bewaring aan te vechten**.
- **Juridisch toezicht en toegang tot kosteloze rechtsbijstand en vertegenwoordiging** voor het kind waarborgen.
- **Voortdurende psychologische en medische ondersteuning** bieden om schade te beperken.
- Waarborgen dat er binnen de voorziening **toegang is tot onderwijs, gezondheidszorg en recreatieve activiteiten**.
- Zodra de **gronden voor bewaring niet langer van toepassing zijn, het kind onmiddellijk vrijlaten in een veilige, niet-vrijheidsberovende omgeving**. In het geval van een **alternatief voor bewaring**, evalueren wat in het belang van het kind is en of de verblijfsomgeving moet worden gewijzigd.
- Het **welzijn van het kind na bewaring/alternatief voor bewaring** monitoren om langdurige schade te beperken.
- Na vrijlating, indien nodig, **psychosociale ondersteuning en re-integratiediensten** bieden. Het [BIA-formulier](#) regelmatig **bijwerken** naarmate de omstandigheden veranderen.

Bijlagen

Bijlage I – Persoonlijk asielonderhoud met een kind

Hoe het persoonlijk onderhoud te voeren met inachtneming van het BIC ⁽²³⁴⁾

Het onderhoud voorbereiden: een goede voorbereiding is zeer belangrijk om te waarborgen dat het asielonderhoud toegankelijk en respectvol verloopt en in overeenstemming is met het BIC. Overeenkomstig de informatieverplichtingen uit hoofde van de asielprocedureverordening moeten kinderen op een voor hen begrijpelijke manier worden geïnformeerd over het doel van het persoonlijk onderhoud, de betrokken stappen en de rol van de aanwezige personen. Voogden en, indien van toepassing, juridische counselors en juridisch adviseurs/advocaten spelen een belangrijke rol bij het informeren en voorbereiden van het kind op het onderhoud, onder meer door de procedure en de rechten en plichten van het kind, en wat het tijdens het onderhoud kan verwachten toe te lichten aan de hand van leeftijdsgeschied en cultuurgevoelig taalgebruik. Informatie kan indien nodig worden verstrekt door middel van briefings voorafgaand aan het onderhoud, groepsinformatie- of juridische counselingssessies. Als goede praktijk dient de beslissingsautoriteit, voordat het persoonlijk onderhoud begint, te controleren of het kind naar behoren is geïnformeerd en of het het doel van het onderhoud, alsook zijn rechten en plichten, heeft begrepen. Deze informatie kan vóór het persoonlijk onderhoud of aan het begin van het persoonlijk onderhoud zelf worden verstrekt. Voogden moeten bij het hele proces worden betrokken om het kind te ondersteunen, effectieve deelname te vergemakkelijken en ervoor te zorgen dat de rechten en belangen van het kind worden gewaarborgd.

Een veilige en ondersteunende omgeving creëren: de fysieke en emotionele omgeving van het onderhoud kan een aanzienlijke invloed hebben op het vermogen van het kind om effectief deel te nemen. Het onderhoud moet plaatsvinden in een niet-intimiderende, kindvriendelijke omgeving ⁽²³⁵⁾ die is ontworpen om angst te verminderen en een gevoel van veiligheid te bevorderen. Er dienen geregeld pauzes te worden aangeboden om tegemoet te komen aan de emotionele en fysieke behoeften van het kind, zodat het kind zich niet verloren voelt door de duur van het onderhoud.

Aanpassing van de communicatie: in een kindvriendelijk onderhoud staat doeltreffende communicatie centraal. Autoriteiten moeten eenvoudige, duidelijke taal gebruiken en juridisch jargon of ingewikkelde terminologie vermijden. Alternatieve uitdrukkingsvormen, zoals tekenen of verhalen vertellen, kunnen jongere kinderen helpen om hun ervaringen op

⁽²³⁴⁾ Zie voor gedetailleerde informatie UNHCR, *Technical Guide: Child Friendly procedures*, 2021) <https://www.refworld.org/policy/opguidance/unhcr/2021/en/124121>, met name hoofdstuk 3.

⁽²³⁵⁾ Zie voor meer informatie hoofdstuk 7 van IOM, *Working with migrant children at the borders of the European union, Iceland, Norway, Switzerland and the United Kingdom – A toolkit for front-line workers*, 2023, <https://eca.iom.int/sites/g/files/tmzbd1666/files/documents/2023-11/pub2022-040-el-working-with-migrant-children.pdf>.

een meer ontspannen manier onder woorden te brengen. Tolken moeten worden opgeleid in kindvriendelijke communicatie en cultuurgevoeligheid om taalbarrières doeltreffend te overbruggen. Om de rechten van het kind te waarborgen is het van cruciaal belang dat ervoor wordt gezorgd dat het de vragen begrijpt en zich gehoord voelt.

Tegemoetkomen aan emotionele en psychologische behoeften: kinderen kunnen trauma's hebben opgelopen of aangrijpende gebeurtenissen hebben meegemaakt die hun vermogen aantasten om zich de informatie op samenhangende wijze te herinneren. Personen die het onderhoud voeren moeten zich bewust zijn van de invloed van trauma's op het geheugen en de communicatie, en een ondersteunende aanpak hanteren om te voorkomen dat het kind opnieuw getraumatiseerd raakt. Contact met psychologen of deskundigen op het gebied van kindbescherming kan extra inzicht bieden in de behoeften en emotionele toestand van het kind en ervoor zorgen dat het onderhoud aansluit bij het algemene welzijn van het kind.

Bijlage II – Waarborgen en verantwoording

Waarborgen en verantwoordingsmechanismen zijn van essentieel belang om de eerlijkheid, transparantie en doeltreffendheid van de asiel- en opvangsystemen te waarborgen. Ze beschermen de rechten van personen, met name van kwetsbare groepen zoals kinderen, en bevorderen tegelijkertijd het vertrouwen in de procedures. Duidelijke normen, onafhankelijk toezicht en regelmatige controle helpen misbruik te voorkomen, zorgen voor consistentie en waarborgen de integriteit van beslissingen die het leven van mensen raken. Transparante besluitvorming, ondersteund door duidelijke documentatie en toetsingsmechanismen, waarborgt dat handelingen consistent en ethisch verantwoord zijn.

Onafhankelijk toezicht en monitoring dragen bij aan de naleving van wettelijke normen, terwijl kindgerichte benaderingen ervoor zorgen dat prioriteit wordt gegeven aan het belang van het kind.

Bovendien bieden toegankelijke mechanismen voor feedback en herstel personen de mogelijkheid om beslissingen aan te vechten en het vertrouwen in het systeem te behouden.

Door voortdurende inspanningen om de capaciteit van beroepsbeoefenaars te versterken wordt de naleving van waarborgen en verantwoordingsmaatregelen verder versterkt.

Tabel 1: Overzicht van de voornaamste rollen en belangrijkste acties ter versterking van de verantwoordingsplicht

Actor	Rol	Kernacties
Asielautoriteiten	Het verzoek om internationale bescherming van het kind verwerken. Beslissingen nemen over het verzoek om internationale bescherming van het kind.	Ervoor zorgen dat asielprocedures kindvriendelijk zijn. Waarborgen dat het belang van het kind voorop staat bij de registratie, het onderhoud en de besluitvorming; het onderhoud op kindvriendelijke wijze voeren; samenwerken met voogden, kinderbeschermingsdiensten en het kind zelf; zich baseren op bewijsmateriaal dat tegemoetkomt aan de behoeften en kwetsbaarheden van het kind. Een holistische benadering hanteren bij het beoordelen van bewijsmateriaal; ervoor zorgen dat het BIC bij alle beslissingen de eerste overweging vormt; tijdige, schriftelijke kennisgevingen doen die leeftijdsgeschikt zijn en aangepast zijn aan de maturiteit van het kind; kindvriendelijke formats gebruiken bij het meedelen van beslissingen; samenwerken met de relevante autoriteiten om multidisciplinaire perspectieven te integreren. Proactief samenwerken met andere autoriteiten om multidisciplinaire inbreng te bundelen.

Actor	Rol	Kernacties
Diensten voor kinderbescherming of voor maatschappelijk werk	De behoeften van het kind in kaart brengen en hieraan tegemoet komen, onder meer door risico's en situaties van misbruik, uitbuiting of verwaarlozing te voorkomen.	Voorzien in onmiddellijke ondersteuning; zorgen voor veilige huisvesting; tegemoetkomen aan de behoeften van kinderen; een geïntegreerde aanpak coördineren op het gebied van kinderbescherming ⁽²³⁶⁾ . Geregeld dossiers evalueren en zorgen voor opvolging van het individuele plan.
Voogd/geschikte persoon om tijdelijk als vertegenwoordiger op te treden	Niet begeleide kinderen ondersteunen en voor hen opkomen; ervoor zorgen dat hun rechten worden beschermd.	Het kind tijdens het asielproces ondersteunen; ervoor zorgen dat rekening wordt gehouden met het standpunt en de maturiteit van het kind. Het BIC waarborgen. Deelnemen aan opleidingsprogramma's voor voogden ⁽²³⁷⁾ .
Juridisch adviseurs/advocaten	Kinderen helpen om hun weg te vinden in de asielprocedure.	In juridische counseling, rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging voorzien. Doorlopende rechtsbijstand verlenen aan het kind en de voogd tijdens beroepsprocedures en eventuele hiaten in de bescherming of zorg van het kind opvolgen. Waarborgen dat de rechten van het kind worden beschermd, dat er naar het kind wordt geluisterd en dat zijn of haar zaak op doeltreffende wijze wordt bepleit. Voorzien in kosteloze rechtsbijstand. Samenwerken met voogden om ervoor te zorgen dat beslissingen in het belang van het kind zijn; kindgerichte deskundigheid bieden in alle fasen van de procedure.
Juridisch counselor	Kinderen begeleiding en ondersteuning bieden bij het begrijpen van de asielprocedure en de opvangtrajecten, met inbegrip van hun rechten, plichten en mogelijke uitkomsten, zodat zij met kennis van zaken kunnen deelnemen en beslissingen kunnen nemen.	Het kind duidelijke, aan zijn leeftijd aangepaste informatie geven over de asielprocedure, met inbegrip van de rechten van het kind in het kader daarvan, de verschillende stadia van de procedure en de gevolgen van de beslissingen. Het kind en de voogd begeleiden tijdens de verschillende fasen van de asielprocedure. Ervoor zorgen dat de toestemming van het kind wordt verleend zoals vereist. Kosteloze individuele of groeps counselingssessies aanbieden. Samenwerken met voogden, kinderbeschermingsdiensten en andere dienstverleners.

⁽²³⁶⁾ Zie [Aanbeveling \(EU\) 2024/1238 van de Commissie](#) over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kinderbescherming in het belang van het kind; zie voetnoot 6.

⁽²³⁷⁾ Zie voor meer informatie over het vergroten van de verantwoordingsplicht European Guardian Network, *7 Standards of Guardianship*, <https://www.egnetwork.eu/wp-content/uploads/2022/12/7-standards-of-guardianship-Infographic.pdf>.

Actor	Rol	Kernacties
Zorgverleners	Tegemoetkomen aan de behoeften van kinderen op het gebied van lichamelijke en geestelijke gezondheid.	Uitgebreide gezondheidszorg verlenen, met inbegrip van geestelijke gezondheidszorg en traumazorg. Medische evaluaties uitvoeren om asielaanvragen te ondersteunen; zorgen voor toegang tot vaccinaties en gespecialiseerde behandelingen. Samenwerken met lokale zorgverleners.
Autoriteiten belast met het verstrekken van onderwijs	Opleiding, ontwikkeling en integratie van het kind bevorderen.	De toegang garanderen tot inclusief onderwijs; taalondersteuning, psychosociale hulp en leerplannen op maat aanbieden; hiaten aanpakken uit eerder genoten onderwijs.
Opvangautoriteiten	Dagelijkse ondersteuning bieden, met inbegrip van huisvesting en andere materiële en immateriële behoeften, met de nodige waarborgen.	Hulp bieden bij huisvesting, materiële ondersteuning en integratieprogramma's. De voorzieningen op het gebied van niet-materiële opvangvoorzieningen coördineren via ondersteunende diensten; gespecialiseerde ondersteuning bieden aan niet-begeleide kinderen bij hun overgang naar een stabiele leefomgeving; deelnemen aan multidisciplinaire beoordelingen.
Internationale organisaties en het maatschappelijk middenveld	Opkomen voor en beschermen van de rechten van kinderen in de asielpprocedure.	Technische ondersteuning bieden aan lidstaten; toezien op de naleving van internationale en EU-normen. Aanbieden van juridische counseling, capaciteitsopbouw en bewustmakingsprogramma's voor kinderen en hun voogden; zorgen voor toegang tot gespecialiseerde middelen.
Openbaar aanklagers	De veiligheid van het kind waarborgen.	In sommige EU+-landen houden openbare aanklagers toezicht op de benoeming van voogden. Ook openbare aanklagers spelen een belangrijke rol bij het onderzoek naar misdrijven tegen of met gevolgen voor kinderen, met inbegrip van verzoekers om internationale bescherming. Hun belangrijkste verantwoordelijkheid is ervoor te zorgen dat beslissingen welke die kinderen aangaan, worden genomen in overeenstemming met het BIC.

Actor	Rol	Kernacties
Politie	Zorgen voor de veiligheid van het kind, met aandacht voor leeftijd, geslacht en diversiteit van wie aankomt. Informatie verstrekken over toegang tot de procedure en de personen die de wens uiten om asiel aan te vragen doorverwijzen.	Waarborgen dat rekening gehouden wordt met het BIC bij de vier controles: controles op veiligheid, identiteit en gezondheid en beoordeling van de kwetsbaarheid. Het kind doorverwijzen voor onmiddellijke hulp en ervoor zorgen dat er gekwalificeerde medewerkers met ervaring op het gebied van kindbescherming aanwezig zijn om de controles uit te voeren. Kindvriendelijke taal gebruiken en doorverwijzen naar de bevoegde instanties zodra er specifieke behoeften of intersectionele kwetsbaarheden worden vastgesteld. Daarnaast kan de politie bijdragen aan de BIA door veiligheidsgerelateerde informatie te verstrekken in gevallen van gezinshereniging. Indien er veiligheidsrisico's bestaan met betrekking tot de persoon met wie het kind zou worden herenigd, kan de politie dit signaleren. De politie wordt doorgaans ingeschakeld wanneer een overdracht naar het verantwoordelijke EU+-land of het land van herplaatsing wordt geregeld. De politie wordt op de hoogte gebracht van de datum en het tijdstip van de overdracht en kan de toegang van het kind tot de luchthaven vergemakkelijken of, in zeldzame gevallen, het kind tijdens de overdracht vergezellen indien dit om een bepaalde reden nodig is. Meestal wordt aanbevolen dat het kind tijdens de overdracht door de voogd wordt begeleid.

Bijlage III – Aanpak van de leeftijdsbeoordeling waarbij het belang van het kind voorop staat

Het voornaamste doel van deze oefening is na te gaan hoe een leeftijdsbeoordeling moet worden uitgevoerd zodat deze aansluit bij het belang van het kind. Hiertoe moeten de autoriteiten:

- basisinformatie verzamelen, zoals beschikbare documentatie, persoonlijke verklaringen en observaties, om inzicht te krijgen in de situatie van het kind, met inbegrip van zijn leeftijd, en
- rekening houden met mogelijke bevindingen van de kwetsbaarheidscontroles wanneer tijdens de screeningfase een leeftijdsbeoordeling wordt uitgevoerd.

Belangrijke overwegingen voor een kindvriendelijke leeftijdsbeoordeling

Risico dat het kind verkeerd wordt ingedeeld. De waarschijnlijkheid beoordelen dat een kind ten onrechte als volwassene wordt aangemerkt of omgekeerd, en de gevolgen daarvan voor de toegang van het kind tot rechten en bescherming.

Planning van de leeftijdsbeoordeling. Leeftijdsbeoordeling is een noodzakelijke stap wanneer er gegronde twijfels over de leeftijd bestaan. De autoriteiten moeten niettemin het meest geschikte tijdstip voor deze procedure bepalen, rekening houdend met de vraag of het kind er fysiek en emotioneel toe in staat is. In gevallen waarin het kind nog maar pas een zeer aangrijpende gebeurtenis heeft meegemaakt (bijv. een schipbreuk), dienen de autoriteiten er eerst voor te zorgen dat het kind de nodige medische en psychologische hulp krijgt, terwijl de leeftijdsbeoordeling wordt voorbereid. Door deze aanpak wordt ervoor gezorgd dat de beoordeling zo snel mogelijk – binnen de termijn van 30 dagen – wordt uitgevoerd, op een manier die het belang van het kind waarborgt en het risico op schade tot een minimum beperkt.

Extra ondersteunende diensten. Ter beperking van angst of stress, kan de psychosociale ondersteuning vóór, tijdens en na het leeftijdsbeoordelingsproces niet alleen bijdragen aan het welzijn van het kind, maar ook zijn bereidheid doen toenemen om mee te werken.

Gebruik van alternatief bewijs. Nagaan of de informatie die via de leeftijdsbeoordeling wordt verzameld wel van cruciaal belang is en of alternatief bewijsmateriaal (zoals documenten of geloofwaardige verklaringen van andere personen, zoals familieleden, ouders, vrienden of medereizigers) zou kunnen volstaan.

Procedurele noodzaak. Wanneer wordt beslist of een leeftijdsbeoordeling nodig is, dienen de autoriteiten te evalueren of er, gelet op de situatie, onmiddellijk duidelijkheid moet zijn over de leeftijd van het kind. Dit geldt onder meer voor gevallen waarin cruciale beslissingen, zoals de plaatsing in een geschikte opvang voor een kind/vermoedelijk kind, of het recht op gezinshereniging, nog in behandeling zijn, of waarin vertragingen een negatieve invloed zouden kunnen hebben op het welzijn of de juridische status van het kind. Er moet ook rekening gehouden worden met de operationele haalbaarheid, waaronder de planning en de mogelijkheid dat het resultaat geen uitsluitsel geeft.

- Als de risico's voor het kind zwaarder doorwegen dan de procedurele voordelen, kan de beslissing worden uitgesteld en dient de persoon als een kind te worden behandeld.
- Als er geen leeftijdsbeoordeling wordt uitgevoerd, dient hij als een kind te worden behandeld en toegang te krijgen tot alle bijbehorende waarborgen en voordelen in het kader van het asielsysteem.

Kindgerichte aanpak. Wanneer een leeftijdsbeoordeling nodig wordt geacht, zijn de autoriteiten verplicht ervoor te zorgen dat het proces op een kindvriendelijke manier wordt georganiseerd en uitgevoerd. Bovendien dienen de autoriteiten, op basis van de afweging van risico's in de BIA met het oog op de leeftijdsbeoordeling, hun aanpak af te stemmen op de individuele omstandigheden van het kind. De beslissingen moeten het beginsel van minimale interventie weerspiegelen, waarbij wordt gewaarborgd dat de gekozen methode(n) om de leeftijd van het kind te beoordelen evenredig is (zijn) en de waardigheid van het kind wordt gerespecteerd (bijv. onderzoeken waarbij sprake is van naaktheid of een onderzoek van de geslachtsdelen, mogen niet worden toegestaan).

Informatieverstrekking. De voogd, de juridisch adviseur en de beoordelaars moeten ervoor zorgen dat de informatie over de procedure op een duidelijke en leeftijdsgeschikte wijze aan het kind wordt verstrekt. Het kind dient te begrijpen wat het doel, de gebruikte methoden en de mogelijke uitkomsten van de beoordeling zijn, ook wat betreft het verband met de asielaanvraag en de manier waarop tegen de beslissing in beroep kan worden gegaan.

Documentatie. Zorgen voor transparantie in het besluitvormingsproces en het mogelijk maken dat de beslissing kan worden herzien indien er nieuwe informatie of omstandigheden aan het licht komen.

Beroep. De autoriteiten zorgen ervoor dat de minderjarige verzoeker door de voogd wordt ondersteund, toegang heeft tot juridische vertegenwoordiging en de mogelijkheid heeft om de uitkomst van de beoordeling aan te vechten, overeenkomstig de nationale praktijk.

Doeltreffendheid en efficiëntie. Het komt weleens voor dat volwassen verzoekers ten onrechte beweren dat ze kinderen zijn om de waarborgen te krijgen die specifiek voor kinderen gelden. Anderzijds kunnen sommige kinderen zichzelf als volwassenen opgeven, bijvoorbeeld wanneer ze het slachtoffer zijn van mensenhandel en misleid werden door degenen die hen uitbuiten, of eenvoudigweg omdat ze denken dat ze als volwassenen gemakkelijker toegang kunnen krijgen tot de arbeidsmarkt (dit is een belangrijke factor gezien de druk van families uit het thuisland om bij te dragen aan het gezinsinkomen). Dit onderstreept het belang van een correcte en eerlijke leeftijdsbeoordeling om de integriteit van het systeem te waarborgen en uitbuiting te voorkomen, terwijl er tegelijkertijd voor wordt gezorgd dat echte minderjarige asielzoekers de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Hiertoe is ook vereist dat ambtenaren in de eerste lijn, waaronder degenen die betrokken zijn bij de medische controles en beoordeling van de kwetsbaarheid (in de screeningfase), in staat worden gesteld/de nodige expertise hebben om met kinderen te werken en kwetsbaarheidsindicatoren te herkennen.

EUAA, *Praktische gids voor leeftijdsbeoordeling*, december 2025 <https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-age-assessment-0>.

Bijlage IV – Voorbeelden van ondersteuning op maat voor kinderen in opvangvoorzieningen in het kader van de BIA

- **Beoordelingen op maat:** grondige individuele beoordelingen uitvoeren om inzicht te krijgen in de unieke behoeften, omstandigheden en voorkeuren van elk kind, en om eventuele bijkomende speciale behoeften in kaart te brengen.
- **Gepersonaliseerde ondersteuningsplannen:** op basis van de beoordelingen gepersonaliseerde ondersteuningsplannen opstellen en uitvoeren, waarbij ervoor wordt gezorgd dat alle aspecten van het welzijn van het kind aan bod komen.
- **Zorg- en responsplan voor kinderen in kwetsbare situaties en met zeer specifieke behoeften:** ervoor zorgen dat intersectionele kwetsbaarheden niet alleen worden beoordeeld, maar ook daadwerkelijk kunnen worden aangepakt, vooral die welke waardoor kinderen worden blootgesteld aan grote risico's (bijv. slachtoffers van mensenhandel, gendergerelateerd geweld) of in het geval van kinderen met verscheiden seksuele oriëntatie, genderidentiteit of -expressie en geslachtskenmerken (SOGIESC).
- **Deelname van het kind:** ervoor zorgen ervoor dat kinderen actief worden betrokken bij beslissingen die hen aangaan, rekening houdend met hun leeftijd en maturiteit.
- **Veilige huisvesting en kindvriendelijke ruimtes:** in veilige, beveiligde en kindvriendelijke accommodatie voorzien die voldoet aan de specifieke behoeften van kinderen; het is belangrijk om over kindvriendelijke ruimtes te beschikken waar kinderen op een speelse en veilige manier kunnen leren en met elkaar omgaan ⁽²³⁸⁾.
- **Onderwijsondersteuning:** taallessen aanbieden om kinderen te helpen zich in het lokale onderwijssysteem te integreren en effectief te communiceren; helpen bij de inschrijving van oudere kinderen op school, met inbegrip van lessen in het kader van beroepsopleidingen.
- **Bijzondere onderwijsbehoeften:** gespecialiseerde ondersteuning bieden aan kinderen met bijzondere leerbehoeften.
- **Mentale gezondheid en psychosociale ondersteuning:** de toegang tot counseling en psychosociale diensten vergemakkelijken voor kinderen die trauma's hebben meegemaakt of aan stress zijn blootgesteld ⁽²³⁹⁾.
- **Medische zorg:** ervoor zorgen dat kinderen met chronische ziekten of specifieke medische aandoeningen passende continue medische zorg krijgen.

⁽²³⁸⁾ Zie "Child-friendly spaces and safe spaces for women and girls", hoofdstuk 5, in EUAA, Guidance on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part III, 2024. <https://www.euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-iii-toolbox>.

⁽²³⁹⁾ Zie ook EUAA, [Guidance on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part II](#), 2024, zie voetnoot 84.

- **Sociale en vrijetijdsactiviteiten:** sport, projecten rond kunst en andere vrijetijdsactiviteiten organiseren om de sociale ontwikkeling en het welzijn van het kind te ondersteunen.
- **Casemanagement:** dossierbehandelaars toewijzen die gespecialiseerd zijn in kinderbescherming, om toezicht te houden op de behoeften van het kind en de ondersteunende diensten te coördineren.
- **Bewustwording van rechten:** kinderen en hun gezinnen informeren over hun rechten en de beschikbare ondersteuningsdiensten (voor kinderen in een taal en via kanalen die bij hun leeftijd passen).
- **Kosteloze juridische counseling, rechtsbijstand en juridische vertegenwoordiging:** het kind dient toegang te hebben tot kosteloze juridische counseling en, indien van toepassing, kosteloze rechtshulp.
- **Cultuurgevoeligheid:** ondersteuning bieden waarbij de culturele en religieuze achtergrond en gebruiken van het kind worden gerespecteerd en deze in de procedure worden opgenomen.
- **Regelmatige monitoring:** de situatie van het kind regelmatig evalueren om de ondersteuning bij te sturen naarmate zijn behoeften in de loop van de tijd veranderen.
- **Feedbackmechanismen:** zorgen voor kanalen voor kinderen om hun standpunt en feedback te geven op de ondersteuning die ze krijgen, zodat hun stem wordt gehoord en er rekening met hen wordt gehouden.
- **Gespecialiseerde opleidingen voor medewerkers:** voorzien in opleidingen voor alle medewerkers die bij het opvangproces betrokken zijn, waaronder maatschappelijk werkers, juridisch adviseurs en zorgverleners, waarbij de nadruk ligt op de specifieke behoeften van kinderen en de bescherming van hun belangen.

Bijlage V – Formulier voor de beoordeling van het belang van het kind

Het BIA-formulier is een nieuw instrument van het EUAA dat is ontworpen om de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering van de kindspecifieke vereisten die voortvloeien uit het pact. Na de pilootfase kan het formulier nog worden aangepast.

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

